รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการอบรมหมอดินอาสา
กรมพัฒนาที่ดิน
ปีงบประมาณ 2569

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน
มิถุนายน 2569

คำนำ

กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินงานโครงการอบรมหมอดินอาสาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายหมอดินอาสาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะด้านการพัฒนาที่ดิน อันเป็นกำลังสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินสู่เกษตรกรและชุมชนในระดับพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินอย่างเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด และนำไปสู่การพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนของประเทศ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2569 ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมและสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนด ประกอบด้วยการดำเนินกิจกรรม การอบรม 3 หลักสูตร ได้แก่ การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน และการพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และบริบทของแต่ละชุมชน

เนื้อหาภายในรายงานประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานในอนาคต เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการวางแผน ปรับปรุง และยกระดับการดำเนินงานด้านการพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป ในการนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการพัฒนางานด้านการพัฒนาที่ดินและเครือข่ายหมอดินอาสาให้เกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคการเกษตรและคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย
กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน

มิถุนายน 2569

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
สารบัญภาคผนวก	ง
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	จ
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	1
เป้าหมาย และงบประมาณ	1
หลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา	1
- หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day)	1
- หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	2
- หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	2
ผลการดำเนินงาน	5
- หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day)	5
- การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ ภายใต้หัวข้อ "Healthy soils for healthy cities : ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต" ในงานวันดินโลก ปี 2568	12
- การประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของหมอดินอาสา และบุคคลทั่วไป ต่อการเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ ฯ ภายในงานวันดินโลก ปี 2568	19
- หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	25
- หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	75
การประเมินความพึงพอใจของหมอดินอาสาโครงการอบรมหมอดินอาสา ปีงบประมาณ 2569	187
- หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก	187
- หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	193
- หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดิน ตามบริบทท้องถิ่น	200
คณะผู้จัดทำ	209
ภาคผนวก	210

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1	8
ตารางที่ 2	ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้าร่วมฟังเสวนา	19
ตารางที่ 3	ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่ได้รับจากการเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ	22
ตารางที่ 4	จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 2	30
ตารางที่ 5	จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 3	80
ตารางที่ 6	ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1	187
ตารางที่ 7	ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่ได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรที่ 1	189
ตารางที่ 8	ความคิดเห็นต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ที่เข้าร่วมอบรมในปีที่ผ่านมา	192
ตารางที่ 9	ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 2	194
ตารางที่ 10	ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของหมอดินอาสาที่ได้รับจากการอบรมหลักสูตรที่ 2	196
ตารางที่ 11	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 2	199
ตารางที่ 12	ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 3	201
ตารางที่ 13	การรับรู้และการนำความรู้จาก “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ไปใช้ประโยชน์	203
ตารางที่ 14	ความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3	205
ตารางที่ 15	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3	208

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1	7
ภาพที่ 2	การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 1	11
ภาพที่ 3	การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบในงานวันดินโลก	18
ภาพที่ 4	แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2	29
ภาพที่ 5	การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 2	74
ภาพที่ 6	แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3	79
ภาพที่ 7	หมอดินอาสาเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3	186

สารบัญภาคผนวก

	หน้า
QR code รายงานโครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2569 ของ สพข. 1 – สพข. 12	211
QR code รายงานการจัดงานวันหมอดินอาสา ประจำปี 2569	211
QR code ระเบียบหมอดินอาสาว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา ปี 2568	211
QR code คู่มือการพัฒนาที่ดินสำหรับหมอดินอาสาและเกษตรกร	212
QR code เว็บไซต์หมอดินอาสา	212

บทสรุปผู้บริหาร

กรมพัฒนาที่ดินดำเนินโครงการอบรมหมอดินอาสาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายหมอดินอาสา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินสู่เกษตรกรทั่วประเทศ ปัจจุบันมีหมอดินอาสาปฏิบัติงานกว่า 78,000 ราย โดยปีงบประมาณ 2569 มีการอบรมหมอดินอาสา จำนวน 49,890 ราย ซึ่งการอบรมหมอดินอาสาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการเกษตรอย่างยั่งยืน โครงการแบ่งการอบรมออกเป็น 3 หลักสูตร ได้แก่ **หลักสูตรที่ 1 ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก** ภายใต้หัวข้อ “Healthy Soils for Healthy Cities” มีผู้เข้าร่วมอบรม 1,493 ราย เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรดิน การจัดการดินอย่างยั่งยืน และการเรียนรู้จากนิทรรศการและกิจกรรมวิชาการต่าง ๆ **หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน** มีเป้าหมาย 7,262 ราย มุ่งเน้นการเรียนรู้จากหมอดินอาสาต้นแบบหรือ “ครูหมอดิน” การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน อาทิ AI Chatbot น้องดินดี บัตรดินดี ระบบวิเคราะห์ดินออนไลน์ ตลอดจนการศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ **หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสาตามบริบทท้องถิ่น** มีเป้าหมาย 41,135 ราย โดยออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับปัญหาและศักยภาพของแต่ละพื้นที่

นอกจากนี้ มี**การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ ภายใต้หัวข้อ “Healthy soils for healthy cities : ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต”** ในงานวันดินโลก ปี 2568 โดยมี ดร. สุมิตรา วัฒนา อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินเป็นประธานพิธีเปิดเสวนา มีผู้เข้าร่วมฟัง 300 คน ประกอบด้วยหมอดินอาสา นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป วิทยากรเป็นหมอดินอาสาที่เป็นเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และหมอดินดีเด่น ร่วมถ่ายทอดประสบการณ์การพัฒนาพื้นที่เกษตรบนฐานการจัดการดินอย่างยั่งยืน ได้แก่ นางราตรี บัวพนัส หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดนครสวรรค์ นายสมชาย แซ่ตัน หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน จังหวัดกาญจนบุรี นายเข็มทอง ศรสุข หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดศรีสะเกษ นายดีน หะยีมะแซ หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดปัตตานี เป็นพิธีกรดำเนินรายการ สาระสำคัญที่ได้รับจากการเสวนา (1) ดินคือฐานรากของระบบชีวิตและเศรษฐกิจการเกษตร (2) การปรับเปลี่ยนจากเกษตรเคมีสู่เกษตรอินทรีย์/เกษตรยั่งยืน (3) ยึดหลัก “ความพอดี” และองค์ความรู้ในการขับเคลื่อน (4) สร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับรายได้เกษตรกร (5) การสร้างเครือข่ายและการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน (6) เชื่อมโยงสู่สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต การลดสารเคมีและฟื้นฟูดิน ไม่เพียงส่งผลดีต่อผลผลิต แต่ยังส่งผลต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมถึงช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ผลการประเมินความพึงพอใจของหมอดินอาสาที่เข้ารับการอบรม

- **หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก** พบว่า หมอดินอาสามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยด้านเนื้อหาและหลักสูตรมีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 88.7–89.5 ด้านวิทยากรมีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 87.9–92.3 โดยเห็นว่าวิทยากรมีความเชี่ยวชาญและสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ด้านการบริหารจัดการอบรมมีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 85.5–88.8 หมอดินอาสาร้อยละ 90.7 มีความพึงพอใจต่อความรู้และความเข้าใจที่ได้รับ และร้อยละ 89.5 เห็นว่าสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง นอกจากนี้ หมอดินอาสาส่วนใหญ่ต้องการให้มีการศึกษาดูงานในพื้นที่ต้นแบบหรือศูนย์เรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ ร้อยละ 92.0
- **หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน** ผลการประเมินพบว่า หมอดินอาสามีความพึงพอใจในระดับสูงมากทุกด้าน โดยด้านเนื้อหาและหลักสูตรมีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 91.5–93.4 ด้านวิทยากรได้รับความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 92.7–94.4 เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญและถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริงได้เป็นอย่างดี ขณะที่ด้านการบริหารจัดการมีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 89.6–93.1 หมอดินอาสาร้อยละ 90.9 ได้รับความรู้และ

ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และร้อยละ 92.9 สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง และร้อยละ 70.3 ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมร่วมกับครูหมอดินในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่อง

- **หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น**

ผลการประเมินพบว่า หมอดินอาสามีความพึงพอใจในระดับสูง โดยด้านเนื้อหาและหลักสูตรมีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 89.0–91.8 ด้านวิทยากรได้รับความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 91.2–93.6 เนื่องจากมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างเข้าใจง่าย หมอดินอาสาร้อยละ 92.9 ได้รับความรู้และความเข้าใจเพิ่มขึ้น และร้อยละ 92.5 เห็นว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง โดยร้อยละ 98.8 ตั้งใจนำความรู้ไปขยายผลสู่เกษตรกรและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. **ด้านการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล**
   - หมอดินอาสาส่วนหนึ่งเป็นผู้สูงอายุ จึงมีข้อจำกัดในการเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงแอปพลิเคชันและระบบสารสนเทศของกรมพัฒนาที่ดิน
   - ควรออกแบบหลักสูตรและรูปแบบการอบรมให้เหมาะสมกับช่วงวัยและระดับทักษะของหมอดินอาสา โดยเน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การสาธิต และการฝึกใช้งานจริง ควบคู่กับการพัฒนาเทคโนโลยีและแอปพลิเคชันของกรมพัฒนาที่ดินให้ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน
2. **ด้านงบประมาณการพัฒนาศักยภาพ**
   - งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีข้อจำกัด ส่งผลให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จได้อย่างทั่วถึง
   - ควรเพิ่มการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการศึกษาดูงานและการเรียนรู้จากพื้นที่ต้นแบบทั้งภายในและภายนอกจังหวัด
3. **ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรม**
   - หมอดินอาสามีความต้องการองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้และถ่ายทอดสู่เกษตรกร
   - ควรพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์การเกษตรที่เปลี่ยนแปลงไป และเหมาะสมกับช่วงวัยและศักยภาพการของหมอดินอาสา รวมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ระหว่างหมอดินอาสาและเครือข่ายในแต่ละพื้นที่

โครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน
ปีงบประมาณ 2569

1. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานโครงการหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน ได้ริเริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ทุกหมู่บ้าน โดยการดำเนินการช่วงแรกเริ่มจากการแต่งตั้งเกษตรกรที่สนใจงานด้านการพัฒนาที่ดิน และสมัครใจเป็นอาสาสมัครของกรมพัฒนาที่ดิน มีความต้องการพร้อมที่จะเข้ารับการอบรมรับความรู้การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินและนำไปใช้พัฒนารูปแบบการทำการเกษตรของตนเองและมีความเป็นผู้นำสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรภายในหมู่บ้านหรือพื้นที่อื่นได้ หมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดินแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ตามรูปแบบการปกครองของประเทศ ได้แก่ หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หมอดินอาสาประจำตำบล หมอดินอาสาประจำอำเภอ และหมอดินอาสาประจำจังหวัด ปัจจุบันมีจำนวนหมอดินอาสาทุกระดับปฏิบัติงานอยู่เกือบทั่วประเทศจำนวน 78,260 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2569)

การอบรมหมอดินอาสาปี 2569 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา เนื่องจากหมอดินอาสาต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองและชุมชน การอบรมหมอดินอาสาจึงเน้นในรูปแบบบูรณาการ โดยให้หมอดินอาสาได้มีเวทีพบปะและรู้จักกัน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ร่วมกัน ตลอดจนนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์สู่การปฏิบัติจริง และขยายผลสู่เครือข่ายและเกษตรกรทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้เทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2.2 เพื่อให้หมอดินอาสามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้การแก้ปัญหาด้านดินจากประสบการณ์ในการทำการเกษตรของตนเอง

2.3 เพื่อสร้างเครือข่าย สาขาอาชีพต่าง ๆ หมอดินอาสา และจัดทำต้นแบบหมอดินอาสาในการแก้ไขปัญหาดินต่าง ๆ

3. เป้าหมาย

เป้าหมาย 49,890 ราย

4. งบประมาณ

จำนวน 26,003,420 บาท (ยี่สิบหกล้านสามพันสี่ร้อยยี่สิบบาทถ้วน)

5. หลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา

จากมติคณะกรรมการบริหารหลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน โดยให้แยกวันหมอดินอาสาออกจากการอบรม ดังนั้น ในปี 2569 การอบรมหมอดินอาสาจึงมี 3 หลักสูตร ดังนี้

5.1 หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) ภายใต้หัวข้อ “ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต : Healthy Soils for Healthy Cities” ที่จัดขึ้น ณ กรมพัฒนาที่ดิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 5-9 ธันวาคม พ.ศ.2568 เพื่อให้หมอดินอาสาได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรดินและการจัดการดินอย่างยั่งยืน หมอดินอาสาได้ศึกษา ดูงาน และเรียนรู้จากนิทรรศการเทิดพระเกียรติ และองค์ความรู้ที่นำเสนอโดยหน่วยงานต่าง ๆ โดยหมอดินอาสาสามารถนำองค์ความรู้ด้านการจัดการดินไปปรับใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชและการพัฒนาชุมชนเกษตรกรรม

หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) มีเป้าหมายจำนวน 1,500 ราย ระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำจังหวัด หมอดินอาสาประจำอำเภอ (พิจารณาเป็นอันดับแรก) หรือหมอดินอาสาดีเด่น/หมอดินอาสาที่มีความสนใจเข้าร่วมการศึกษาดูงานฯ

5.2 หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หลักสูตรนี้ เป็นหลักสูตรหมอดินอาสาประจำตำบล โดยหลักสูตรแบ่งเป็น ส่วนที่ 1 การอบรมเน้นให้หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นต้นแบบในการสอนผู้อื่นหรือที่เรียกว่า วิทยากร “ครูหมอดิน” ให้สอนหมอดินอาสาในลักษณะ “พี่สอนน้อง” ในแนวทางที่ตนเองใช้ในการประกอบอาชีพจนประสบผลสำเร็จ มีรายได้มั่นคง มีการใช้นวัตกรรมใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Applications AI Chatbot น้องดินดี LDD on Farm Agri-Map Online ระบบวิเคราะห์ดินออนไลน์ เช่น e-Service ตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร หมอดินตรวจดิน ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต การลดปริมาณของเสียให้น้อยลงหรือเท่ากับศูนย์ (Zero Waste) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน การจัดการทรัพยากรดินเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน การให้ความรู้เกี่ยวกับบัตรดินดี ส่วนที่ 2 เจ้าหน้าที่มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568 มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 3 การศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ดิน อาทิ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ เป็นต้น หรือแหล่งเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน มีเป้าหมายจำนวน 7,255 ราย ระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำตำบล (พิจารณาเป็นอันดับแรก) หรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจเข้าร่วมการศึกษาดูงานฯ

5.3 หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น โดยส่วนที่ 1 เจ้าหน้าที่ สพด. มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568 มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 2 นำองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการน้ำ เกษตรอินทรีย์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน หรือความรู้ในชุดข้อมูลใน “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ด้านการพัฒนาที่ดิน 8 หัวข้อหลัก 221 เรื่องที่บรรจุไว้ใน website หมอดินอาสาhttps://lddmordin.ldd.go.th/ มาใช้ประกอบจัดหลักสูตรอบรมเพื่อการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และ ที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการเกษตรของตนเอง ผลิตอาหารและสร้างอาชีพได้ ทั้งนี้ สามารถพิจารณากำหนดหัวข้อการอบรมได้ตามความต้องการ หรือการเสริมทักษะต่อยอดอาชีพด้านการเกษตรตามความเหมาะสมของบริบทแต่ละพื้นที่ อาทิ พื้นที่ดินเปรี้ยว พื้นที่ดินเค็ม เป็นต้น นอกจากนี้ ในสถานการณ์ปัจจุบัน ข่าวภาคประชาชนมีความสำคัญ การที่หมอดินอาสาได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ในการรายงานข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสมจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปใช้ กรมพัฒนาที่ดิน จึงได้บรรจุหัวข้อการอบรมด้านการข่าวภาคประชาชน (http://lddmordin.ldd.go.th/data/640304/Poster.pdf) ที่จัดทำโดยสำนักการข่าว กอ.รมน. ลงในหลักสูตรอบรมหมอดินอาสา โดยสามารถเชิญวิทยากรจาก กอ.รมน. มาให้ความรู้กับหมอดินอาสา ในการฝึกอบรมของสถานีพัฒนาที่ดินตามความเหมาะสม

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่นให้ฝึกอบรม ณ สพด. หรือสถานที่ที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น หรือสถานการณ์ในปัจจุบัน มีเป้าหมายจำนวน 41,135 ราย ระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน (พิจารณาเป็นอันดับแรก) หรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจเข้าร่วมการศึกษาดูงานฯ

6. วิธีการดำเนินงาน

6.1 วิธีการอบรมหมอดินอาสา 3 หลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

<u>หลักสูตรที่ 1</u> การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) กรมฯ โดยกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กวจ. เป็นผู้รับผิดชอบประสาน สพด.นำหมอดินอาสา

ประจำจังหวัด ประจำอำเภอ (พิจารณาเป็นอันดับแรก) หมอดินอาสาดีเด่นหรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจเข้าร่วมการศึกษาดูงานฯ ตามรายละเอียดจำนวนเป้าหมายและงบประมาณที่ได้รับจัดสรร พร้อมทั้งมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการนำหมอดินอาสาเดินทางเข้าร่วมการศึกษาดูงานฯ เปิดโลกทัศน์ของหมอดินอาสาผ่านนิทรรศการวันดินโลกและการดูงานความสำเร็จของเกษตรกรในสถานที่อื่น ๆ เพื่อพัฒนาเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของหมอดินอาสา สพด.นำหมอดินอาสาเข้าร่วมงานตามตารางเป้าหมายโครงการฝึกอบรมหมอดินอาสา ทั้งนี้ขอให้ สพด. แจ้งความประสงค์วันที่จะนำหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม (เป้าหมายวันละ 300 ราย ระหว่างวันที่ 5-9 ธันวาคม 2568) ตาม QR code ท้ายโครงการ**ภายในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2568** เพื่อทางกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาฯ จะได้ดำเนินการจัดตารางวันและเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมศึกษาดูงานต่อไป

<u>หลักสูตรที่ 2</u> การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1) สพข. และ สพด. พิจารณาคัดเลือกหมอดินอาสาประจำตำบลเป็นอันดับแรก หรือหมอดินอาสาที่สนใจเข้ารับการฝึกปฏิบัติเชิงลึกในศูนย์ฝึกของกรมพัฒนาที่ดินในภูมิภาคต่าง ๆ ศูนย์ศึกษาฯ อื่น ๆ หรือศูนย์ฝึกปฏิบัติของหมอดินอาสา โดยคำนึงถึงศูนย์ฯ ที่คัดเลือกต้องมีองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของหมอดินอาสาและสามารถนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้และปฏิบัติได้จริง

2) สพข. และ สพด. กำหนด และจัดทำหลักสูตรอบรมที่เหมาะสมให้กับหมอดินอาสา โดยเน้นองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่ตนเองและครอบครัว

3) สพด. จัดการอบรมภายใต้รายละเอียดของหลักสูตร และสถานที่ที่กำหนดตามความเหมาะสม

<u>หลักสูตรที่ 3</u> การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1) สพข. และ สพด. พิจารณาคัดเลือกหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านหรือหมอดินอาสาที่มีพื้นที่เดียวกันที่มีปัญหาพื้นที่ คล้าย ๆ กัน เช่น สพข.6 มีพื้นที่เป็นที่สูง มีปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน การสูญเสียหน้าดิน ปลูกพืชไม่ได้ผลผลิต นำไปสู่แนวคิดการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมหมอดินอาสา "การอนุรักษ์พื้นที่สูง" โดยใช้วิธีการไถตามขวาง การปลูกแฝกเพื่อการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การคลุมดิน การบ่มดิน การจัดการดินเพื่อเพิ่มผลผลิตพืช เป็นต้น

2) สพข. และ สพด. คัดเลือก กำหนด และจัดทำหลักสูตรอบรมหมอดินอาสา โดยมุ่งให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะให้ตรงตามความต้องการและเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาที่ดินของตนเอง เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน ปรับปรุงบำรุงดิน และอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) สพด. จัดการอบรมภายใต้รายละเอียดของหลักสูตร และสถานที่ที่กำหนดตามความเหมาะสม

6.2 การจัดทำประกาศนียบัตรให้แก่หมอดินอาสาที่ผ่านการอบรมหลักสูตรที่ 1 หลักสูตรที่ 2 และหลักสูตรที่ 3 สพด.ที่เป็นผู้จัดการอบรมเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำประกาศฯ

6.3 กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาฯ กวจ. ได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับวิเคราะห์และนำเสนอพร้อมประเมินการฝึกอบรม เพื่อรายงานผู้บริหารกรมฯ ดังนั้นในการอบรม ขอให้เจ้าหน้าที่ สพด. ทำการประเมินการฝึกอบรมหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 1 2 และหลักสูตรที่ 3 สพด.ที่เป็นผู้จัดการอบรมเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินการฝึกอบรมหมอดินอาสา โดยสแกนตาม QR code ท้ายโครงการ

6.4 เมื่อดำเนินการครบถ้วนทุกหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว ขอความอนุเคราะห์กลุ่มวิชาการฯ สพข. 1-12 รวบรวมเล่มสรุปรายงานการอบรมหมอดินอาสาในภาพรวม และส่งมายังกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาฯ กวจ. ภายในวันที่ 25 พฤษภาคม 2569 เพื่อรวบรวม นำข้อมูลดังกล่าวฯ เสนอกองแผนงาน และผู้บริหารกรมฯ ทราบ พร้อมทั้งนำไปบรรจุในเว็บไซต์หมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้แก่ผู้ที่สนใจสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

6.5 ดังนั้นขอความร่วมมือ ผอ. กลุ่มวิชาการ และเจ้าหน้าที่สพด. ที่รับผิดชอบการจัดอบรมหมอดินอาสา สแกน QR code ท้ายโครงการฯ เข้ากลุ่มไลน์อบรมหมอดินอาสา เพื่อติดต่อ สื่อสาร ตอบข้อซักถามการดำเนินงานโครงการอบรมหมอดินอาสาต่าง ๆ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 หมอดินอาสาได้รับการฝึกอบรมได้มีความรู้ได้อย่างเหมาะสมและตรงตามคุณสมบัติและศักยภาพของตนเอง

7.2 หมอดินอาสาที่เข้าร่วมการอบรมได้รับความเชี่ยวชาญในแต่ละรูปแบบของการอบรม

7.3 หมอดินอาสาที่ผ่านการฝึกปฏิบัติเฉพาะด้านให้มีความเชี่ยวชาญสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวได้

7.4 กรมฯ ได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างหมอดินอาสากับเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินให้สามารถทำงานร่วมกันได้ดียิ่งขึ้น

7.5 กรมฯ มีฐานข้อมูลหมอดินอาสาที่ได้รับการจำแนกคุณสมบัติเป็นกลุ่มตามความเชี่ยวชาญ

8. ผู้รับผิดชอบโครงการ

8.1 รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
8.2 ผู้อำนวยการกองแผนงาน
8.3 ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
8.4 ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 – 12
8.5 ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน 77 จังหวัด
8.6 ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย

9. ผู้ประสานงานโครงการ

นางสาวภรภัทร นพมาลัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ นางสาวสุภาวดี เกิดบัวทอง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ นางสาวภัทธิรา สุขสวัสดิ์ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย โทรศัพท์ 0 2579 4194 E-mail: osbldd@gmail.com

จัดทำโดย
กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กวจ.
ตุลาคม 2568

แบบสอบถามหลักสูตรที่ 1

แบบสอบถามหลักสูตรที่ 2

แบบสอบถามหลักสูตรที่ 3

กลุ่มไลน์อบรมหมอดินอาสา

แบบแจ้งความประสงค์วันที่จะเข้าร่วมงานหลักสูตรที่ 1 วันดินโลก

ผลการดำเนินงานโครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2569 แบ่งเป็น 3 หลักสูตร ดังนี้

<u>หลักสูตรที่ 1</u> ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในงานวันดินโลก

กรมพัฒนาที่ดินได้จัดงานวันดินโลกปี 2568 ภายใต้หัวข้อ "ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต": "Healthy soils for healthy cities" ระหว่างวันที่ 5 – 9 ธันวาคม 2568 ณ กรมพัฒนาที่ดิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลาง เพื่อน้อมรำลึกและเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาทรัพยากรดินเพื่อการเกษตร ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ปวงชนชาวไทย พระองค์ทรงตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดิน และน้ำในภาคการเกษตร โดยหมอดินอาสามีภารกิจหลักที่ดูแล รักษา และปรับปรุงบำรุงดิน ให้อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชแต่ละชนิด การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดินต่อการดำรงชีวิตและความสมดุลของระบบนิเวศเมือง เน้นย้ำบทบาทดินที่สมบูรณ์ในการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการอบรมหลักสูตรที่ 1 หมอดินอาสามีการเยี่ยมชม**นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ :** แสดงพระอัจฉริยภาพในหลวงรัชกาลที่ 9 "นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม" **นิทรรศการ "Healthy soils for healthy cities"** นำเสนอความสำคัญของดินที่ส่งผลต่อเมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต ทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและอาหารปลอดภัย **นิทรรศการดินโลกและวิชาการ:** การจัดแสดงนิทรรศการ King Bhumibol World Soil Day Award (รางวัลวันดินโลก) **พิพิธภัณฑ์ดิน** และ**กิจกรรมอื่นๆ:** โซนความรู้ด้านดิน การเสวนาวิชาการ จำหน่ายผลผลิตเกษตรปลอดภัย และเวิร์กช็อป DIY ซึ่งมีหมอดินอาสาจากสำนักงานพัฒนาที่ดิน 1-12 เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1 จำนวน 1,493 ราย มีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 งบประมาณจัดอบรม 861,500 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 550 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกรุงเทพฯ ชัยนาท นครนายก นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สมุทรปราการ สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 งบประมาณจัดอบรม 320,500 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 160 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3 งบประมาณจัดอบรม 274,250 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 งบประมาณจัดอบรม 523,200 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดนครพนม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ยโสธร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 งบประมาณจัดอบรม 584,650 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.2 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น บึงกาฬ มหาสารคาม สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 งบประมาณจัดอบรม 384,800 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 งบประมาณจัดอบรม 280,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.2 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดเชียงราย น่าน พะเยา แพร่

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 งบประมาณจัดอบรม 200,900 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดพิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เลย อุตรดิตถ์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 งบประมาณจัดอบรม 168,700 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ ตาก สุโขทัย อุทัยธานี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 งบประมาณจัดอบรม 455,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 110 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 งบประมาณจัดอบรม 455,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง สุราษฎร์ธานี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 งบประมาณจัดอบรม 538,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล

โดยรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 1 และตารางที่ 1 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1

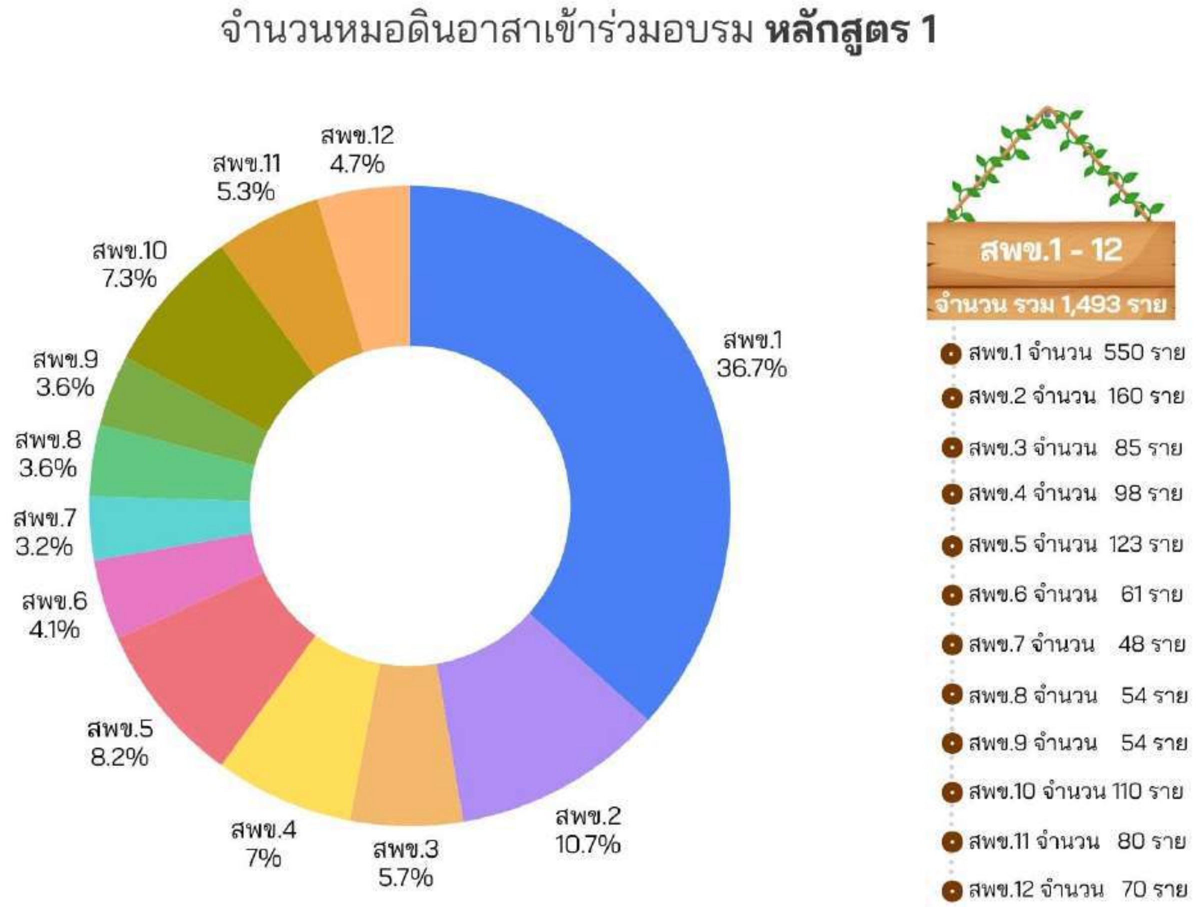

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1

หน่วยงาน	จำนวนหมอดินอาสา (ราย)
รวม สพข.1	**550**
สพด.กรุงเทพฯ	50
สพด.ชัยนาท	30
สพด.นครนายก	50
สพด.นครปฐม	60
สพด.นนทบุรี	50
สพด.ปทุมธานี	50
สพด.พระนครศรีอยุธยา	50
สพด.ลพบุรี	30
สพด.สมุทรปราการ	30
สพด.สระบุรี	50
สพด.สิงห์บุรี	30
สพด.สุพรรณบุรี	30
สพด.อ่างทอง	40
รวม สพข.2	**160**
สพด.จันทบุรี	20
สพด.ฉะเชิงเทรา	40
สพด.ชลบุรี	30
สพด.ตราด	10
สพด.ปราจีนบุรี	30
สพด.ระยอง	15
สพด.สระแก้ว	15
รวม สพข.3	**85**
สพด.ชัยภูมิ	15
สพด.นครราชสีมา	30
สพด.บุรีรัมย์	20
สพด.สุรินทร์	20
รวม สพข.4	**98**
สพด.นครพนม	10
สพด.มุกดาหาร	10
สพด.ยโสธร	10
สพด.ร้อยเอ็ด	20
สพด.ศรีสะเกษ	13
สพด.อำนาจเจริญ	10
สพด.อุบลราชธานี	25

รวม สพข.5	**123**
สพด.กาฬสินธุ์	20
สพด.ขอนแก่น	25
สพด.บึงกาฬ	8
สพด.มหาสารคาม	15
สพด.สกลนคร	17
สพด.หนองคาย	10
สพด.หนองบัวลำภู	8
สพด.อุดรธานี	20
รวม สพข.6	**61**
สพด.เชียงใหม่	25
สพด.แม่ฮ่องสอน	8
สพด.ลำปาง	12
สพด.ลำพูน	8
ศพล.	8
รวม สพข.7	**48**
สพด.เชียงราย	18
สพด.น่าน	14
สพด.พะเยา	10
สพด.แพร่	6
รวม สพข.8	**54**
สพด.พิจิตร	10
สพด.พิษณุโลก	10
สพด.เพชรบูรณ์	10
สพด.เลย	14
สพด.อุตรดิตถ์	10
รวม สพข.9	**54**
สพด.กำแพงเพชร	10
สพด.ตาก	10
สพด.นครสวรรค์	14
สพด.สุโขทัย	10
สพด.อุทัยธานี	10

รวม สพข.10	**110**
สพด.กาญจนบุรี	15
สพด.ประจวบคีรีขันธ์	10
สพด.เพชรบุรี	10
สพด.ราชบุรี	15
สพด.สมุทรสงคราม	30
สพด.สมุทรสาคร	30
รวม สพข.11	**80**
สพด.กระบี่	12
สพด.ชุมพร	12
สพด.นครศรีธรรมราช	12
สพด.พังงา	10
สพด.ภูเก็ต	10
สพด.ระนอง	12
สพด.สุราษฎร์ธานี	12
รวม สพข.12	**70**
สพด.ตรัง	10
สพด.นราธิวาส	10
สพด.ปัตตานี	10
สพด.พัทลุง	10
สพด.ยะลา	10
สพด.สงขลา	10
สพด.สตูล	10
รวมทั้งสิ้น	**1,493**

หมายเหตุ : มีการปรับแผนการอบรม

ภาพที่ 2 การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 1

การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ ภายใต้หัวข้อ "Healthy soils for healthy cities : ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต" ในงานวันดินโลก ปี 2568

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน ได้จัดกิจกรรมการเสวนาของหมอดินอาสาต้นแบบ ภายใต้หัวข้อ Healthy soils for healthy cities : ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต" ในวันที่ 6 ธันวาคม 2568 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุม 2801 กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพมหานครฯ โดยมี ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน (นายพชร อริยะสกุล) กล่าวรายงาน ซึ่งการเสวนามีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเวทีแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของดินต่อชีวิตในชุมชนเมือง ผลกระทบและการจัดการปัญหาการปิดทับหน้าดิน (Soil Sealing) การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากการทำการเกษตรนำมาใช้สร้างสิ่งปลูกสร้างเพื่อการตั้งถิ่นฐานและโครงสร้างพื้นฐาน ระหว่างนักวิชาการเกษตรกร หมอดินอาสา และประชาชนทั่วไป นอกจากนี้เพื่อรณรงค์และส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล จัดการ และการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างเมืองที่น่าอยู่และยั่งยืน โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังการเสวนาประมาณ 300 คน

สรุปสาระสำคัญจากการเสวนา ได้ดังนี้

ดร.สุมิตรา วัฒนา อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เป็นประธานเปิดเวทีเสวนา โดยกล่าวว่ากรมพัฒนาที่ดินมีพันธกิจสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกร โดยมุ่งพัฒนาและใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับสภาพดินและบริบทแต่ละพื้นที่ อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของชุมชนเมืองที่รวดเร็ว ส่งผลให้พื้นที่เกษตรและพื้นที่สีเขียวลดลงอย่างต่อเนื่อง เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และส่งผลต่อดิน อากาศสิ่งแวดล้อม การรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวจำเป็นต้องบูรณาการองค์ความรู้การวางแผนการใช้ที่ดินอย่างชาญฉลาดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมควบคู่กับการฟื้นฟู ปรับปรุง และบำรุงรักษาดิน รวมทั้งการสร้างความรู้และความตระหนักด้าน การอนุรักษ์ทรัพยากรดิน จะช่วยลดผลกระทบต่อระบบนิเวศ ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินมีเครือข่ายที่สำคัญ คือ หมอดินอาสาประมาณ 77,000 ราย กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรดินและสนับสนุนภาคการเกษตร โดยหมอดินอาสาเป็นต้นแบบในการดูแล รักษา และปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการเพาะปลูก หมอดินอาสาจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจเรื่องความสำคัญของดินต่อชุมชนเมือง การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแนวทางการทำเกษตรในเมือง เพื่อนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการดินอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ อันเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ ซึ่งการเสวนาในครั้งนี้จะเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของหมอดินอาสาที่เป็นต้นแบบ ที่สามารถนำไปต่อยอดสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนเมือง การจัดการปัญหาการปิดทับหน้าดิน (Soil Sealing) ภัยคุกคามจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากพื้นที่เกษตรไปสู่พื้นที่ก่อสร้าง ตลอดจนเปิดโอกาสให้หมอดินอาสา นักวิชาการและเกษตรกรได้เสนอแนวคิด "ทำน้อย ได้มาก อนุรักษ์ทรัพยากร ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้" เพื่อสร้างความมั่นคง ภาคการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

วิทยากรเข้าร่วมการเสวนาวิชาการ จำนวน 4 ท่าน ได้แก่

≈ **นางราตรี บัวพนัส** (หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดนครสวรรค์)
เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี 2568
ชนะเลิศหมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2568

≈ **นายสมชาย แซ่ตัน** (หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน จังหวัดกาญจนบุรี)
รางวัลที่ 2 เกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี 2568
รองชนะเลิศอันดับ 1 หมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2568

≈ **นายเข็มทอง ศรสุข** (หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดศรีสะเกษ)
หมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2568
อาสาสมัครดีเด่น ปี 2568

≈ **นายดีน หะยีมะแซ** (หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดปัตตานี) เป็นพิธีกรดำเนินรายการ
เกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รางวัลที่ 2 ปี 2567
รองชนะเลิศอันดับ 1 หมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2567

นางราตรี บัวพนัส หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดนครสวรรค์

"หมอดินต้องมีใจสู้ มุ่งมั่นพัฒนา สู่ดินแดนอันเป็นทอง"

หมอดินราตรีทำการเกษตรอยู่บนพื้นที่กลุ่มชุดดินที่ 28 ชุดดินลพบุรี ซึ่งมีลักษณะเป็นดินเหนียว มีค่าความเป็นด่าง (pH) สูง ส่งผลให้ในฤดูแล้งดินแตกระแหง ทำให้พืชเจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่ อีกทั้งในอดีตพื้นที่ดังกล่าวมีการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง จนส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ต่อมาหมอดินราตรีได้ปรับเปลี่ยนแนวทางการผลิตสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ โดยเริ่มจากการปลูกข้าวอินทรีย์ และยึดแนวคิด "อาหารเป็นยา" หลังจากเคยตรวจพบโรคมะเร็ง จึงหันมาปรับพฤติกรรมการบริโภคและการใช้ชีวิต เน้นอาหารเพื่อสุขภาพ จนสามารถฟื้นตัวและหายจากโรคได้ในที่สุด ประสบการณ์ดังกล่าวจึงกลายเป็นแรงผลักดันสำคัญในการพัฒนาระบบเกษตรที่เกื้อกูลทั้งต่อสุขภาพคนและสิ่งแวดล้อม

ในการฟื้นฟูดิน หมอดินราตรีได้นำนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินมาประยุกต์ใช้อย่างหลากหลาย เริ่มจากหลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าว จะหว่านปอเทืองเพื่อเป็นพืชปุ๋ยสด และเมื่อปอเทืองออกดอกในช่วงประมาณ 45 วัน จะทำการไถกลบเพื่อเพิ่มอินทรียวัตถุให้กับดิน นอกจากนี้ยังปลูกถั่วเขียวเป็นพืชเสริมรายได้ โดยใช้ระยะเวลาปลูกประมาณ 75–80 วัน ให้ผลผลิตเฉลี่ย 300 กิโลกรัมต่อไร่ จำหน่ายได้ในราคากิโลกรัมละ 40 บาท มีการผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้สารเร่งซุปเปอร์ พด.1 และผลิตปุ๋ยหมักจากสับปะรดด้วยสารเร่งซุปเปอร์ พด.2 รวมถึงใช้สารเร่งซุปเปอร์ พด.3 ในการป้องกันเชื้อรา อีกทั้งยังมีการพัฒนาสูตรน้ำหมักชีวภาพจากมูลค้างคาวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบำรุงพืช พร้อมทั้งผลิตสารควบคุมแมลงศัตรูพืชจากวัตถุดิบธรรมชาติ เช่น สะเดา บอระเพ็ด ร่วมกับสารเร่งซุปเปอร์ พด.7 นอกจากนี้ยังใช้ซุปเปอร์ พด.14 ซึ่งเป็นไตรโคเดอร์มาในการยับยั้งเชื้อสาเหตุโรคพืช และซุปเปอร์ พด.15 ซึ่งเป็นแบคทีเรียสังเคราะห์แสง เพื่อช่วยบำรุงพืชและเพิ่มผลผลิต ปัจจุบันยังมีการนำซุปเปอร์ พด.17 มาใช้ในการย่อยสลายฟางข้าว ช่วยลดปัญหาการเผาในพื้นที่นา และส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีการใช้แอปพลิเคชัน "น้องดินดี" นอกจากนี้ยังได้ใช้ "บัตรดินดี" ควบคู่ เพื่อพัฒนาการจัดการแปลงอย่างต่อเนื่อง

ในด้านเศรษฐกิจ หมอดินราตรีได้เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนระหว่างการทำนาแบบเคมีและแบบอินทรีย์ พบว่าการผลิตข้าวด้วยวิธีเคมีมีต้นทุนประมาณ 6,500 บาทต่อไร่ และทำนาอินทรีย์มีต้นทุนประมาณ 3,390 บาทต่อไร่ โดยจำหน่ายข้าวเปลือกได้ในราคาตันละ 6,000–7,000 บาท ขณะที่ข้าวอินทรีย์สามารถจำหน่ายข้าวเปลือกได้ในราคาประมาณตันละ 18,000 บาท และเมื่อสีเป็นข้าวสารจะมีมูลค่าสูงถึง 50,000–55,000 บาทต่อตัน แม้ว่าผลผลิตต่อไร่จะใกล้เคียงกัน แต่การเพิ่มอินทรียวัตถุในดินช่วยยกระดับคุณภาพและมูลค่าของผลผลิตได้อย่างชัดเจน ปัจจุบันหมอดินราตรีสามารถส่งออกข้าวอินทรีย์ไปยังต่างประเทศ ได้แก่ เวียดนาม ญี่ปุ่น และดูไบ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายเกษตรกร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาตลาดและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว จากการเข้าร่วมกิจกรรมเสวนาในงานวันดินโลก หมอดินราตรีจะนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้จริงในพื้นที่ของตนเอง พร้อมทั้งมุ่งมั่นถ่ายทอดประสบการณ์และแนวคิดสู่คนรุ่นหลัง

หมอดินราตรีเชื่อมั่นว่า “หากดินมีความอุดมสมบูรณ์ ย่อมเป็นรากฐานของระบบนิเวศที่สมดุล เมื่อดินดี น้ำดี อาหารดี สุขภาพของคนก็จะดีตามไปด้วย นำไปสู่การดำรงชีวิตอย่างสมดุล และขยายผลสู่การเป็นเมืองที่สมดุลเกื้อกูลกันอย่างยั่งยืน”

นายสมชาย แซ่ตัน หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน จังหวัดกาญจนบุรี

คำนิยาม “พลิกฟื้นผืนดินที่เสื่อมโทรม ทรัพย์ในดิน สินในน้ำ ทำให้เกิดประโยชน์ให้ได้มากที่สุดและเกิดความยั่งยืน”

หมอดินสมชายเป็นเกษตรกรที่ปรับตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้แนวคิดว่า “พืชจะสวยอย่างเดียวไม่พอ ต้องปลอดภัยด้วย” โดยมองว่าการทำเกษตรในปัจจุบันจำเป็นต้องคำนึงถึงทั้งคุณภาพ ความปลอดภัย และความยั่งยืน ควบคู่ไปกับการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

จากเดิมครอบครัวทำเกษตรแบบดั้งเดิม ปลูกพืชล้มลุก ต่อมาได้ปรับเปลี่ยนมาปลูกมันสำปะหลัง และพัฒนาไปสู่การปลูกพืชยืนต้น เช่น ทุเรียน เงาะ มะละกอฮอลแลนด์ และกล้วยไข่ โดยการปรับเปลี่ยนชนิดพืชให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศและความต้องการของตลาดในแต่ละช่วงเวลา ในอดีตมีการใช้สารเคมีเป็นหลักเพื่อเร่งผลผลิต ซึ่งแม้จะสร้างรายได้ แต่ส่งผลกระทบต่อดินและความยั่งยืนในระยะยาว หมอดินสมชายจึงตระหนักว่า แนวคิดดังกล่าวเป็นเพียง “ความโลภที่อ้างความมั่นคง” และหันกลับมายึดหลักความพอดีตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 ควบคู่กับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ อิทธิบาท 4 ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการทำเกษตร

พื้นที่การเกษตรของหมอดินสมชายประกอบด้วย 2 ชุดดิน ได้แก่ ชุดดินลพบุรี และชุดดินตาคลี มีข้อจำกัดแตกต่างกัน โดยชุดดินลพบุรีมีลักษณะเป็นดินเหนียวปนดินร่วน จำนวน 9 ไร่ เดิมเคยปลูกปาล์มน้ำมัน และมีการใช้ยาฆ่าหญ้าจนดินเสื่อมโทรม ปัจจุบันจึงปรับมาใช้เทคนิค “ห่มดิน” เพื่อฟื้นฟูโครงสร้างดินและรักษาความชื้น ขณะที่ชุดดินตาคลีซึ่งมีพื้นที่ 8 ไร่ เป็นดินตื้นและระบายน้ำไม่ดี ทำให้พืชเกิดปัญหารากเน่า โดยเฉพาะมะละกอฮอลแลนด์ ในระยะแรกของการปลูกมะละกอ มีการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มความหวานของผลผลิต ซึ่งพบว่าในปีแรกให้รสชาติดี แต่ในปีต่อมารสชาติเริ่มลดลง และในปีที่ 3 ไม่มีรสชาติ ส่งผลให้ต้องเพิ่มปริมาณปุ๋ยเคมีอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเกิดปัญหาโรคเชื้อราระบาดในแปลง จึงเริ่มมองหาแนวทางใหม่ โดยได้รับคำแนะนำจากสถานีพัฒนาที่ดินให้ปลูกปอเทืองเพื่อปรับปรุงดิน และนำองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินมาประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง

หมอดินสมชายเริ่มจากการผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้สารเร่ง พด.1 ร่วมกับปุ๋ยคอกและมูลวัว รวมถึงใช้น้ำหมักชีวภาพจากสารเร่ง ซุปเปอร์ พด.2 และ ซุปเปอร์ พด.3 โดยประยุกต์ใช้กับระบบน้ำอัตโนมัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบำรุงพืช มะละกอฮอลแลนด์มีการใช้ถุงห่อผลเพื่อป้องกันแมลงและเพิ่มคุณภาพ ทำให้สามารถจำหน่ายได้ในราคากิโลกรัมละ 10–15 บาท นอกจากนี้ยังมีการใช้ สารเร่งซุปเปอร์พด.12 ซึ่งเป็นปุ๋ยชีวภาพร่วมกับน้ำหมัก ส่งผลให้พืชเจริญเติบโตดีและมีรสชาติดีขึ้น รวมถึงใช้ สารเร่งซุปเปอร์ พด.13 (ไมคอร์ไรซา) เพื่อช่วยเพิ่มเนื้อผลและลดจำนวนเมล็ด อีกทั้งยังมีการใช้ ซุปเปอร์ พด. 6 ในการบำบัดน้ำเสีย ซุปเปอร์ พด.7 ในการผลิตสารควบคุมแมลงศัตรูพืช สารเร่งซุปเปอร์ พด.14 (ไตรโคเดอร์มา) เพื่อยับยั้งเชื้อโรคพืช และสารเร่งซุปเปอร์ พด.15 (แบคทีเรียสังเคราะห์แสง) เพื่อบำรุงพืชและเพิ่มผลผลิต

จากการปรับเปลี่ยนแนวทางดังกล่าว ทำให้มะละกอฮอลแลนด์ของหมอดินสมชายผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP และสามารถจำหน่ายได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ควบคู่ไปกับการปลูกผักบนแคร่และการปลูกกล้วยไข่ ซึ่งให้ผลผลิตประมาณ 3,000 เครือ สามารถจำหน่ายได้เครือละ 100 บาท สร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง

หมอดินสมชายสรุปทิ้งท้าย “เมื่อดินได้รับการดูแลจนมีความอุดมสมบูรณ์ พืชย่อมเติบโตแข็งแรงและปลอดภัย ผู้คนในเมืองมีอาหารที่ดีและมีคุณภาพ ชีวิตจึงเกิดความสมด

นายเข็มทอง ศรสุข หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดศรีสะเกษ

คำนิยาม “ผู้นำทำก่อน น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง”

หมอดินเข็มทองเป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรอยู่ในพื้นที่กลุ่มชุดดินที่ 29 ชุดดินโชคชัย ซึ่งมีลักษณะเป็นดินแห้งแล้ง จนถูกเรียกว่า “เขตดงดินแดง” นับเป็นพื้นที่ที่มีข้อจำกัดด้านความอุดมสมบูรณ์ของดินอย่างมาก ระยะแรกปลูกพืชหลายชนิด เช่น ฟักทอง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วลิสง ยางพารา และมะม่วง ก่อนจะปรับเปลี่ยนมาปลูกทุเรียน

การทำเกษตรในอดีตที่เน้นการใช้สารเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิต ส่งผลให้ดินเสื่อมโทรมลงอย่างต่อเนื่อง และยังกระทบต่อสุขภาพของตนเอง โดยพบปัญหาความดันโลหิตสูง จึงเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วยการออกกำลังกาย และการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดจากสารเคมี แนวคิดนี้จึงกลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้หมอดินเข็มทองหันมาปรับแนวทางการทำเกษตรสู่ระบบที่ปลอดภัยและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น หมอดินเข็มทองได้เริ่มต้นปลูกทุเรียนโดยอาศัยองค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และมีโอกาสไปศึกษาดูงานการปลูกทุเรียนที่จังหวัดจันทบุรีในปี พ.ศ. 2555 ก่อนจะเริ่มปลูกทุเรียนอย่างจริงจังในช่วงปี พ.ศ. 2556–2558 บนพื้นที่ประมาณ 9 ไร่ พร้อมทั้งปลูกมังคุดและสะตอร่วมด้วย ภายใต้บริบทของพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษซึ่งมีเอกลักษณ์ด้าน “ทุเรียนภูเขาไฟ กรอบนอกนุ่มใน ละมุนลิ้น กลิ่นไม่ฉุน” จากประสบการณ์ที่ผ่านมา หมอดินเข็มทองพบว่า “เมื่อดินเสื่อมโทรม สุขภาพของคนก็เสื่อมลงตามไปด้วย” จึงหันมาให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูดิน โดยการปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทือง และถั่วพร้า เพื่อเพิ่มอินทรียวัตถุในดิน ควบคู่กับการนำนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินมาประยุกต์ใช้อย่างหลากหลาย เริ่มจากการใช้สารเร่งซุปเปอร์ พด.1 ในการผลิตปุ๋ยหมักจากเปลือกทุเรียน ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยหมอดินเข็มทองรับเปลือกทุเรียนจากสวนใกล้เคียงมาผลิตปุ๋ย และใช้วิธีแลกเปลี่ยนทุเรียนกับมูลวัวเพื่อลดต้นทุนการผลิต นอกจากนี้ยังใช้สารเร่งซุปเปอร์ พด.2 ในการทำน้ำหมักจากผลไม้ และใช้สารเร่งซุปเปอร์ พด.3 เพื่อป้องกันโรครากเน่าโคนเน่า ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของทุเรียน ในด้านการจัดการศัตรูพืช มีการใช้ พด.7 ผลิตน้ำหมักสมุนไพรจากข่าแก่เพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืช เช่น ด้วงงวงที่ทำให้เกิดโรคเจาะลำต้น เพลี้ยจักจั่นฝอย เพลี้ยไก่แจ้ และโรคทุเรียนก้านธูป รวมถึงใช้ สารเร่งซุปเปอร์ พด.9 เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของ

ธาตุฟอสฟอรัสในดิน อีกทั้งยังศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมผ่านแอปพลิเคชัน "น้องดินดี" นอกจากนี้ยังได้ใช้ "บัตรดินดี" ควบคู่ เพื่อพัฒนาการจัดการแปลงอย่างต่อเนื่อง

ผลจากการปรับเปลี่ยนสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงจาก 35,000 บาทต่อแปลง เหลือ 31,000 บาทต่อแปลง ขณะที่รายได้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน จากเดิม 115,000 บาท เป็น 448,000 บาท นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาช่องทางการตลาดผ่านสื่อออนไลน์ เช่น Facebook และจัดส่งสินค้าผ่านไปรษณีย์ไทย ทำให้สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้มากยิ่งขึ้น

ในด้านการสร้างเครือข่าย ได้ร่วมกับเกษตรกรในตำบลภูเงิน จังหวัดศรีสะเกษ จัดตั้งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเข้าร่วมโครงการแปลงใหญ่ทุเรียนภูเขาไฟ เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิต อีกทั้งยังถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินให้กับชุมชนใกล้เคียง เช่น การใช้โดโลไมท์เพื่อปรับปรุงดินที่มีความเป็นกรด โดยแบ่งปันกันใช้ในชุมชนอย่างทั่วถึง

หมอดินเข็มทองได้กล่าวว่า "การฟื้นฟูดินให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์ ไม่เพียงช่วยให้พืชเจริญเติบโตได้ดีและสร้างรายได้อย่างมั่นคงเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อสุขภาพของผู้คนและสิ่งแวดล้อมโดยรวม เมื่อดินดี คนมีสุข และชุมชนเข้มแข็ง เกิดการเกื้อกูลกันอย่างสมดุล"

หมอดินอาสานายดีน หะยีมะแซ หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดปัตตานี ผู้ดำเนินรายการ

ได้สรุป "ดินที่สมบูรณ์" ไม่ได้เป็นเพียงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร แต่เป็นจุดเริ่มต้นของห่วงโซ่คุณค่า ตั้งแต่การผลิตอาหารที่ปลอดภัย สุขภาพที่ดีของคน สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ไปจนถึงเศรษฐกิจชุมชนที่เข้มแข็ง ซึ่งเมื่อทุกมิติสมดุล จะนำไปสู่ "เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต" ได้อย่างแท้จริงและยั่งยืนในระยะยาว

สรุปแนวคิดของหมอดินอาสาดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต

1. ดินคือฐานรากของระบบชีวิตและเศรษฐกิจการเกษตร หมอดินอาสาให้ความสำคัญกับ "การฟื้นฟูดิน" เป็นจุดเริ่มต้น โดยการเพิ่มอินทรียวัตถุ การใช้พืชปุ๋ยสด และการลดการใช้สารเคมี ส่งผลให้ดินกลับมามีความอุดมสมบูรณ์ สามารถอุ้มน้ำและธาตุอาหารได้ดี เป็นพื้นฐานของผลผลิตที่มีคุณภาพ

2. การปรับเปลี่ยนจากเกษตรเคมีสู่เกษตรอินทรีย์/เกษตรยั่งยืน หมอดินอาสาประสบปัญหาจากการใช้สารเคมี ทั้งด้านดินเสื่อมโทรม ต้นทุนสูง และผลกระทบต่อสุขภาพ จึงปรับเปลี่ยนแนวทางสู่การใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น สารเร่งซุปเปอร์ พด. 1 การผลิตปุ๋ยหมัก สารเร่งซุปเปอร์ พด. 2 การทำน้ำหมักชีวภาพ และสารเร่งซุปเปอร์ พด. 7 การควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีธรรมชาติ ซึ่งช่วยลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพ และสร้างความปลอดภัย

3. ยึดหลัก "ความพอดี" และองค์ความรู้เป็นตัวขับเคลื่อน แนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และหลักอิทธิบาท 4 ถูกนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำเกษตร เน้นความพอดีกับศักยภาพของตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการลงมือทำจริง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน

4. สร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับรายได้เกษตรกร การปรับปรุงดินและระบบการผลิต ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพสูง สามารถเข้าสู่มาตรฐาน (เช่น GAP เกษตรอินทรีย์) และจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น รวมถึงการแปรรูปและขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งผลให้รายได้เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันต้นทุนลดลง

5. การสร้างเครือข่ายและการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน หมอดินอาสาทำหน้าที่เป็น “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” ในพื้นที่ โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างเครือข่ายเกษตรกร และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดินอย่างแพร่หลาย ทำให้เกิดการขยายผลในระดับชุมชนและพื้นที่

6. เชื่อมโยงสู่สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต การลดสารเคมีและฟื้นฟูดิน ไม่เพียงส่งผลดีต่อผลผลิตแต่ยังส่งผลต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมถึงช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การลดการเผาการฟื้นฟูระบบนิเวศ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

ภาพที่ 3 การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบในงานวันดินโลก

การประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของหมอดินอาสา และบุคคลทั่วไป

การประเมินความพึงพอใจต่อการเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ หัวข้อ “Healthy soils for healthy cities” ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต

มีการสอบถามความพึงพอใจการเสวนาหมอดินอาสา โดยมีหมอดินอาสาและบุคคลทั่วไปตอบแบบสอบถาม จำนวน 139 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้าร่วมฟังเสวนา

สถานะ เป็นเพศชาย ร้อยละ 59.00 เพศหญิง ร้อยละ 41.00 **อายุ** ส่วนมาก ร้อยละ 30.94 อายุ 56-65 ปี รองลงมาร้อยละ 29.50 16.55 12.23 และ 10.79 มีอายุ 46 - 55 ปี 36 - 45 ปี 66 ปีขึ้นไป 20 - 35 ปี ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ย 52.15 ปี อายุสูงสุด 78 ปี และอายุต่ำสุด 22 ปี **การศึกษา** ส่วนมากร้อยละ 22.30 จบการศึกษาปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 33.80 22.30 16.50 12.20 6.50 5.00 2.90 และร้อยละ 0.70 จบการศึกษาระดับปริญญาโท มัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปริญญาเอก และประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามลำดับ โดยมีผู้เข้ารับฟังเสวนาที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากร้อยละ 16.55 อยู่จังหวัดสกลนคร รองลงมา ร้อยละ 10.79 และ16.55 จังหวัดพะเยา และปัตตานี ร้อยละ 7.91 อยู่ใน จังหวัดกำแพงเพชร ตรัง กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 6.47 อยู่จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 4.32 อยู่จังหวัดสมุทรสาคร ร้อยละ 2.88 อยู่จังหวัดนครราชสีมา อุดรธานี ร้อยละ 2.16 อยู่จังหวัดนครสวรรค์ นนทบุรี บึงกาฬ พิจิตร ร้อยละ 1.44 อยู่ในจังหวัดนครนายก ปทุมธานี ศรีสะเกษ และ ร้อยละ 0.72 อยู่จังหวัดกาญจนบุรี จันทบุรี ชุมพรเชียงใหม่ตราด เพชรบุรี แม่ฮ่องสอน ร้อยเอ็ด ราชบุรี ลำพูน สงขลา อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี **สถานภาพ** เป็นหมอดินอาสา ร้อยละ 54.00 บุคคลทั่วไป ร้อยละ 46.00 **การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 41.30 เป็นหมอดินอาสาประจำตำบล รองลงมาร้อยละ 26.70 25.30 และร้อยละ 6.70 เป็นหมอดินอาสาประจำอำเภอ เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน และเป็นหมอดินอาสาประจำจังหวัด ตามลำดับ **อาชีพของบุคคลทั่วไป** ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.30 เป็นข้าราชการ รองลงมาร้อยละ 23.40 1.60 และ 1.60 เป็นพนักงานของรัฐ ธุรกิจส่วนตัว นักศึกษา ตามลำดับรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้าร่วมฟังเสวนา

n=139

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานะ		
ชาย	82	59.00
หญิง	57	41.00
อายุ		
20 - 35 ปี	15	10.79
36 - 45 ปี	23	16.55
46 - 55 ปี	43	30.94
56 - 65 ปี	41	29.50
66 ปีขึ้นไป	17	12.23
$\bar{X}$ = 52.15 ปี **S.D.** = 11.77		

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	9	6.50
มัธยมศึกษาตอนต้น	17	12.20
มัธยมศึกษาตอนปลาย	23	16.50
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	1	0.70
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	7	5.00
ปริญญาตรี	47	33.80
ปริญญาโท	31	22.30
ปริญญาเอก	4	2.90
จังหวัดที่ท่านอาศัย		
กรุงเทพมหานครฯ	10	7.19
กาญจนบุรี	1	0.72
กำแพงเพชร	11	7.91
ขอนแก่น	9	6.47
จันทบุรี	1	0.72
ชลบุรี	2	1.44
ชุมพร	1	0.72
เชียงใหม่	1	0.72
ตรัง	11	7.91
ตราด	1	0.72
นครนายก	2	1.44
นครราชสีมา	4	2.88
นครสวรรค์	3	2.16
นนทบุรี	3	2.16
บึงกาฬ	3	2.16
ปทุมธานี	2	1.44
ปัตตานี	13	9.35
พะเยา	15	10.79
พิจิตร	3	2.16
เพชรบุรี	1	0.72
แม่ฮ่องสอน	1	0.72
ร้อยเอ็ด	1	0.72
ราชบุรี	1	0.72
ลำพูน	1	0.72
ศรีสะเกษ	2	1.44

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สกลนคร	23	16.55
สงขลา	1	0.72
สมุทรสาคร	6	4.32
อุดรธานี	4	2.88
อุตรดิตถ์	1	0.72
อุทัยธานี	1	0.72
สถานภาพ		
หมอดินอาสา	75	54.00
บุคคลทั่วไป	64	46.00
การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา		
หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	19	25.30
หมอดินอาสาประจำตำบล	31	41.30
หมอดินอาสาประจำอำเภอ	20	26.70
หมอดินอาสาประจำจังหวัด	5	6.70
บุคคลทั่วไปอาชีพ		
ข้าราชการ	45	70.30
พนักงานของรัฐ	15	23.40
ธุรกิจส่วนตัว	2	3.10
นักศึกษา	1	1.60
อื่น ๆ	1	1.60

2. ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจที่ได้รับจากการเสวนาหมอดินอาสา ประเด็นความพึงพอใจในการเสวนา มีดังนี้

ด้านวิทยากร 1. มีความพึงพอใจในเนื้อหาการเสวนามากที่สุด ร้อยละ 65.50 รองลงมามีความพึงพอใจร้อยละ 27.30 และร้อยละ 7.20 อยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับ 2. มีความพึงพอใจสามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็นมากที่สุด ร้อยละ 66.20 อยู่ในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 28.10 5.00 และ 0.70 อยู่ในระดับปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ 3. ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย ร้อยละ 67.60 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 28.10 และร้อยละ 4.30 อยู่ในระดับ มาก และ ปานกลาง ตามลำดับ 4. การตอบคำถามของวิทยากรมีความชัดเจนตรงประเด็น ร้อยละ 67.60 มากที่สุด รองลงมาร้อยละ 23.70 7.90 และร้อยละ 0.70 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ

ด้านสถานที่/ระยะเวลา 1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมร้อยละ 69.10 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 23.70 และร้อยละ 7.20 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับ 2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ร้อยละ 68.30 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 23.70 5.80 และร้อยละ 2.20 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ 3. ระยะเวลาในการเสวนามีความเหมาะสมร้อยละ 65.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 23.70 7.90 และ 2.90 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ

ด้านการให้บริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่ 1. การบริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 71.20 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ 24.50 2.90 และร้อยละ 1.40 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ 2. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 79.90 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 15.80 3.60 และร้อยละ 0.70 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อยที่สุด ตามลำดับ 3. การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 68.30 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 25.20 5.80 และร้อยละ 0.70 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ

ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ 1. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้จริง ร้อยละ 75.50 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 20.10 และร้อยละ 4.30 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับ 2. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดแก่ชุมชน ร้อยละ 71.90 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 24.50 และร้อยละ 3.60 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับ 3. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ประโยชน์ได้ร้อยละ 75.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 20.10 และร้อยละ 4.30 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 3 ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่ได้รับจากการเสวนาหมอดินอาสา

n=139

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ด้านวิทยากร		
1. การมีความรู้ในเนื้อหาของการเสวนา		
มากที่สุด	91	65.50
มาก	38	27.30
ปานกลาง	10	7.20
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
2. การอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น		
มากที่สุด	92	66.20
มาก	39	28.10
ปานกลาง	7	5.00
น้อย	1	0.70
น้อยที่สุด	-	-
3. การใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย		
มากที่สุด	94	67.60
มาก	39	28.10
ปานกลาง	6	4.30
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
4. การตอบคำถามของวิทยากรมีความชัดเจน /ตรงประเด็น		
มากที่สุด	94	67.60
มาก	33	23.70

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปานกลาง	11	7.90
น้อย	1	0.70
น้อยที่สุด	-	-
ด้านสถานที่/ระยะเวลา		
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม		
มากที่สุด	96	69.10
มาก	33	23.70
ปานกลาง	10	7.20
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์		
มากที่สุด	95	68.30
มาก	33	23.70
ปานกลาง	8	5.80
น้อย	3	2.20
น้อยที่สุด	-	-
3. ระยะเวลาในการเสวนามีความเหมาะสม		
มากที่สุด	91	65.50
มาก	33	23.70
ปานกลาง	11	7.90
น้อย	4	2.90
น้อยที่สุด	-	-
ด้านการให้บริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่		
1. การบริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่	99	71.20
มากที่สุด	34	24.50
มาก	4	2.90
ปานกลาง	2	1.40
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
2. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่		
มากที่สุด	111	79.90
มาก	22	15.80
ปานกลาง	5	3.60
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	1	0.70

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
3. การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่		
มากที่สุด	95	68.30
มาก	35	25.20
ปานกลาง	8	5.80
น้อย	1	0.70
น้อยที่สุด	-	-
ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้		
1. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้จริง		
มากที่สุด	105	75.50
มาก	28	20.10
ปานกลาง	6	4.30
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
2. ท่านสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ / ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้		
มากที่สุด	100	71.90
มาก	34	24.50
ปานกลาง	5	3.60
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-
3. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ประโยชน์ได้		
มากที่สุด	105	75.50
มาก	28	20.10
ปานกลาง	6	4.30
น้อย	-	-
น้อยที่สุด	-	-

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ผู้เข้าร่วมเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ได้รับความรู้และเกิดความชื่นชมต่อบทบาทของหมอดินอาสาทุกท่าน โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาเพิ่มเติม ได้แก่ ควรมีภาพประกอบในการนำเสนอเพื่อช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงการสรุปเทคนิคการใช้สารเร่ง พด. แต่ละชนิด

2. ควรมีการถ่ายทอดสดผ่านช่องทาง Facebook ของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อขยายการเข้าถึงองค์ความรู้สู่ประชาชนในวงกว้าง และจัดทำสื่ออินโฟกราฟฟิกเพื่อสรุปสาระสำคัญให้เข้าใจง่ายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สะดวก

3. ควรเพิ่มการนำเสนอกรณีตัวอย่างของหมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่จำกัด ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ได้ เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนเมืองและตอบโจทย์คนรุ่นใหม่มากยิ่งขึ้น

<u>หลักสูตรที่ 2</u> การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรหมอดินอาสาประจำตำบล และหมอดินอาสาที่มีความสนใจ โดยหลักสูตรแบ่งเป็น ส่วนที่ 1 การอบรมเน้นให้หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นต้นแบบในการสอนผู้อื่นหรือที่เรียกว่า วิทยากร "ครูหมอดิน" ให้สอนหมอดินอาสา ในลักษณะ "พี่สอนน้อง" ในแนวทางที่ตนเองใช้ในการประกอบอาชีพจนประสบผลสำเร็จ มีรายได้มั่นคง มีการใช้นวัตกรรมใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Applications AI Chatbot น้องดินดี LDD on Farm Agri-Map Online ระบบวิเคราะห์ดินออนไลน์ เช่น e-Service ตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร หมอดินตรวจดิน ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต การลดปริมาณของเสียให้น้อยลงหรือเท่ากับศูนย์ (Zero Waste) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน การจัดการทรัพยากรดินเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน การให้ความรู้เกี่ยวกับบัตรดินดี ส่วนที่ 2 เจ้าหน้าที่มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568 มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 3 การศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ดิน อาทิ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ เป็นต้น หรือแหล่งเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

หลักสูตร 2 มีหมอดินอาสาจากสำนักงานพัฒนาที่ดิน 1-12 เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น จำนวน 7,262 ราย งบประมาณ 5,078,500 บาท มีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 งบประมาณจัดอบรม 709,800 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 1,014 ราย คิดเป็นร้อยละ 14 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 13 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท สระบุรี สุพรรณบุรี ปทุมธานี นครปฐม นครนายก นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี สมุทรปราการ และอ่างทอง การอบรมสรุปได้ 5 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการชุมชนและเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ จัดการชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง การส่งเสริมอาชีพในชุมชน การจัดการสุขภาพและสิ่งแวดล้อมชุมชน และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) การจัดการดินและการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ ได้แก่ การจัดการดินเบื้องต้น การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน และการใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. (3) การผลิตพืชและเกษตรผสมผสาน ได้แก่ การปลูกกล้วยหอมทอง ฝรั่ง การเพาะเห็ด การปลูกผักอินทรีย์ การทำเกษตรผสมผสาน และเกษตรทฤษฎีใหม่ (4) การผลิตปุ๋ยและชีวภัณฑ์ ได้แก่ การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยหมักสูตรซุปเปอร์ พด.1 และการผลิตน้ำหมักจากวัสดุธรรมชาติ (5) นวัตกรรมและการเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร ได้แก่ นวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่ การแปรรูปผลผลิต และการจัดการตลาดท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 งบประมาณจัดอบรม 330,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 472 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.5 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดินและการใช้ผลิตภัณฑ์กรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ การจัดการดิน การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. การใช้ พด.15 และการฟื้นฟูดินในแปลงเกษตร (2) เกษตรอินทรีย์และชีววิธี ได้แก่ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง การผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง และการลดการใช้สารเคมีด้วยชีวภัณฑ์ (3) การผลิตพืชและแปรรูปผลผลิต ได้แก่ การจัดการสวนกล้วยหอม การเก็บรักษาผลผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (4) เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ ได้แก่ ระบบน้ำอัจฉริยะในสวนผลไม้ และการเรียนรู้ฐาน Smart Farming

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3 งบประมาณจัดอบรม 539,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 770 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ การอบรมมี 5 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีการทบทวนข้อมูลประวัติหมอดินอาสา ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน และนโยบายกรมพัฒนาที่ดิน (2) การจัดการดินและอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้แก่ ฐานเรียนรู้เรื่องดิน การใช้หญ้าแฝก และการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (3) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ การทำปุ๋ยหมักจาก พด.1 การทำน้ำหมักชีวภาพจาก พด.2 และ พด. (4) เกษตรอินทรีย์และการผลิตพืช ได้แก่ การผลิตข้าวอินทรีย์ และการปลูกพืชแบบผสมผสาน (5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแปลงต้นแบบ โดยมีการศึกษาดูงานจากศูนย์เรียนรู้หมอดินอาสาในพื้นที่จริง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 งบประมาณจัดอบรม 634,200 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 913 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.5 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ นครพนม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนแนวทางการดำเนินงานหมอดินอาสา และนโยบายกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2569 (2) การจัดการดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้แก่ เรื่องดิน หญ้าแฝก และงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (3) การศึกษาดูงานฐานเรียนรู้ด้านการเกษตร ได้แก่ ฐานการปลูกหอมแดง พืชผักพื้นเมือง และการพัฒนาพื้นที่เกษตร (4) เทคโนโลยีและการจัดการทรัพยากรดิน ได้แก่ การตรวจวิเคราะห์ดิน Application ของกรมพัฒนาที่ดิน และการจัดการทรัพยากรดินเพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 งบประมาณจัดอบรม 638,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 912 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 8 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น บึงกาฬ มหาสารคาม สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี การอบรมมี 6 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและระเบียบหมอดินอาสา โดยมีการชี้แจงบทบาทหน้าที่ และการมีส่วนร่วมในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน (2) การตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ ได้แก่ e-Service ตรวจสอบดิน การใช้ LDD Test Kit และผลิตภัณฑ์ชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน (3) การจัดการดินเพื่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การจัดการทรัพยากรดินเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน และการอนุรักษ์ดิน (4) การผลิตพืชและเกษตรผสมผสาน ได้แก่ การเพาะเห็ด พืชสวน แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรผสมผสาน (5) ปศุสัตว์และประมง ได้แก่ การเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ และการจัดการประมง (6) นวัตกรรมและนิทรรศการหมอดินอาสา ได้แก่ การเยี่ยมชมนิทรรศการและการเรียนรู้จากศูนย์ต้นแบบ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 งบประมาณจัดอบรม 334,600 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 478 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน 1 ศูนย์ฯ ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง การอบรมสรุปได้ 5 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีการชี้แจงบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา นโยบายกรมพัฒนาที่ดินและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาในพื้นที่ (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจดินภาคสนาม (LDD Test Kit) การจัดการดินในพื้นที่สูง การใช้หญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ลาดชัน (3) การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ การแนะนำและฝึกปฏิบัติการใช้สารเร่ง พด.13 พด.14 พด.15 พด.16 และ พด.17 เพื่อการฟื้นฟูดิน การควบคุมโรคพืช และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (4) การผลิตพืชและเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ การปลูกพืชผัก

ปลอดภัย การผลิตข้าวปลอดสาร การผลิตไม้ผล และการทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่สูง รวมถึงการเรียนรู้ระบบเกษตรที่เหมาะสมกับภูมิสังคมของภาคเหนือ (5) การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมวันดินโลก การศึกษาดูงานศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน และการถอดบทเรียนจากหมอดินอาสาต้นแบบในพื้นที่

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 งบประมาณจัดอบรม 267,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 382 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ เชียงราย น่าน พะเยา และแพร่ การอบรมมี 4 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยมีหัวข้อการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การวางระบบป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และการใช้หญ้าแฝกในพื้นที่ลาดชัน (2) เกษตรอินทรีย์และการรับรองมาตรฐาน PGS ได้แก่ การทำเกษตรอินทรีย์ตามแนวทาง PGS การจัดการแปลงปลูกแบบปลอดภัย และการลดการใช้สารเคมีในการผลิตพืช (3) การผลิตพืชเศรษฐกิจและการเพิ่มมูลค่า ได้แก่ การปลูกฝรั่งกิมจู การปลูกข้าวปลอดสาร และการบริหารจัดการผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า (4) การเรียนรู้จากศูนย์ต้นแบบในพื้นที่ ได้แก่ การศึกษาดูงานศูนย์ข้าวชุมชน และแปลงเกษตรต้นแบบของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 งบประมาณจัดอบรม 321,300 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 459 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 5 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เลย และอุตรดิตถ์ การอบรมสรุปได้ 3 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยมีหัวข้อการจัดการดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน การปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ และการใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช (2) การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพและการลดต้นทุนการผลิต ได้แก่ การใช้จุลินทรีย์ พด. ในการผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และการปรับปรุงคุณภาพดินเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร (3) การเสริมสร้างทักษะและนวัตกรรมเกษตร ได้แก่ การฝึกปฏิบัติในแปลงเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีด้านการจัดการแปลงเกษตร และการต่อยอดองค์ความรู้สู่การประกอบอาชีพในพื้นที่

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 งบประมาณจัดอบรม 289,800 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 414 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กำแพงเพชร นครสวรรค์ สุโขทัย และอุทัยธานี การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีการชี้แจงบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแนวทางการมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อการใช้ประโยชน์หญ้าแฝก การผลิตน้ำหมักชีวภาพจาก พด.2, พด.6 และ พด.7 การทำปุ๋ยมูลไส้เดือน และการจัดการดินเพื่อลดต้นทุนการผลิต (3) เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ การทำเกษตรอินทรีย์ การทำเกษตรผสมผสาน การผลิตอาหารสัตว์ลดต้นทุน และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง (4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากศูนย์ต้นแบบ ได้แก่ การศึกษาดูงานศูนย์ชีวภาพชุมชน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และการถอดบทเรียนจากเกษตรกรต้นแบบ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 งบประมาณจัดอบรม 278,600 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 398 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.5 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 6 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร การอบรมสรุปได้ 3 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อการสำรวจดินและการจัดการดิน การเรียนรู้ทรัพยากรดินจากพิพิธภัณฑ์ดิน การใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน การลดและทดแทนการใช้

ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร (2) การเกษตรยั่งยืนและเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การทำไร่นาสวนผสมผสาน (โคก หนอง นา) การใช้พลังงานทดแทน เช่น Solar Cell และการบริหารจัดการระบบน้ำเพื่อการเกษตร (3) การแปรรูป เพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตร ได้แก่ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การสร้างรายได้จากสินค้าเกษตร และการจัดการตลาดท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงการศึกษาดูงานศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ต้นแบบ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 งบประมาณจัดอบรม 357,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 510 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง และสุราษฎร์ธานี การอบรมมี 4 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและการพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา โดยมีหัวข้อหมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จด้านอาชีพเกษตร ทำหน้าที่เป็น “ครูหมอดิน” ถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรรายอื่น และการสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาในพื้นที่ (2) การจัดการดินและการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ ได้แก่ การใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน การใช้จุลินทรีย์เพื่อฟื้นฟูดิน และการจัดการดินในสวนพืชเศรษฐกิจภาคใต้ (3) เกษตรอินทรีย์และพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษาดูงานฟาร์มเกษตรอินทรีย์ที่ประสบความสำเร็จ การบริหารจัดการสวนผลไม้ พืชเศรษฐกิจ และการลดต้นทุนการผลิต (4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบ ได้แก่ การเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน และการถอดบทเรียนจากหมอดินอาสาต้นแบบในพื้นที่ภาคใต้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 งบประมาณจัดอบรม 378,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 540 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.4 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และสตูล การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีการชี้แจงบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน และแนวทางการมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในการพัฒนาพื้นที่การเกษตร (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการใช้ชีวภัณฑ์ มีหัวข้อการใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน การจัดการดินในพื้นที่ภาคใต้ การฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม และการลดต้นทุนการผลิต (3) การเกษตรผสมผสานและพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคใต้ ได้แก่ การปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่สวนยางและสวนปาล์ม การใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การจัดการสวนแบบผสมผสาน และการเพิ่มมูลค่าผลผลิต (4) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร ได้แก่ การใช้ Application ของกรมพัฒนาที่ดิน การประยุกต์ใช้ระบบน้ำ–ปุ๋ย และการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยบริหารจัดการแปลงเกษตร

โดยรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 4 และตารางที่ 4 แสดงจำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 2

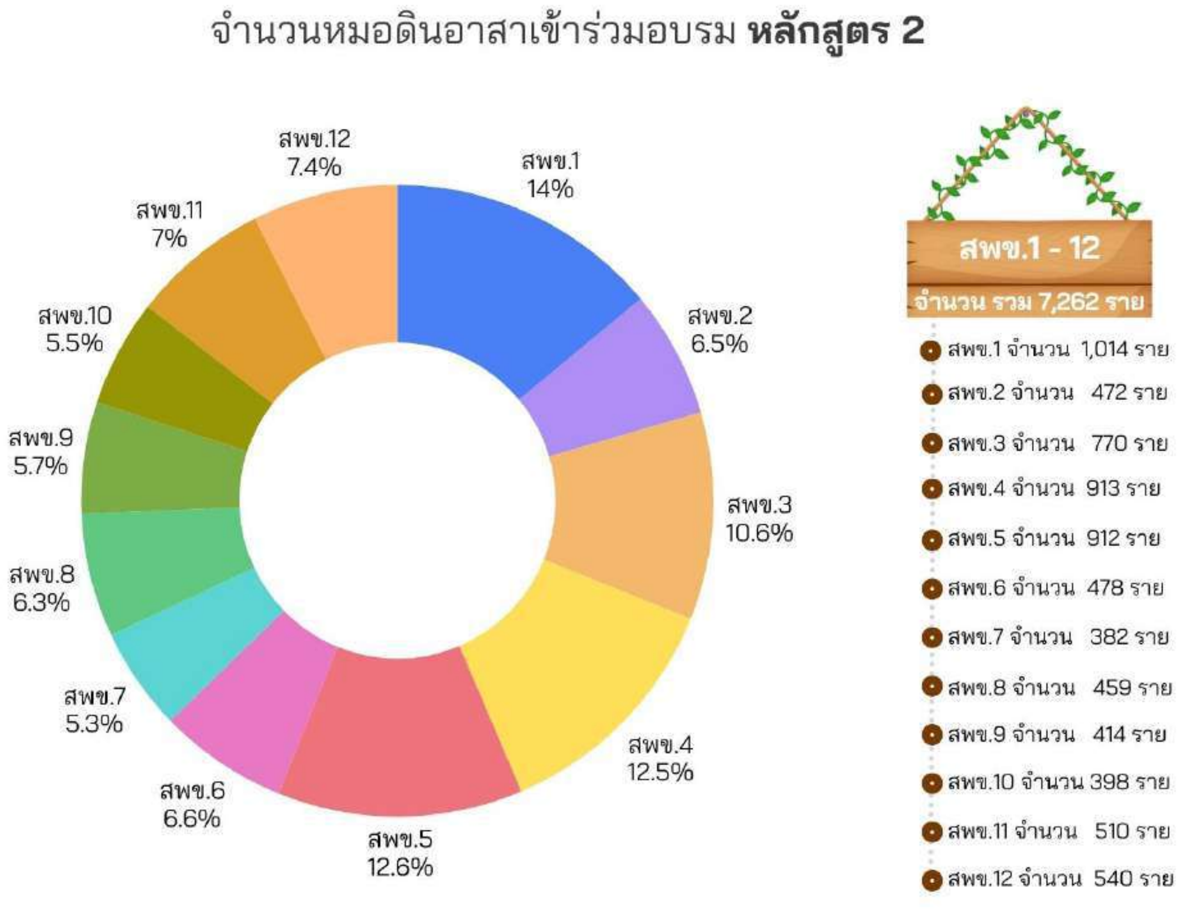

ภาพที่ 4 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2

ตารางที่ 4 จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 2

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพข.1 (หมอดินอาสา จำนวน 1,014 ราย)										
สพด.ลพบุรี	1	118	25 ธ.ค. 68	นายบุญเดี่ยว บุญหมั้น	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี	- การจัดการชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - การจัดการสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมชุมชน - การส่งเสริมอาชีพให้กับคน ในชุมชน -การทำการเกษตรผสมผสาน และการเกษตรทฤษฎีใหม่ -การเลี้ยงชันโรง เพื่อช่วยผสมเกสรให้กับผลไม้ -การทำปุ๋ยหมักจากเศษใบไม้ น้ำหมักจุลินทรีย์	1. ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน จังหวัดนครนายก 2. ศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอบ้านทุ่งกระโปรง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	นางวรรฒนา กรองทอง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-
สพด.ปทุมธานี	1	50	20-21 ม.ค. 69	นายสุวรรณ ปานปูน	หมอดินอาสาประจำจังหวัด	1.ศึกษาดูงาน การฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม งานศึกษาพัฒนาไม้ผล งานศึกษาพัฒนาป่าไม้และสัตว์ป่า งาน	1.โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ว่าที่ ร.ต.ธีรภัทร์ สังข์แก้ว	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						พัฒนาแหล่งน้ำ การเลี้ยงไส้เดือน การทำการเกษตรแบบทฤษฎีใหม่ฯลฯ 2.ศึกษาเรียนรู้ดูงานการใช้หญ้าแฝกและพืชปุ๋ยสดเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน การทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำและปุ๋ยหมัก การทำน้ำส้มควันไม้ การจัดการดิน ความรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพร การทำน้ำยาสารพัดประโยชน์ การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น	2.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ศูนย์ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ของหมอดินอาสา น.ส.ศิริรัตน์ แตงแดงเพชร ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี			
สพด. นครนายก	1	40	15-16 ม.ค. 69	นางพิสมัย ยกย่อง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครนายก	1. การใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตพืช 2. การบริหารจัดการพื้นที่ให้เหมาะสมสำหรับการปลูกพืช 3. การทำเกษตรตามหลักปรัชญเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตร	1.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี 2.ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม เขาชะงุ้ม ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี	นางเมนกา จันทนเทศ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ทฤษฎีใหม่ 4. การผลิตปุ๋ยหมักเพื่อฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม				
สพด.สิงห์บุรี	1	40	12 มี.ค. 69	น.ส.กัญญาภัทร พอสม	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสิงห์บุรี	1. การเรียนรู้วิธีและเทคนิคในการปลูก ปลูกกล้วยหอมทองและฝรั่งโดยการใช้นวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน 2. การทำเกษตรแบบผสมผสาน โดยใช้แนวคิดการจัดการแสงธรรมชาติ และแก้มลิงธรรมชาติเพื่อปลูกพืชหลากชนิดที่มีความต้องการแสงที่แตกต่างกันในพื้นที่เดียวกัน และสามารถเจริญเติบโตได้ตามธรรมชาติแบบไม่ต้องพึ่งพาสารเคมี	1. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินหมอดินนุกุล นามปราศรัย ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี 2. .วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ สวนฟุ้งขจร ต.บึงชำอ้อ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี	น.ส.ทัศนีย์ กุณณะ	-	-
สพด.สมุทรปราการ	1	40	14 พ.ย.68	น.ส.สุดารัตน์ สุรินทร์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	1. ให้ความรู้และการจัดการดินเบื้องต้น การปรับปรุงบำรุงดินและการอนุรักษ์ฟื้นฟูดินด้วยการปลูก	1. วัดขุนสมุทรจีน อำเภอพระสมุทรเจดีย์ 2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	น.ส.สุรัชนา พิชญานนท์	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						หญ้าแฝก 2. กิจกรรมปลูกแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ และเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน 3. ฝึกปฏิบัติการทำน้ำหมักชีวภาพสูตรต่างๆและการผลิตปุ๋ยหมักสูตร ซุปเปอร์ พด.1	อำเภอพระสมุทรเจดีย์			
สพด.ชัยนาท	1	50	12 พ.ย. 68	นายนุกูล นามปราศรัย	หมอดินอาสาดีเด่นกรมพัฒนาที่ดินลำดับที่ 6 ปี 68	1.การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด. 2.การปลุกกล้วยหอมและการแปรรูป	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีพัฒนาที่ดิน นายนุกูล นามปราศรัย หมู่ 2 ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี	น.ส.ดรุณี อ่อนศรี นักวิชาการเกษตร	-	-
สพด.นนทบุรี	1	40	26 ม.ค. 69	นายนุกูล นามปราศรัย	หมอดินอาสาดีเด่นกรมพัฒนาที่ดินลำดับที่ 6 ปี 68	1.การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด. 2.การเรียนรู้วิธีและเทคนิคในการปลูกกล้วยหอมทอง และฝรั่งโดยการใช้นวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีพัฒนาที่ดิน นายนุกูล นามปราศรัย หมู่ 2 ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี	นายวีรณัฐ ลียากาศ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-
สพด.นครปฐม	1	106	30-31 ม.ค. 69	น.ส.นรินทร์พร นาเมือง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม	1. การจัดการดิน 2. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำไร่นาสวนผสมผสานตาม	1. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 2. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนา	นายนัฐพงษ์ แก้วรัตนชัย	ข้อจำกัดของงบประมาณที่จัดสรรไม่สามารถนำ	ควรเปิดกว้างในเรื่องพื้นที่การฝึกอบรมไม่จำกัด

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						แนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ (โคก หนอง นา) 3. การจัดการตลาดท่องเที่ยวเชิงเกษตร	ที่ดิน ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี 3. buffalo market ratchaburi อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี		หมอดินไปศึกษาดูงานในพื้นที่ที่น่าสนใจในการศึกษาเรียนรู้	เฉพาะศูนย์ฝึกปฏิบัติเท่านั้น
สพด. กรุงเทพฯ	1	30	4 มี.ค. 69	น.ส.นัทฐา ทักษ์รัตนศรัณย์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกรุงเทพมหานคร	1. นวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่ 2. การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. คูโบต้า ฟาร์ม อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี. 2. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.บางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	น.ส.สุภาภรณ์ นามบุญสา	-	-
สพด.อ่างทอง	1	80	15 ม.ค. 69	นายวัฒนา พัฒนถาวร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง	1. การเพาะเห็ด การผลิตก้อนเชื้อเห็ดชนิดต่าง ๆ และ การปลูกผักอินทรีย์จากก้อนเชื้อเห็ดเก่า	1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพาะเห็ดบ้านไผ่ดำ ต.โรงช้าง อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	นางสุมาฆมาศ รวยทรัพย์	-	-
						2. การทำเกษตรผสมผสาน มีสวนผลไม้และสวนผักอินทรีย์บนพื้นที่ 3 ไร่	2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน (ชยุตม์ฟาร์ม) ม.2 ต.โพชนไก่ อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี			
สพด. สุพรรณบุรี	1	110	4 มิ.ย. 69	นายองอาจ นักฟ้อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การผลิตส้มโอแบบปลอดภัยจากสารเคมี 2. สเปรย์หอมป้องกันยุงจากผิวส้มโอ	ศูนย์การเรียนรู้ส้มโอมณฑลนครชัยศรี ตำบลสัมปทวน อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	น.ส.กุลณัฐ ศรีมูล	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3. กิ่งพันธุ์ส้มโอสายพันธุ์ดั้งเดิม				
สพด.สระบุรี	1	110	12-13 ก.พ. 69	นางปวีณา ยงยืน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี	1.การจัดการดินตามศาสตร์พระราชา 2.การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากน้ำนมโค	1.ศูนย์เรียนรู้ฟาร์มโคนม ไทย-เดนมาร์ค ต.มิตรภาพ อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี 2.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินประจำตำบลซับสนุ่น ของนายสมพร อาภาศิริกุล หมู่ที่ 3 ต.ซับสนุ่น อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี	น.ส.กิติญา จำรูญทิพวรรณ	-	-
สพด.พระนครศรีอยุธยา	1	200	28-29 ม.ค. 69	น.ส.กชกร กานตารัมภ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา	1.การใช้เทคโลโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อปลูกพืช 2.การจัดการวัสดุเหลือใช้ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ 3.การใช้พื้นที่ให้เหมาะสมสำหรับทำการเกษตร	1.ศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ดิน ต.ทัพหลวง อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี 2.โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์บริษัท เอจีประเทศไทยจำกัด 3.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาที่ดิน ต.บ้านไร่ อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี	นายทศพร รอดหลง	-	-
สพข.2 (หมอดินอาสา จำนวน 472 ราย)										
สพด.ชลบุรี	1	90	20 ก.พ. 69	นางจันทร์จิรา ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี	1. ฐานการเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ	ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตาม	น.ส.สุภา ไกรผล	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2. ฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 3. ฐานการเรียนรู้ระบบน้ำอัจฉริยะในแปลงทุเรียน	พระราชดำริ จังหวัดระยอง			
สพด. ฉะเชิงเทรา	1	90	26-27 พ.ย.68	นายบุญสม พรหมสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา	1. ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง (สูตรหมอดินประหยัด ปานเจริญ) 2. จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง (สูตรหมอดินประหยัด ปานเจริญ) 3. การทำเกษตรอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีด้วยชีวภัณฑ์	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	น.ส.ประภาศรี แก้วคำ	-	-
สพด.สระแก้ว	1	60	11 ธ.ค.68	น.ส.น้ำฝน อิสระ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	1. การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ทำการเกษตรไร่นาสวนผสม 2. วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมและการแปรรูปข้าวปลาอาหารตำบลแหลมประดู่ 3. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.15	ศูนย์ถ่ายทอดการพัฒนาที่ดิน ตำบลแหลมประดู่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	น.ส.ภานุชนาถ อรุณศรี	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ตราด	1	36	3-4 ก.พ.69	น.ส.อุบลรัตน์ บัวเผื่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตราด		1.ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS จันท์พัฒน์ ต.เขาบายศรี อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี 2.เครือข่ายเกษตรอินทรีย์ PGS จันท์พัฒน์ ต.สองพี่น้อง อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี 3.ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ต.มะขาม อ.มะขาม จ.จันทบุรี			
สพด.ปราจีนบุรี	1	66	18 พ.ย.68	นายไพรวัลย์ แจ่มแจ้ง	หมอดินอาสา	1.การจัดการดินในแปลงก้วยหอมพันธุ์คาเวนดิช 2.ให้ความรู้ในการเก็บผลผลิตและรักษาผลผลิต 3.สาธิตการแปรรูปผลผลิต	ณ ไร่ไพวัลย์กล้วยหอม ต.ชอนม่วง อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี	น.ส.สุคนธ์ทิพย์ โยธาศรี	-	-
สพด.ระยอง	1	50	26 พ.ย.68	นายวรพจน์ กุศลสงเคราะห์กุล	หมอดินอาสาประจำศูนย์ฯ	1. การจัดการดิน 2. การใช้ผลิตจุลทรีย์ พด.	สวนมะพร้าวน้ำหอมลุงแดง นายวรพจน์ กุศลสงเคราะห์กุล ตำบลสาวชะโงก อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงทรา	ว่าที่ ร.ต.นันทภพ ชลเขตต์	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.จันทบุรี	1	80	15 ม.ค.69	นายวัลลภ จันทร์งาม	ผู้อำนวยการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ	1.การดำเนินงานศูนย์ฝึกหมอดินอาสาและบทบาทการเรียนรู้ในชุมชน 2.การแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาหมอดินอาสาและการจัดการความรู้ท้องถิ่น 3.การพัฒนาที่ดินในแปลงสาธิตและฐานเรียนรู้จริง 4.การจัดการพืชสวนด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ (ระบบน้ำอัจฉริยะ) 5.การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในพื้นที่เกษตร 6.การถ่ายทอดองค์ความรู้และการปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง	- ศูนย์ฝึกหมอดินอาสา ต.ทุ่งควายกิน อ.แกลง จ.ระยอง - โครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จ.ระยอง	น.ส.ทัชชา จันทกลม	-	-
สพข.3 (หมอดินอาสา จำนวน 770 ราย)										
สพด. บุรีรัมย์	1	34	9-10 ธ.ค. 68	น.ส.ชนกนาถ น้อยคำภา	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	บรรยาย - ทบทวนความถูกต้องของข้อมูลประวัติหมอดินอาสา ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน และ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเฉพาะด้านหมอดินอาสา ต.โคกมะม่วง อ.ปะคำ	น.ส.ชนกนาถ น้อยคำภา	เนื่องจากความพร้อมของเกษตรกรแต่ละพื้นที่ไม่พร้อมกันจึง	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						นโยบายของกรม	จ.บุรีรัมย์		ทำให้ต้อง	
	2	35	21-22 ม.ค. 69	นายธรรมรัตน์ กังวาลสิงหนาท	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	พัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 69 การปฏิบัติงาน (ฐานเรียนรู้) 1) ฐานเรียนรู้ที่ 1 ดิน 2) ฐานเรียนรู้ที่ 2 หญ้าแฝก 3) ฐานเรียนรู้ที่ 3 งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 4) ฐานเรียนรู้ที่ 4 การปลูกพืชผสมผสาน	1) บ.โนนเขวา เลขที่ 24 ม.8 ต.หัวฝาย อ.แคนดง จ.บุรีรัมย์ 2) โคก หนอง นา สวนตาเพลิน บ.โคกสูงใต้ ม.9 ต.ศรีภูมิ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์	นายธรรมรัตน์ กังวาลสิงหนาท	จัดการอบรมแยกย่อยเป็นหลายๆรุ่น เพื่อให้หมอดินอาสาได้มาอบรมตามเป้าหมายครบถ้วน	-
	3	33	27-28 ม.ค. 69	น.ส.วิสรา จิตเจริญ	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		1)สวนนายบุญยังศิลา ต.โคกสะอาด อ.ลำปลายมาศ จ. บุรีรัมย์	น.ส.วิสรา จิตเจริญ		-
	4	51	27-28 ม.ค. 69	นายราชศวรรษ สายกระสุน	เจ้าพนักงานเกษตรชำนาญงาน		1)ศูนย์เรียนรู้หมอดินบ้านเล็บเหยี่ยว ต.ชุมเห็ด อ.เมือง บุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์ 2)สวนลุงชัย หมู่ 6 ต.ชุมเห็ด อ.เมือง บุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์	1) นายราชศวรรษ สายกระสุน 2) นายพชร เสมียนรัมย์		-
	6	35	29 -30 ม.ค. 69	น.ส.ชินาลัย พริ้งเพราะ	เจ้าพนักงานเกษตรปฏิบัติงาน		ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินเกษตรอำเภอนางรอง จ.บุรีรัมย์	น.ส.ชินาลัย พริ้งเพราะ		-
สพด. นครราชสีมา	1	24	4 พ.ย.68	น.ส.สุกัญญา หันน้ำเที่ยง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินตำบลหลุ่งประดู่	น.ส.สุกัญญา หันน้ำเที่ยง	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						บริหารงานหมอดินอาสา, นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน, การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน, การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างหมอดินอาสาด้วยกันเอง	อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา			
	2	60	6พ.ย.68	นายอภิชัย กะตะศิลา	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินตำบลหลุ่งประดู่ อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา	นายอภิชัย กะตะศิลา	-	-
	3	46	20พ.ย.68	นายดาวรุ่ง วิสุทธิ์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ศูนย์ ศพก. ตำบลหนองไทร อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	นายดาวรุ่ง วิสุทธิ์	-	-
	4	37	4 ธ.ค. 68	นายวินัติ วารีอุดมทรัพย์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินตำบลหลุ่งประดู่ อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา	นายวินัติ วารีอุดมทรัพย์	-	-
	5	44	23 ธ.ค. 68	นางมนัสนันท์ ไชยนุรัตน์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา		ศูนย์ ศพก.อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา	น.ส.สายฝน ซอพิมาย	-	-
	6	61	25 ธ.ค. 68	นายขจิตพงษ์ นามภักดี	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลพลับพลา อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา	นายขจิตพงษ์ นามภักดี	-	-
	7	28	26 ธ.ค. 68	นายพลกฤษณ์ การรักษา	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		ศูนย์ ศพก.อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา	นายพลกฤษณ์ การรักษา	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ชัยภูมิ	1	124	16-17 ก.พ. 69	นายธีรพล เปล่งสันเทียะ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโคกนกทา 1) เศรษฐกิจพอเพียง 2) การปลูกผักปลอดสารพิษ - เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ บรรยาย ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 69 การปฏิบัติงาน 1) เรื่อง ดิน 2) เรื่อง หญ้าแฝก 3) เรื่อง งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 4) เรื่อง การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 5) เรื่อง e-Service ตรวจสอบดินเพื่อการเกษตรหมอดินตรวจดิน	- ศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านโคกนกทา ตำบลดงกลาง จังหวัดชัยภูมิ - ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าห้วยกุ่ม ตำบลหนองโพนงาม อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ	นายธีรพล เปล่งสันเทียะ นายธนมงคล ขวัญทิพย์ น.ส.ขวัญสุดา ขันบุตร น.ส.จุฑาทัศย์ รัตนพงศ์ น.ส.นาทชนก ผ่านสุวรรณ นายนพดล ดอกไม้ น.ส.วาทินี ขัดทองงาม	- หมอดินบางอำเภออยู่ไกลทำให้เข้าอบรมช้า - หมอดินบางรายมีอายุมากเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่	
สพด.สุรินทร์	1	158	18 ธ.ค.68	นายวินัย ชมบุตร	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ	1.รับฟังการบรรยาย/เรียนรู้งานพัฒนาที่ดินจาก	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ.ปากช่อง	น.ส.พวงพิศ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ - การจัดการดิน - การปลูกหญ้าแฝก - การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2.ศึกษาดูงานภายในศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ	จ.นครราชสีมา	พันธ์สำโรง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
สพข.4 (หมอดินอาสา จำนวน 913 ราย)										
สพด.นครพนม	1	100	15-16 ธ.ค. 68	นายศราวุธ ศิริลักณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพน	1.การจัดการดิน 2.การปลูกหญ้าแฝก 3.การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 4.ศึกษาดูงานโครงการทหารพัธ์ดี ณ ค่ายพระยอดเมืองขวาง	สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม ต.หนองญาติ อ.เมือง จ.นครพนม		-	-
สพด. อำนาจเจริญ	1	58	11 ก.พ. 69	น.ส.นตนภา คุณพันธ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ	1. e-Service ตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร 2. การให้ความรู้เกี่ยวกับบัตรดินดี 3.ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการ	1. ศูนย์พิพิธภัณฑ์ดิน สพข. 4 2. เกษตรอิสานใต้ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	นายชูวทย์ พึ่งพรหม	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						บริหารงานหมอดินอาสา				
สพด. ศรีสะเกษ	1	211	26-27 ธ.ค. 68	นายสาคร เหมือนตา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ	1. ชี้แจงโครงการและการบรรยายให้ความรู้หัวข้อดังนี้ 1.1 มอบนโยบายการดำเนินงานหมอดินอาสา การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานของหมอดินอาสาและระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 68 1.2 การตรวจวิเคราะห์ดิน และ Application ของกรมพัฒนาที่ดิน 1.3 ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต (จุลินทรีย์ พด.1-17) 1.4 การจัดการทรัพยากรดินเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน 2. การศึกษาดูงาน	ณ สถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ และศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ	1. นายใหม่ กำไมล์ 2. น.ส.ธัญญาภรณ์ สายกระสุน 3. นายไพฑูรย์ คำตา 4. น.ส.ผจงจิตต์ ประทุมวงค์	หมอดินค่อนข้างมีอายุมากเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การเข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ของกรมพัฒนาที่ดินได้ช้า และโทรศัพท์มือถือที่ไม่สามารถใช้ Application ของกรมพัฒนาที่ดินได้และไม่มีอินเทอร์เน็ต 2. สถานการณ์ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา	

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตามฐานเรียนรู้ ดังนี้ 2.1 สถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ ได้แก่ นิทรรศการการตรวจวิเคราะห์ดิน และ Application ของกรมพัฒนาที่ดิน ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต การไถกลบตอซังและการใช้เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน 2.2 ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ได้แก่ ฐานเรียนรู้การปลูกหอมแดง พันธุ์บัวหลวง พืชผักพื้นเมือง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร และเส้นทางธรรมชาติหนองชี				

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ยโสธร	1	88	13 ก.พ. 69	นายสุทธิดล วงษ์จันหา	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 4	บรรยาย ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน และนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 69 การปฏิบัติงาน 1) เรื่อง ดิน 2) เรื่อง หญ้าแฝก 3) เรื่อง งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 4) เรื่อง การปลูกพืชผสมผสาน	1. ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ณ ห้องประชุมสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 4 ตำบลแจระแม อ.เมือง จ.อุบลราชธานี และศึกษาดูงานมหาวิทยาลัยอุบล	น.ส.เข็มทอง สมสินธ์	-	-
สพด. มุกดาหาร	1	50	27 พ.ย. 68	นายมรุธ ภูทองขาว	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร	1. การผลิตปุ๋ยหมัก พด. 2. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ พด. 3. การปรับปรุงบำรุงดิน	ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินประจำตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร	นางคนิสริน เย็นไทย	-	-
สพด. อุบลราชธานี	1	216	28 ธ.ค. 68	นายสุทธิดล วงษ์จันหา	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 4	1. ภาคบรรยายประกอบด้วย -นิทรรศการ เฉลิมพระเกียรติ "นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม" -นิทรรศการวันดินโลก	สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี ต.ท่าช้าง อ.สว่างวีระวงศ์ จ.อุบลราชธานี	น.ส.กาญจนา ชาวบุรี	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						-นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ -นิทรรศการมีชีวิต (ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน) 2. ภาคปฏิบัติ แบ่งกลุ่มหมอดินเข้าฐานเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งหมด 8 ฐาน ดังนี้ -การผลิตและการใช้สารเร่ง พด.13 -ศาลาดินไทย -ปรุง หมัก ห่ม บ่มดิน -ไบโอชาร์ -มหัศจรรย์สารเร่ง พด. -หลุมดิน -บัตรดินดี น้องดินดี -ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ				
สพด.ร้อยเอ็ด	1	190	26 - 27 ธ.ค. 68	ดร.เอกภาพ พลซื่อ	โฆษก กษ. (ฝ่ายการเมือง)	1. การใช้นวัตกรรมใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน	1. สถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด ต.สระคู อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด	นายไวกูณฐ์ คำสำลี	-	ของบประมาณค่าใช้จ่ายต่อรายเพิ่มขึ้น

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2.ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา 3.การศึกษาดูงานในศูนย์เรียนรู้ของสถานีพัฒนาที่ดิน				
สพข.5 (หมอดินอาสา จำนวน 912 ราย)										
สพด. หนองบัวลำภู	1	30	12-13 มี.ค. 69	นางนิตยา พากุล	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	1. การจัดการดินในแปลงผักสวนครัว 2. การปลูกหญ้าแฝก 3. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 4.ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้จากศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลเมืองใหม่ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู	นางอังค์วรา วิบูลย์กุล	-	-
	2	30	7-8 เม.ย. 69	นางนิตยา พากุล	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	1. การจัดการดินในแปลงผักสวนครัว 2. การปลูกหญ้าแฝก 3. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 4.ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้จากศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลกุดดินจี่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู	ว่าที่ ร.ต.อนุรักษ์ ศรีวิเศษ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.สกลนคร	1	120	20 มี.ค. 69	นายสมาน ก้อนศรีษะ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร	1 การจัดการดิน 2 หญ้าแฝกเพื่อการปรับปรุงและบำรุงดิน 3 การทำเกษตรแบบผสมผสาน 4 การใช้ผลิตและใช้ประโยชน์ภัณฑ์ พด.14,16,17	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายสมชาย ทองดีนอก ต.หลุบเลา อ.ภูพาน จ.สกลนคร	นายไชยันต์ โคตุเคน	-	-
สพด.ขอนแก่น	1	198	9 ก.พ.69	นางสุกัญญา ทวีกิจ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	การจัดการดิน	ณ โรงแรมราชาวดี รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล ขอนแก่น ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	น.ส.วรรณวิษา คามนา	-	-
สพด.กาฬสินธุ์	1	140	22-ม.ค.-69	นายมหิทร ภูติโส	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์	1.จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 2.ปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด 3.สาธิตการผลิต/การใช้ประโยชน์ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพที่ผลิตจากสารเร่งซุปเปอร์ พด. 4.ศึกษาการเลี้ยงกบ 5.การปลูกผักสวนครัวแบบอินทรีย์	1.โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฟาร์มตัวอย่างบ้านกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	น.ส.กนกนิภา อ่ำสวัสดิ์	-	-
สพด.อุดรธานี	รุ่นที่ 1	62	16-มี.ค.-69	นายกิตติ ไชยนิมิตร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้จากศูนย์	1. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน สวนฮักสกล	1. นางปฐมรัตน์ หัศกรรจ์ นักวิชาการเกษตร	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ตำบลบะฮี อำเภอพรรณนานิคม จังหวัดสกลนคร	ชำนาญการ 2. น.ส.ปิยวรรณ เขิมขันธ์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ 3. นายวชิระ จันคง เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		
	รุ่นที่ 2	93	31-มี.ค.-69	นายกิตติ ไชยนิมิตร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	1. ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 10 2. การจัดการดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจในจังหวัดอุดรธานี 3. ปรุงดินด้วยวัสดุอินทรีย์เทคโนโลยีกรมพัฒนาที่ดิน/การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพของจุลินทรีย์ดิน 4. ศึกษาดูงาน “การจัดการปลูกข้าวญี่ปุ่น ในพื้นที่ดินทราย”	1. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 10 ตำบลเมืองเพีย อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี 2."พอดีฟาร์ม" ของหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน นายเสกสรรค์ โพธิสาร ตำบลสร้างก่อ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี	น.ส.อรญา จูทะประชากุล นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด. หนองคาย	1	60	10-11 กพ 69	นายวิชัย ทองขาว	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย	- หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 69 - นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน - e-Service ตรวจสอบดินเพื่อการเกษตรหมอดินตรวจดิน - ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ กรมพัฒนาที่ดิน - เศรษฐกิจพอเพียง - ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้จากศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	1. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย 2. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.อุดมพร อ.เฝ้าไร่ จ.หนองคาย	นายธีรวุฒิ ตุ่นคำ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-
สพด. มหาสารคาม	1	129	9-10 ก.พ.69	-	-	1. การทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง 2. เพาะพันธ์ต้นกล้า	1. โครงการทหารพันธุ์ดี มทบ.23 ค่ายศรีพัชรินทร์ อ.เมือง	น.ส.วนิดา พานิกร	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						พระราชทาน/โครงการบ้านนี้มีรักปลูกผักกินเอง 3. การเลี้ยงปุ้ยมูลไส้เดือน/การทำน้ำส้มควันไม้ 4. การเพาะเลี้ยงจิ้งหรีด 5. การแสดงสุนัข K9 6. บรรยาย เรื่อง "พด.17" สารชีวภาพย่อยสลายตอซังพืช โดย กทช 7. เยี่ยมชมนิทรรศการของหมอดินอาสา และเยี่ยมชมผลิตภัณฑ์ของหมอดินอาสา	จ.ขอนแก่น 2. โรงแรมราชาวดี รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล			
สพด.บึงกาฬ	1	50	9 มี.ค. 69	นายชินภัทร เจนบ้านผือ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	1.กิจกรรมเพาะเห็ด 2.กิจกรรมพืชสวน 3.งานศึกษาและพัฒนาด้านปศุสัตว์ 4.กิจกรรมศึกษาและพัฒนาด้านประมง 5.กิจกรรมศึกษาและพัฒนาระบบเกษตรผสมผสาน	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.ห้วยยาง อ.เมืองสกลนคร จ.สกลนคร	นายนพดล อุบลเลิศ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						6.แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่				
สพข.6 (หมอดินอาสา จำนวน ราย)										
สพด.เชียงใหม่	1	258	10-11 ก.พ. 69	นายนิลภัทร คงพ่วง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่	1. ทบทวนบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 2. นโยบายกรมพัฒนาที่ดินและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 3. แนะนำผลิตภัณฑ์ชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน 4. ทบทวนการวิเคราะห์ดินด้วย LDD Test Kit 5. การบริการและสารสนเทศของกรมพัฒนาที่ดินนำคณะหมอดินศึกษาดูงาน	- ห้องประชุมสนามกีฬาสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี - พิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 6	1. นายจอมพล กฤษณสุวรรณ 2. นายสราวุฒิ พันธ์คำ	งบประมาณไม่เพิ่งพอในการนำหมอดินอาสาในพื้นที่ห่างไกลเข้าร่วมกิจกรรม	ควรไปศึกษาดูงานต่างจังหวัด
สพด.แม่ฮ่องสอน	1	48	22 -23 ธ.ค. 68	น.ส.จันทนา ยะจา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน	1. ร่วมงานวันดินโลก ของ สพด.แม่ฮ่องสอน 2. ทบทวนบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา	1. ลานชุมชนคนพอเพียง ศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	น.ส.วรรณพุฒิ เตียวกุล	งบประมาณไม่เพียงพอในการนำหมอดินอาสาในพื้นที่ห่างไกล	ควรไปศึกษาดูงานต่างจังหวัด

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3. แนะนำผลิตภัณฑ์ชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน สารเร่ง พด.13, พด.14, พด.15, พด.16 และ พด. 17 4. การวิเคราะห์ดินด้วย LDD Test Kit และการให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ย 5. แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ 6. นำหมอดินศึกษาดูงาน ที่ศูนย์ฝึกปฏิบัติ	2. สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน ม.3 ต.ปางหมู อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน 3. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน บ้านนาปลาจาด ม.4 ต.ห้วยผา อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน		เข้าร่วมกิจกรรม	
สพด.ลำปาง	1	96	25-ธ.ค.-68	น.ส.สุมาลัย นวลศรี	ปลัดอำภองาว	1.ชี้แจงระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 68 2.แอปพลิเคชันของกรมพัฒนาที่ดิน 3.นวัตกรรม พด.ใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อ.งาว จ.ลำปาง	น.ส.วารุณี กันทะ น.ส.กรองกาญจน์ สายมัน	งบประมาณไม่เพียงพอ	หมอดินอาสาอยากไปศึกษาดูงานต่างจังหวัด

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						4.ฝึกปฏิบัติการขยายเชื้อ พด.15 5.การขยายพันธุ์หญ้าแฝกและการใช้หญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ				
สพด.ลำพูน	1	56	16 ธ.ค.68	นางสุธารา ยินดีระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลำพูน	1.การปรับปรุงบำรุงดิน 2.การตัดแต่งช่อลำไยเพื่อเพิ่มผลผลิต 3.การปลูกข้าวแบบนาโยน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองปลิง ต.หนองล่อง อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน	นายจักรพันธ์ อินทจักร	-	-
	2		17 ธ.ค.68			4. การปลูกหญ้าแฝก 5. การใช้เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 6. การวิเคราะห์ดินเบื้องต้นโดยใช้ LDD Test Kit 7. แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงฯ	ศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ ตำบลต้นธง อ.เมือง จ.ลำพูน	นางสาวฐิตารีย์ ธำรงเลาหะพันธุ์	-	-
ศพล.	1	20	5-6 ก.พ. 69	น.ส.สุภาวดี บุญธรรม (แทน ผอ.ศพล.)	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	1. ทบทวนบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 2. นโยบายกรมพัฒนาที่ดินและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่สอดคล้อง	- ห้องประชุม ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ - ศูนย์อำนวยการโครงการพัฒนาตาม	1. นายนิพนธ์ ตรีระแสง เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส 2. นางนันทัชพร	งบประมาณไม่เพียงพอในการนำหมอดินอาสาในพื้นที่ห่างไกลเข้าร่วมกิจกรรม	ควรไปศึกษาดูงานต่างจังหวัดบ้าง

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						กับมูลนิธิโครงการหลวง 3. แนะนำผลิตภัณฑ์ชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน 4. ทบทวนการวิเคราะห์ดินด้วย LDD Test Kit 5. การบริการและสารสนเทศของกรมพัฒนาที่ดิน 6. ฐานเรียนรู้ในโครงการ จำนวน 8 ฐาน ประกอบด้วย ฐานปลูกพืชเมืองหนาว ฐานประมง ฐานพืชผักปลอดภัย ฐานเลี้ยงสัตว์ ฐานการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ฐานบ้านเกษตรกรตัวอย่าง ฐานการผลิตพืชแบบผสมผสาน และฐานการพัฒนาที่ดิน	ประราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	ครองราฎษร์ นักวิชาการเกษตร		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพข.7 (หมอดินอาสา จำนวน 382 ราย)										
สพด. เชียงราย	1	136	28 ม.ค.69	นายปริญญานนท์ ทองคำ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเชียงราย	1. ศึกษาดูงานภายในโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริ ทฤษฎีใหม่ 2. ศึกษาดูงานด้านการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) การผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งปลอดโรค และการผลิตต้นกล้าชา–กาแฟคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และยกระดับการผลิตทางการเกษตรอย่างยั่งยืน 3. ศึกษาดูงานเกี่ยวกับพืชพรรณและระบบการจัดการเกษตรอินทรีย์แบบครบวงจร	1. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ 2. โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาเกษตรกรรมบนพื้นที่สูง มูลนิธิชัยพัฒนา อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	นายกิติศักดิ์ สมณา		
สพด.น่าน	1	100	4 -5 ก.พ. 69	นายเอนก ดีพรมกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7	- ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ จังหวัดแพร่ - ศึกษาดูงาน ณ ไร่ธนโชติ ด้านบริหารจัดการน้ำ ด้านการ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน บ้านทุ่งศรี หมู่ 3 ตำบลทุ่งศรี อำเภอ	นางมัลลิกา แก้วปิยะทรัพย์		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						วางแผนฟาร์ม - ศึกษาดูงาน ณ ไร่ธนโชติ ด้านการปลูกผักหวานเพื่อการแปลรูป ด้านการปลูกฝรั่งกิมจู	ร้องกวาง จังหวัดแพร่			
สพด.พะเยา	1	68	12-13 ก.พ. 69	นายธวัชชัย น้อยหมอ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	1.การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 2.เกษตรอินทรีย์ PGS	ศูนย์ข้าวชุมชนข้าวปลอดสารพิษตำบลแม่อ้อ อ.พาน จ.เชียงราย	นายธวัชชัย น้อยหมอ	-	-
สพด.แพร่	1	78	29 มกราคม 2569	นายณัฎพสิษฐ์ เถระรัชชานนท์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินแพร่	1.เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตร 2.การพัฒนาอาชีพการเกษตรแบบผสมผสานอย่างยั่งยืน	ไร่เทียนสว่าง ศูนย์ชีวภาพชุมชน อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	นายภัทราวุธ ศรีโพธิ์	-	-
สพข.8 (หมอดินอาสา จำนวน 459 ราย)										
สพด.พิษณุโลก	1	90	26 ก.พ.69	น.ส. ทิพย์วรรณ หลวงวงศ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	1. การจัดการดิน 2. การปลูกหญ้าแฝก 3. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 4.เกษตรผสมผสาน	ณ ไร่เทียนสว่าง ศูนย์ชีวภาพชุมชน ตำบลปากน้ำ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย	นายสุรเดช ใจแปง		
สพด.เลย	1	90	29-30 ม.ค. 69	นางจุฬาลักษณ์ แก้วอ่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเลย	1.ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดินตำบล	1.โรงแรมใบบุญเพลส อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย	น.ส.จรรยา สัตตานุสรณ์	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ภูหอ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย 2.เรียนรู้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 3.ฝึกปฏิบัติการผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ 4.ฝึกปฏิบัติการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ/หญ้าแฝก 5.ฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ Mobile Application กรมพัฒนาที่ดิน 6.บทบาทหน้าที่ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ.68 7.ถอดบทเรียนและสรุปบทเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างหมอดินอาสา	2.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลภูหอ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย			
สพด.อุตรดิตถ์	1	75	29-30 ม.ค. 69	น.ส.นิรชา ขุมดินพิทักษ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุตรดิตถ์	1.ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรผสมผสาน	1.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์	น.ส.สุวรรณา มั่นชาวนา	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2.บรรยาย การใช้นวัตกรรมใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน 3.ฝึกปฏิบัติ การใช้ชุดตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร 4.บรรยาย การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน 5.สรุปฝึกปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	2.เขื่อนสิริกิติ์ อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์			
สพด. เพชรบูรณ์	1	75	11 - 12 ธ.ค. 68	นายกัจจ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์	1. ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารหมอดินอาสา พ.ศ.2568 2. การวิเคราะห์ดินและการตรวจสอบดินภาคสนาม และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อการเพาะปลูก 3. การใช้ Application กรมพัฒนาที่ดิน และ AI Chatbot คุยกับน้องดินดี 4. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์และ	สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์	นายเกียรติศักดิ์ ลุงคะ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						นวัตกรรมใหม่จากกรมพัฒนาที่ดิน				
สพด.พิจิตร	1	86	18-19 ก.พ. 69	นายมนต์ชัย พรมลอองวัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	1.ศึกษาดูงานการพัฒนาอาชีพการเกษตรแบบผสมผสานด้วยการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการดินและน้ำให้เกิดประโยชน์การพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	ไร่เทียนสว่าง บ้านไม้งาม ม.4 ต.ปากน้ำ อ.สวรรค์โลก จ.สุโขทัย	1.น.ส.วาสนา พรมนิล 2.นายกีรติกร ฤทธิเกรียง 3.น.ส.นัฐชนัญ ชินปุษยานนท์ 4.นายเอกดนัย บุญนนท์	-	-
						2.ศึกษาดูงานโครงการผลิตทุเรียนตามระบบเกษตรปลอดภัย กลุ่มแปลงใหญ่ทุเรียน	ไร่สานฝัน บ้านแม่รากกลาง ม.14 ต.บ้านตก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย			
สพข.9 (หมอดินอาสา จำนวน 414 ราย)										
สพด. กำแพงเพชร	1	78	20 ก.พ. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	บรรยาย “หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ.2569 และนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน”	ไร่เทียนสว่างแหล่งเรียนรู้การพัฒนาอาชีพการเกษตรแบบผสมผสาน ศูนย์ชีวภาพชุมชน อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ตาก	1	54	27 - 28 ธ.ค. 68	นายวิษณุ พิมบำรุง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตาก	- ศึกษาดูงานในศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน ไร่เทียนสว่าง - ศึกษาองค์ความรู้ “ด้านการพัฒนาที่ดิน ชลประทาน ฝนหลวง ตรวจบัญชีสหกรณ์”	- ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน ไร่เทียนสว่าง จ.สุโขทัย และงานมหกรรมการเกษตรและท่องเที่ยวถนนสายดอกไม้งามริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา	เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินตาก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9	-	-
สพด. นครสวรรค์	1	150	15-16 ม.ค. 69	นายวัชระ สิงห์โตทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์	1 ศึกษาเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ดิน การกำเนิดของดิน ลักษณะดินที่ดีที่เหมาะแก่การเพาะปลูก และแนวทางการแก้ปัญหา 2 ศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ - เทคโนโลยีชีวภาพทางดิน - คืนชีวิตให้ดิน ด้วยพลังธรรมชาติ - ทฤษฎีใหม่ วิถีอยู่	ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ และ พิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 จังหวัดราชบุรี	เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 กรมพัฒนาที่ดิน	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						รอดของเกษตรกรไทย				
สพด.สุโขทัย	1	84	5-6 ก.พ. 69	นายชรินทร ศิริแก้ว	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย	1. การออกแบบงานจัดระบบด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ 2. การจำแนกชั้นดิน 3. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 4. การปรุงดิน บาร์ดินดี 5. การทำน้ำหมักชีวภาพ พด.2,6,7	ณ ศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในสถานีฯ และศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินตาก	-	-
สพด.อุทัยธานี	1	68	21-22 ม.ค. 68	นายวิรุธ คงเมือง	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9	การใช้ประโยชน์หญ้าแฝก เกษตรผสมผสาน การทำมูลไส้เดือน และการผลิตอาหารสัตว์ลดต้นทุน เกษตรทางเลือก เกษตรอินทรีย์	- ศูนย์ชีวภาพชุมชน (ไร่เทียนสว่าง) ตำบลปากน้ำ อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย - ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลป่าแฝก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย	น.ส.ชุลีพร วัฒนจินดารัตน์	-	-
สพข.10 (หมอดินอาสา จำนวน 398 ราย)										
สพด. กาญจนบุรี	1	100	10-11พ.ย. 68	นายคำนึง แสงขำ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต10 รักษาการใน	1.ทรัพยากรดิน การสำรวจดินและการจัดการดิน ณ พิพิธภัณฑ์ดิน 2.การ	1.ณ พิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 ตำบลหินกอง อำเภอ	นางจิราภรณ์ สัพพสิน นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
					ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	ใช้นวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตเมล่อน ณ ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS	เมือง จังหวัดราชบุรี 2.โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม เขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี			
สพด.เพชรบุรี	1	86	19 ธ.ค. 68	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุวร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี	1.การเรียนรู้วิถีชีวิตชาวนาไทย 2.เกษตรปลอดภัย	ศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิตและจิตวิญญาณชาวนาไทย (นาเฮียใช้)	น.ส.ขวัญหทัย ปั้นศรี นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	-	-
สพด. ประจวบคีรีขันธ์	1	46	29 พ.ย.68	นายจำนงค์ พร้อมมูล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	1.การขับเคลื่อนหมอดินอาสาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และมอบนโยบายบทบาทของหมอดินอาสาในยุค โดย เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์ และหมอดินอาสา 2.ร่วมงานวันดินโลก “ดินของพ่อ สานต่อคีรีขันธ์” จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 3.ร่วมฟังเสวนาวิชาการ เรื่อง ดินของพ่อ สู่วันดินโลก โดย	งานวันดินโลกจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ “ดินของพ่อ สานต่อของดีคีรีขันธ์” อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	น.ส.อารีวรรณ ภู่ระย้า	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์/สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์/สมาคมดินโลก				
	2	46	12 ธ.ค.68	นายจำนงค์ พร้อมมูล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	1.เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ดินโดยเจ้าหน้าที่ สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์ และหมอดินอาสา 2.เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติของ สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์ อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์	น.ส.อารีวรรณ ภู่ระย้า	-	-
สพด.ราชบุรี	1	100	13-14 พ.ย. 68	นายคำนึง แสงขำ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10	1.มอบนโยบาย “บทบาทหมอดินอาสาในการขับเคลื่อนงานกรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 69” และแนะนำการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน	1.อาคารฝึกอบรมสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 2.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน หมู่ 3 ตำบลหนองไผ่ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี 3. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน หมู่ 4	น.ส.จุฑารัตน์ อินทร์รอด นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในการปรับปรุงบำรุงดินสำหรับปลูกพืชไร่ 3.การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในการปรับปรุงบำรุงดินสำหรับปลูกไม้ผล 4. การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบเกษตรสมัยใหม่	ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี 4. ศูนย์เรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตร ไร่รักกาญจน์ ตำบลยางม่วง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี			
สพด. สมุทรสงคราม	1	36	27-28 พ.ย. 68	นางฉวีวรรณ ทองเปลว	หมอดินอาสาประจำตำบล	1.การทำเกษตรอินทรีย์ 2.การทำเกษตรแบบพอเพียง 3.การต่อยอดพัฒนาผลผลิตทางด้านการเกษตร	สวนเพชร เกาะอินทรีย์วิถีไทย อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี โครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี โครงการตามพระราชประสงค์หุบกระพง อ.ชะอำ จ.เพรชบุรี	นายธนวิน ชุมสุวรรณ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-
สพด. สมุทรสาคร	1	30	26-27 ม.ค. 69	น.ส.เกษร จำปา	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10	1.การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพลดและทดแทนปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร	1.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนา	นายชาญณรงค์ ศศิธร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2.เกษตรทฤษฎีใหม่ ระบบพลังงานทดแทน Sollarcell ระบบน้ำ การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้	ที่ดิน ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี 2.ไร่รักกาญจน์ (ศูนย์เรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตร) ตำบลยางม่วง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี			
สพข.11 (หมอดินอาสา จำนวน 510 ราย)										
สพด.พังงา	1	48	16-17 ธ.ค. 68	นายสุชล แก้วเกาะสะบ้า	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11	1.การสร้างตลาดและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าอินทรีย์ 2.ฟาร์มเกษตรอินทรีย์ที่ประสบความสำเร็จ 3.การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และโรงปุ๋ยพลังชีวิต	สถานีพัฒนาที่ดินพังงา ม.7 ต.นาเตย อ.ท้ายเหมือง จ.พังงา	น.ส.อังคารมาศ ลีนิน	-	-
สพด.กระบี่	1	50	21 ม.ค. 69	น.ส.สายใจ หมื่นภักดี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกระบี่	1.การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ 2. การทำเกษตรกรรมแบบครบวงจรและยั่งยืน	- ศูนย์ฝึกปฏิบัติการด้านการพัฒนาที่ดิน ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์เกษตรพูลสุข ของนางพูลสุข พิทยาสุนทร ตำบลบ้านควน อำเภอเมือง	น.ส.สุภา ออมจิตร	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินและการทำเกษตรกรรมแบบครบวงจรและยั่งยืนของนายประกิจ จิตรใจภักดิ์ หมอดินอาสาประจำตำบลนาโยงเหนือ อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง			
สพด ชุมพร	1	68	26 ธ.ค. 68	น.ส.เพ็ญศรี ท่องวิถี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชุมพร	ศึกษาดูงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง	ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง	น.ส จุไรรัตน์ สุขตะโก เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส	-	-
สพด. นครศรีธรรมราช	1	166	23 ธ.ค.68	นายวิเชียร พรหมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช	1. การเตรียมตัวอย่างดิน และการตรวจวิเคราะห์ดิน 2. การใช้สารเร่ง พด. 3. เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) 4. ร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.มาฑินี จึงจะดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	166	10 ก.พ. 69	นายเอกชัย สุนทร	รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช	1. หมอดินอาสาประจำจังหวัดนครศรีธรรมราชนำกล่าวคติพจน์ชาวหมอดินอาสา 2. พิธีทำบุญตักบาตร 3. การใช้สารเร่ง พด. 14 ไตรโคเดอร์มาควบคุมและกำจัดโรคพืช และสารเร่ง พด. 17 สารชีวภาพย่อยสลาย 4. การทำและการใช้สารเร่ง พด. 15 แบคทีเรียสังเคราะห์แสงยตอซังพืช 5. กิจกรรมสัมพันธ์ 6. ร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.มาฑินี จึงจะดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-
สพด.ระนอง	1	28	29 ม.ค.69	นายคำนึง แสงขำ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11	ศึกษาดูงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร และ ศูนย์การเรียนรู้บ้านน้อยกลาง	1. ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร 2. ศูนย์การเรียนรู้บ้านน้อยกลางป่าใหญ่ ตำบลวังตะกอ	นางพรทิพย์ สวนชำนิ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ป่าใหญ่ ตำบลวังตะกอ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร	อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร			
สพด. สุราษฎร์ธานี	1	150	10 ก.พ. 69	นายนพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	1.หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นต้นแบบในการสอนผู้อื่นหรือที่เรียกว่าวิทยากร “ครูหมอดิน” 2.บรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 68 มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	นายสุรเชนทร์ แพเพชรทอง	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ภูเก็ต	1	20	19-20 พ.ย. 68	นายทรงวุฒิ แสงสุริยะ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต	1.แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหา/อุปสรรคในการทำงาน 2.การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ลดต้นทุนการผลิต” 3. การปรุงดินด้วยเทคนิค “บ่มดิน” 4. วิธีขยายเชื้อจุลินทรีย์ พด.3 ควบคุมเชื้อสาเหตุโรคพืชในดิน” 5. การวางแผนการปลูก และการผสมดินเพื่อปลูกผัก 6.การฝึกปฏิบัติการขยายเชื้อสารเร่งซุปเปอร์ พด.3 จุลินทรีย์ควบคุมเชื้อสาเหตุโรคพืชในดิน	ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน หมู่ 2 บ้านป่าคลอก ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	น.ส.นาฎกมล แก้วพิชัย	-	-
สพข.12 (หมอดินอาสา จำนวน 540 ราย)										
สพด. นราธิวาส	1	38	29 ม.ค. 69	นายอัสมาน ตาเละ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	1. การจัดการดินและปุ๋ย อย่างมีประสิทธิภาพ 2. การผลิตลองกองอินทรีย์	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายนูรดิน เจ๊ะอาแว ตำบลมะรือโบตก	นางภาณิศา สวนจันทร์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3. ลดต้นทุนการผลิตด้วยนวัตกรรม พด.	อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส			
				นายอาดิส อะกุนยาดา	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	1. แฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 2. เกษตรผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3. ลดต้นทุนการผลิตด้วยนวัตกรรม พด.	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นางสุนิสา เจ๊ะเล๊าะ (ชนากานต์ ฟาร์ม) ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส	นางภาณิศา สวนจันทร์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ)		
สพด.พัทลุง	1	64	3 ก.พ. 69	นายวิโรจน์ ชูช่วย	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	1.โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	1. ณ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.หูล่อง อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.ดวงพร จิตรานนท์	-	-
						2.การจัดการแปลงส้มโอทับทิมสยาม	2.ศูนย์ฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ณ บ้านแสงวิมาน ต.คลองน้อย อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช			
สพด.สงขลา	1	110	6 ม.ค. 69	นายธรรมรัฐ พุทธะสุภะ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสงขลา	1.การปรับปรุงบำรุงดิน 2.การปลูกสละสุมาลี 3.การจัดการดูแลแปลงปลูก	1.สวนเกษตรผสมผสาน บ.คลองใหญ่ หมู่ที่ 1 ต.คลองใหญ่ อ.ตะโหมด จ.พัทลุง	น.ส.รัตนา แก้วประดับเพชร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						4.วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	(นางสุนันทา อุทัยรังษี เจ้าของศูนย์ฯ)			
						1.การปรับปรุงบำรุงดิน 2.การปลูกพืชเกษตรผสมผสาน 3.การทำไร่นาสวนผสม 4.การจัดการดูแลแปลงปลูก 5.การจัดการด้านตลาด 6.การบริหารจัดการกลุ่ม	2.ไร่นาสวนผสม บ้านทุ่งนารี หมู่ที่ 3 ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง (นายณรงค์ ศิริมุสิกะ เจ้าของศูนย์ฯ)	น.ส.รัตนา แก้วประดับเพชร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-
สพด.ยะลา	1	58	27 ม.ค. 69	นายอาทิตย์ ภูมิหึงษ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินยะลา	1.เทคนิคการจัดการดินและปุ๋ยในฝรั่งและไม้ผลสู่การท่องเที่ยว 2.ศึกษาดูงานภายในแปลงฝรั่งและไม้ผล 3.เทคนิคการจัดการดินและปุ๋ยในแปลงผสมผสาน 4.ศึกษาดูงานภายในแปลงผสมผสาน	1.ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน หมอดินสมชาย จันทะสระ ต.ฉลุง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 2.ผลิดอกออกผลคาเฟ่ ต.พิจิตร อ.นาหม่อม จ.สงขลา	นายศุภณัฐ เอียดชู	-	-
สพด.ตรัง										
สพด.สตูล	1	34	24 ม.ค. 69	นายอิทธิศักดิ์ ขุนทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสตูล	สวนเกษตรผสมผสานและเกษตรอินทรีย์	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการด้านการพัฒนาที่ดิน สวนเกษตรทองคำ ต.เกาะเต่า อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง	น.ส.สุรัตน์วดี ศรีสุวรรณ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						สวนสละพืชเศรษฐกิจสร้างรายได้	ศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง สวนแก้วสุนันทา ต.คลองใหญ่ อ.ตะโหมด จ.พัทลุง			
สพด.ปัตตานี	1	110	25 พ.ย. 68	นางอารีย์ สวนแก้ว	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	1.การปรับปรุงบำรุงดิน 2.การปลูกสละสุมาลี 3.การจัดการดูแลแปลงปลูก 4.วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	1.สวนเกษตรผสมผสาน บ้านคลองใหญ่ หมู่ที่ 1 ตำบลคลองใหญ่ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง (นางสุนันทา อุทัยรังษี เจ้าของศูนย์ฯ)	นายอัลฮัมดี อัศศิดฏีตกุล	-	-
						1.การปรับปรุงบำรุงดิน 2.การปลูกพืชเกษตรผสมผสาน 3.การทำไร่นาสวนผสม 4.การจัดการดูแลแปลงปลูก 5.การจัดการด้านตลาด 6.การบริหารจัดการกลุ่ม	2.ไร่นาสวนผสม บ้านทุ่งนารี หมู่ที่ 3 ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง (นายณรงค์ ศิริมุสิกะ เจ้าของศูนย์ฯ)			

ภาพที่ 5 การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 2

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่นให้ฝึกอบรมระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจ โดยส่วนที่ 1 เจ้าหน้าที่ สพด. มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568 มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 2 นำองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการน้ำ เกษตรอินทรีย์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน หรือความรู้ในชุดข้อมูลใน “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ด้านการพัฒนาที่ดิน 8 หัวข้อหลัก 221 เรื่องที่บรรจุไว้ใน website หมอดินอาสา https://lddmordin.ldd.go.th/ มาใช้ประกอบจัดหลักสูตรอบรมเพื่อการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และ ที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการเกษตรของตนเอง ผลิตอาหารและสร้างอาชีพได้ ทั้งนี้ สามารถพิจารณากำหนดหัวข้อการอบรมได้ตามความต้องการ หรือการเสริมทักษะต่อยอดอาชีพด้านการเกษตรตามความเหมาะสมของบริบทแต่ละพื้นที่ อาทิ พื้นที่ดินเปรี้ยว พื้นที่ดินเค็ม เป็นต้น นอกจากนี้ ในสถานการณ์ปัจจุบัน ข่าวภาคประชาชนมีความสำคัญการที่หมอดินอาสาได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ในการรายงานข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสมจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปใช้กรมพัฒนาที่ดิน จึงได้บรรจุหัวข้อการอบรมด้านการข่าวภาคประชาชน http://lddmordin.ldd.go.th/data/640304/Poster.pdf) ที่จัดทำโดยสำนักการข่าว กอ.รมน. ลงในหลักสูตรอบรมหมอดินอาสา โดยสามารถเชิญวิทยากรจาก กอ.รมน. มาให้ความรู้กับหมอดินอาสา ในการฝึกอบรมของสถานีพัฒนาที่ดินตามความเหมาะสม

หลักสูตร 3 มีหมอดินอาสาจากสำนักงานพัฒนาที่ดิน 1-12 เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น จำนวน 41,135 ราย งบประมาณ 16,124,920 บาท มีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 งบประมาณจัดอบรม 1,466,080 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 3,740 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.1 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 13 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท สระบุรี สุพรรณบุรี ปทุมธานี นครปฐม นครนายก นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี สมุทรปราการ และอ่างทอง การอบรมสรุปได้ 6 หมวด ดังนี้ (1) บทบาทหน้าที่และการขับเคลื่อนงานหมอดินอาสา เช่น บทบาทหน้าที่หมอดินอาสา ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน และการขับเคลื่อนงานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2) การจัดการดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การเก็บตัวอย่างดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง (3) เทคโนโลยีชีวภาพและผลิตภัณฑ์ พด. เช่น พด.16 และ พด.17 การใช้จุลินทรีย์ พด. การขยายเชื้อ พด.15 และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (4) การผลิตพืชและเกษตรในเมือง เช่น การปลูกผักจิ๋วเพื่อสุขภาพ การปลูกผักคนเมือง (สวนผักแนวตั้ง) การปลูกผักแบบยกแคร่ และการเพาะเห็ดในตะกร้า (5) เกษตรผสมผสานและเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การใช้พื้นที่ให้เหมาะสมสำหรับทำการเกษตร การทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเกษตรทฤษฎีใหม่ (6) การลดต้นทุนและการต่อยอดนวัตกรรม เช่น การลดต้นทุนการผลิตด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ การจัดการดินเพื่อปลูกพืช และการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินในพื้นที่จริง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 งบประมาณจัดอบรม 744,800 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 1,900 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว การอบรมมี 4 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การปรุงดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้หญ้าแฝก การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. และการผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 / น้ำหมักชีวภาพ พด.2 (2) เกษตรอินทรีย์และชีวภัณฑ์ เช่น การลดการใช้สารเคมีด้วยชีวภัณฑ์ การใช้จุลินทรีย์ พด.15 การเพาะเห็ด และการทำปุ๋ยมูลไส้เดือน (3) การผลิตพืช และแปลงเรียนรู้ เช่น การปลูกผักแบบยกแคร่ การปลูกผักคนเมือง สวนผักแนวตั้ง และการปลูกพืชในแปลงสาธิต (4) เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร เช่น การใช้งานน้องดินดีด้วยสมาร์ทโฟน การถอดบทเรียนจากหมอดินอาสา และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจากศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3 งบประมาณจัดอบรม 2,461,760 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 6,280 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ การอบรมสรุปได้ 5 หมวด ดังนี้ (1) บทบาทหน้าที่และนโยบายหมอดินอาสา เช่น บทบาทหน้าที่ตามระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรม (2) ความรู้เรื่องความเสื่อมโทรมของดินและการจัดการดิน เช่น ความรู้เรื่องดินที่เสื่อมโทรม การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการแก้ปัญหาดินในพื้นที่เกษตร (3) การอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การใช้หญ้าแฝก การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด และการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (4) เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น พด.15 พด.16 พด.17 ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ และการสาธิตการใช้งานในแปลงจริง (5) แปลงต้นแบบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศพก. และสวนเกษตรหมอดินอาสาในพื้นที่ต่าง ๆ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 งบประมาณจัดอบรม 2,535,064 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 6,467 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.7 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ นครพนม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและแนวทางดำเนินงานหมอดินอาสา เช่น การมอบนโยบายการดำเนินงานหมอดินอาสา การสร้างเครือข่าย และระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน (2) การตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ Application ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้แอปพลิเคชันของกรม และการนำข้อมูลดินไปใช้ประโยชน์ (3) ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ เช่น การใช้สารเร่ง พด. การถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ และการประยุกต์ใช้ในพื้นที่เกษตร (4) การเรียนรู้ตามฐานและการพัฒนาเกษตรพื้นที่ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ และการเรียนรู้ฐานด้านหอมแดง พืชผักพื้นเมือง และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 งบประมาณจัดอบรม 3,104,640 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 7,920 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 8 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น บึงกาฬ มหาสารคาม สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี การอบรมสรุปได้ 5 หมวด ดังนี้ (1) เทคโนโลยีกรมพัฒนาที่ดินด้านดิน น้ำ ปุ๋ย เช่น การจัดการดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การใช้เทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน และการจัดการธนาคารปุ๋ย (2) การผลิตพืชเศรษฐกิจและเกษตรปลอดภัย เช่น การผลิตทุเรียนตามระบบการเกษตรปลอดภัย การปลูกถั่วพูด้วยผลิตภัณฑ์ชีวภาพ และการลดต้นทุนการผลิตในสวนยาง (3) การจัดการพื้นที่เกษตรและเกษตรทฤษฎีใหม่ เช่น การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้เป็นเกษตรผสมผสาน และการจัดระบบแปลงตามบริบทพื้นที่ (4) กิจกรรมเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เช่น การฝึกปฏิบัติฐานตรวจวิเคราะห์

ดิน ฐานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 และฐานผลิตข้าวอินทรีย์ (5) การต่อยอดอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โรงปุ๋ยพลังชีวิต การเพาะเลี้ยงจิ้งหรีด การทำของใช้จากดิน และการแสดงผลงานของหมอดินอาสาในนิทรรศการ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 งบประมาณจัดอบรม 1,025,472 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,616 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.4 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน 1 ศูนย์ฯ ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง การอบรมมี 5 หมวด ดังนี้ (1) การประเมินความเหมาะสมของที่ดินและการเลือกใช้พื้นที่ปลูกพืช เช่น การประเมินความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจเบื้องต้น (2) การจัดการดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่สูง เช่น การปลูกหญ้าแฝก การใช้ LDD pH Test kit การจัดการดินในพื้นที่โครงการหลวง และการเก็บตัวอย่างดิน (3) เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน เช่น การใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้งานด้านการเกษตร (4) เกษตรอินทรีย์และเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ PGS การทำเกษตรผสมผสาน การเลี้ยงไส้เดือน และการใช้ระบบน้ำเพื่อการผลิตพืช (5) การเรียนรู้จากศูนย์ต้นแบบและโครงการหลวง เช่น ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน และการศึกษาดูงานเพื่อขยายผลสู่ชุมชน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 งบประมาณจัดอบรม 858,480 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,190 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ เชียงราย น่าน พะเยา และแพร่ การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดินและการวิเคราะห์ดิน เช่น หมอดินตรวจดิน การเก็บตัวอย่างดิน การวิเคราะห์ดินเบื้องต้น และการนำผลวิเคราะห์ดินไปใช้ประโยชน์ (2) เทคโนโลยีชีวภาพและผลิตภัณฑ์ พด. เช่น การใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 และการใช้ผลิตภัณฑ์ พด. ต่าง ๆ (3) การอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การใช้หญ้าแฝก การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด (4) เกษตรอินทรีย์และฐานต้นแบบ เช่น เกษตรอินทรีย์ PGS การปลูกฝรั่งกิมจู และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในศูนย์เรียนรู้ชุมชน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 งบประมาณจัดอบรม 795,760 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,030 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.9 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 5 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เลย และอุตรดิตถ์ การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) บทบาทหน้าที่หมอดินอาสาและนโยบายสำคัญ เช่น บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา ความเข้าใจนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน (2) ความรู้ด้านวิชาการพัฒนาที่ดิน เช่น การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการน้ำ การใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน และการเก็บตัวอย่างดิน (3) การวิเคราะห์ดินและการใช้ผลิตภัณฑ์กรมพัฒนาที่ดิน เช่น LDD Test Kit ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. และการใช้ข้อมูลดินเพื่อวางแผนผลิต (4) การถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในพื้นที่ เช่น การใช้หญ้าแฝก พืชปุ๋ยสด และการปรับปรุงดินร่วมกับศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในพื้นที่ขอนแก่นและพิษณุโลก

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 งบประมาณจัดอบรม 860,832 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,196 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กำแพงเพชร นครสวรรค์ สุโขทัย และอุทัยธานี การอบรมมี 4 หมวด มีดังนี้ (1) นโยบายและองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ความรู้เรื่องดินปัญหาและการปรับปรุงแก้ไข และบทบาทการดำเนินงานของหมอดินอาสา (2) การจัดการดิน การเก็บตัวอย่างดิน และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เช่น การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และการแก้ปัญหาดินในพื้นที่เกษตร (3) นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน เช่น พด.13 พด.14 และ พด.15 รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพในพื้นที่จริง

(4) แปลงเรียนรู้และเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เรียนรู้อินทรีย์แบบมีส่วนร่วม และศพก. เครือข่ายในพื้นที่นครสวรรค์และใกล้เคียง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 งบประมาณจัดอบรม 670,320 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 1,710 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.2 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 6 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร การอบรมสรุปได้ 3 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ความรู้ด้านการจัดการดิน การวิเคราะห์ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ หญ้าแฝก และผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. (2) เกษตรยั่งยืนและเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเรียนรู้วิถีชีวิตชาวนาไทย เกษตรปลอดภัย การจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสม การใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อลดและทดแทนปุ๋ยเคมี และการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ (3) การแปรรูปและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เช่น การแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ และการศึกษาดูงานศูนย์เรียนรู้และฟาร์มต้นแบบในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และสมุทรสาคร

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 งบประมาณจัดอบรม 813,792 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,076 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.0 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง และสุราษฎร์ธานี การอบรมมี 4 หมวด ดังนี้ (1) บทบาทหน้าที่หมอดินอาสาและระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน เช่น การทบทวนบทบาทหน้าที่ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมของหมอดินอาสา (2) การจัดการดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้สารเร่ง พด. เช่น การเตรียมตัวอย่างดิน การใช้สารเร่ง พด. การใช้ พด.14 ไตรโคเดอร์มา และ พด.17 สารชีวภาพย่อยสลาย (3) การถ่ายทอดเรียนรู้ในงานวันดินโลกและร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงาน World Soil Day และการจัดร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา (4) การพัฒนาระบบเกษตรและพื้นที่ต้นแบบ เช่น การปรับเปลี่ยนพื้นที่จากปาล์มน้ำมันเป็นพืชผสมผสาน การบริหารจัดการดินและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินในสวนและแปลงผลิตจริง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 งบประมาณจัดอบรม 787,920 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,010 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.9 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และสตูล การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) วันดินโลกและการสื่อสารเรื่องดินสู่ชุมชน เช่น กิจกรรมวันดินโลก “Healthy Soils for Healthy Cities” และการเชื่อมโยงดินกับเมืองที่สมดุลและเกื้อกูลชีวิต (2) คาร์บอนและการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน เช่น คาร์บอนกับการทำการเกษตร และการลดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ (3) การวิเคราะห์ดินและเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน เทคโนโลยีดิจิทัลกรมพัฒนาที่ดิน และการใช้นวัตกรรมและผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน (4) ฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ฐานเรียนรู้ในพื้นที่ภาคใต้ การนำผลิตภัณฑ์ พด.15–17 ไปใช้ประโยชน์ และการศึกษาดูงานในสถานีพัฒนาที่ดินและศูนย์เรียนรู้ของชุมชน

โดยรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 4 และตารางที่ 5 แสดงจำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 3

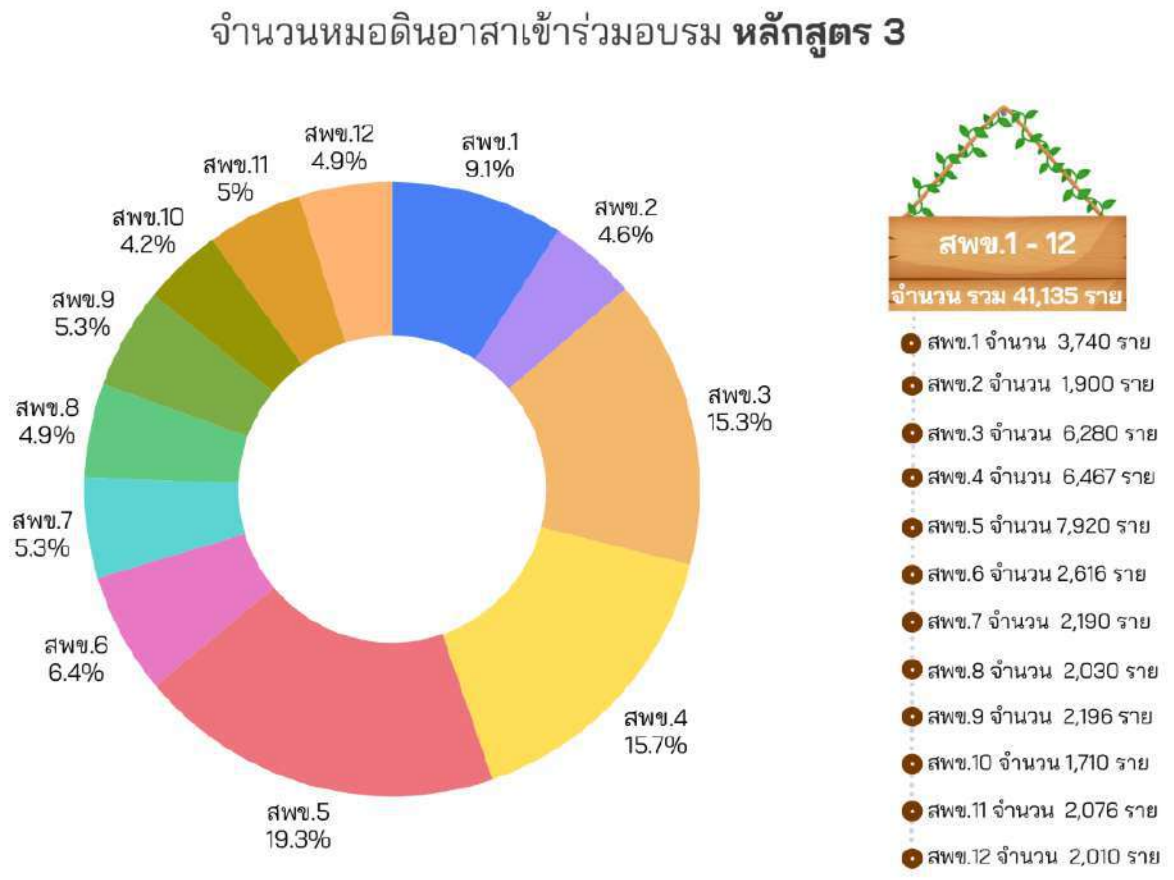

ภาพที่ 6 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วอบรมหลักสูตรที่ 3

ตารางที่ 5 จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 3

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพข.1 (หมอดินอาสา จำนวน 3,740 ราย)										
สพด. พระนครศรีอยุธยา	1 2	50 540	19 ธ.ค. 68 4 มี.ค. 69	น.ส.กชกร กานตารัมภ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา	- การลดต้นทุนและการใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการเกษตร -การสาธิตปลูกผักจิ๋วเพื่อสุขภาพ	- สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา - มหาวิทยาลัยราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา หันตรา	น.ส.พิมลพรรณ ไทยนันทน์	-	-
สพด.ลพบุรี	1, 2, 3	120 20 35	20 ม.ค. 69, 21 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69	นายบุญเดี่ยว บุญหมั้น	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี	แนะนำและบรรยายให้ความรู้เรื่องนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน (พด. 16 และ พด.17)	ศพก. อ.ท่าหลวง จ.ลพบุรี / ศูนย์ชีวภาพชุมชน ม.4 ต.พัฒนานิคม อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี / ห้องประชุม อบจ.ลพบุรี อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี	นายเจษดา จันทร์ภาภาส	-	-
	4, 5, 6	75 50 50	14 ม.ค. 69, 16 ม.ค. 69, 20 ม.ค. 69	นายบุญเดี่ยว บุญหมั้น	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี	แนะนำและบรรยายให้ความรู้เรื่องนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน (พด. 16 และ พด.17)	ศูนย์วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวโพดเขารวก ต.เขารวก อ.ลำสนธิ จ.ลพบุรี / วัดโคกเจริญ ต.โคกเจริญ อ.โคกเจริญ จ.ลพบุรี / ห้องประชุมโรงเรียนบ้าน	นางวรรฒณา กรองทอง	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							ท่ามะนาว ต.ท่ามะนาว อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี			
	7, 8, 9	115 30 30	16 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69, 23 ม.ค. 69	นายบุญเดี่ยว บุญหมั้น	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี	แนะนำและบรรยายให้ความรู้เรื่องนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน (พด. 16 และ พด.17)	วัดสว่างอารมณ์ ต.สระโบสถ์ อ.สระโบสถ์ จ.ลพบุรี / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.คลองเกตุ อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี / วัดคุ้งลาน ต.ชอนสมบูรณ์ อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี	นายณัฐพงศ์ ภูพวก	-	-
	10, 11	100 75	21 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69	นายบุญเดี่ยว บุญหมั้น	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี	แนะนำและบรรยายให้ความรู้เรื่องนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน (พด. 16 และ พด.17)	หอประชุมที่ว่าการอำเภอบ้านหมี่ อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี / หอประชุมที่ว่าการอำเภอท่าวุ้ง อ.ท่าวุ้ง จ.ลพบุรี		-	-
สพด.สระบุรี	1	400	27 ม.ค.69	น.ส.สายวรุน แสนเมืองมูล	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	1.การเก็บตัวอย่างและการวิเคราะห์ดิน 2.การใช้แผนที่ทางการเกษตรและการวางแผนการใช้ที่ดิน 3.การจัดการดิน	ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ต.ปากเพรียว อ.เมืองสระบุรี จ.สระบุรี		-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ดินปัญหา การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้เทคโนโลยีชีวภาพทางดิน 4.การอนุรักษ์ดินและน้ำ วิธีกลและวิธีพืช				
สพด.ปทุมธานี	1	62	22 ม.ค. 69	-	-	1.ทบทวนบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสารวมถึงระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2553 2.ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ 3.การขยายพันธ์พืช การเลี้ยงปุ๋ยไส้เดือนดิน 4.การปรับปรุงบำรุงดินด้วยผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 5.การปรุงดินสำหรับปลูกผัก พร้อมศึกษาดูงานการปรุงดินเพื่อปลูกผัก ณ ฟาร์มลุงแดง	ณ ฟาร์มลุงแดง ต.คลองเจ็ด อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี	น.ส.วัลลภา ชัยมาต	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ปทุมธานี	2	118	10 ก.พ. 69	นายรพีพงศ์ หน่วยจันทึก	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี	1.การใช้จุลินทรีย์ในการทำการเกษตรเพื่อลดต้นทุน	ณ อาคารฝึกอบรม สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ต.ลำผักกูด อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี	น.ส.ธัญณัช ปั้นพุ่ม	-	-
						2.ทบทวนบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสารวมถึงระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2553 3.ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงบำรุงดินด้วยผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน				
สพด. สุพรรณบุรี	1	100	26 ธค.68	นายองอาจ นักฟ้อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน	ห้องประชุมอาคารฝึกอบรม สพด. สุพรรณบุรี ต.ทับตีเหล็ก อ.เมือง สุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี	นายทนง ไม้เลี้ยง	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	40	14 ก.พ.69	นายองอาจ นักฟ้อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน 57/2 ม.2 ต.บางงาม อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี	น.ส.กุลณัฐ ศรีมูล	-	-
	3	45	24 ก.พ.69	นายองอาจ นักฟ้อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อ.หนองหญ้าไซ จ.สุพรรณบุรี	นายภิญโญ หนูแก้ว	-	-
	4	30	27 ก.พ.69	นายองอาจ นักฟ้อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อ.ดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี	นายภิญโญ หนูแก้ว	-	-
	5	75	25 มี.ค.69	นายองอาจ นักฟ้อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน	อาคารอเนกประสงค์เทศบาลตำบลด่านช้าง อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี	นายชัยวัฒน์ วงษ์ไร	-	-
	6	115	27 มี.ค. 69	นายองอาจ นักฟ้อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. ความรู้เรื่องดิน ปุ๋ย และแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน	ห้องประชุมอาคารฝึกอบรม สพด. สุพรรณบุรี ต.ทับตีเหล็ก อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี	น.ส.พัชรินทร์ บัวเอี่ยม	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด. นครนายก	1	180	25 ธ.ค. 68	นางพิสมัย ยกย่อง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครนายก	1.บทบาทหน้าที่หมอดินอาสา 2.การขับเคลื่อนงานของกรมพัฒนาที่ดินตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 3.การใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินในการผลิตพืช 4.การจัดการดินเพื่อการผลิตพืช	ณ สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก	น.ส.วรรณา วันดี	-	-
สพด.สิงห์บุรี	1	180	24 ธ.ค. 68	นายวราดิศร อ่อนนุช	ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี	1.การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินสู่เมืองยั่งยืน 2.เทคนิคการปลูกพืช 3. เวิร์กชอปสร้างดินดีด้วยตัวเอง	สถานีพัฒนาที่ดินสิงห์บุรี	น.ส.ทัศนีย์ กุณณะ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด. สมุทรปราการ	1	30	23 ธ.ค. 68	น.ส.สุดารัตน์ สุรินทร์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	1.เรื่องการจัดการดินในหัวข้อ การปรุงดินและการใช้หัวเชื้อพด.ชนิดต่างๆ 2.เรื่องการจัดการดินในหัวข้อ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง และน้ำหมักชีวภาพสูตรต่างๆ 3.การใช้ผลิตภัณฑ์ พด. สาธิตการผลิตแบคทีเรียสังเคราะห์แสง พด.15	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ในคลองบางปลากด อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ	น.ส.สุรัชนา พิชญานนท์	-	-
	2	40	23 ธ.ค. 68	น.ส.สุดารัตน์ สุรินทร์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	1. ด้านการพัฒนาที่ดิน วิธีการเก็บตัวอย่างดิน 2. ด้านการพัฒนาที่ดิน การใช้ผลิตภัณฑ์ พด.ต่างๆ 3. การสาธิตการทำปุ๋ยหมักจากสารเร่งซุปเปอร์ พด.1 4.การอนุรักษ์ดินและน้ำ 5. การปรับปรุงคุณภาพดิน	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงคุ้งบางกะเจ้า ต.บางยอ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ	นส.สุนิสา สายสืบ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	3	35	20 ก.พ. 69	น.ส.สุดารัตน์ สุรินทร์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	1.เรื่องการจัดการดินในหัวข้อ การปรุงดินและการใช้หัวเชื้อพด. ชนิดต่างๆ 2.เรื่องการจัดการดินในหัวข้อ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง และน้ำหมักชีวภาพสูตรต่างๆ 3.การใช้ผลิตภัณฑ์ พด. สาธิตการผลิตแบคทีเรียสังเคราะห์แสง พด.15 และการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	ต.บางเสาธง อ.บางเสาธง จ.สมุทรปราการ	น.ส.สุรัชนา พิชญานนท์	-	-
	4	35	26 ก.พ. 69	น.ส.สุดารัตน์ สุรินทร์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	1. ด้านการพัฒนาที่ดิน วิธีการเก็บตัวอย่างดิน 2. ด้านการพัฒนาที่ดิน การใช้ผลิตภัณฑ์ พด.ต่างๆ 3. การสาธิตการทำปุ๋ยหมักจากสารเร่งซุปเปอร์ พด.1 4.การอนุรักษ์ดินและน้ำ 5. การปรับปรุงคุณภาพดิน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) หมู่ 4 ต.คลองสวน อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ	น.ส.สุนิสา สายสืบ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.นนทบุรี	1	70	13 มี.ค. 69	นายพินิจ งาเนียม	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนนทบุรี	1.การใช้เทคโนโลยีสารเร่งซุปเปอร์พด. 2.ดินดี อากาศดี วิถีเกษตรปลอดฝุ่น 3.แปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ประดับ	ณ แปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ประดับ หมู่ที่ 1 ต.บางใหญ่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี	นายพัสกร ทะสานนท์ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-
	2	70	24 มี.ค. 69	นายพินิจ งาเนียม	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนนทบุรี	1.การสืบค้นปริมาณผลิตภัณฑ์ของสถานีพัฒนาที่ดินนนทบุรีในสต๊อกและบริการต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรสามารถตรวจสอบข้อมูลก่อนเข้ารับบริการ ลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มความสะดวกในการเข้ารับบริการ 2.การเก็บตัวอย่างดินอย่างถูกวิธี ภายใต้หัวข้อ “การเก็บตัวอย่างดิน เรื่องง่าย ๆ ที่หลายคนอาจลืม” เพื่อให้สามารถนำดินไปวิเคราะห์และใช้ผลวิเคราะห์ในการปรับปรุงดินได้อย่างถูกต้อง	ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลเมืองบางรักพัฒนา ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี	นายวีรณัฐ ลียากาศ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3.การแนะนำผลิตภัณฑ์ พด. ของกรมพัฒนาที่ดิน พร้อมวิธีการใช้งาน และแนวทางการต่อยอดนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินในภาคการเกษตร 4.การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตอบข้อซักถาม เพื่อให้หมอดินอาสาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเอง				
สพด.ชัยนาท	1	20	23 ธ.ค.68	นายวันวิสาข์ จันทิกา	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	1.การจัดการดิน 2.การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด.	ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรอำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท	นายวันวิสาข์ จันทิกา นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-
	2	65	24 ธ.ค.68	นางจารุวรรณ มีสม	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	1.การตรวจวิเคราะห์ดิน 2.การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด. 3.การปลูกแฝก	ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท	นางจารุวรรณ มีสม นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-
	3	31	24 ธ.ค. 68	นายสายชล ปิ่นนาค	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	1.การขยายเชื้อจุลินทรีย์พด.15 2.การจัดการดิน	โคกหนองนาหมวดวิรัช ต.หนองบัว อ.วัดสิงห์ จ.ชัยนาท	นายสายชล ปิ่นนาค	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3.การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด.		เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		
	4	17	24 ธ.ค. 68	นายวันวิสาข์ จันทิกา	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	1.การจัดการดิน 2.การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด. 3.การปลูกผักปลอดสาร	ศูนย์ฝึกปฏิบัติหมอดินอาสา นายนิคม ชูเมือง ต.โพนางดำตก อ.สรรพยา จ.ชัยนาท	นายวันวิสาข์ จันทิกา นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-
	5	47	24 ธ.ค. 68	นางธัญญาเรศ ดวงบุปผา	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	1.การตรวจวิเคราะห์ดิน 2.การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด. 3.การปลูกแฝก	โคกหนองนาย่ากะปู่ ต.หางน้ำสาคร อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท	นางธัญญาเรศ ดวงบุปผา นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-
สพด.นครปฐม	2	310	18 พ.ย. 68	น.ส.นรินทร์พร นาเมือง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม	1. งานพัฒนาที่ดินกับเครือข่ายหมอดินอาสา 2. การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง และการใช้ผลิตภัณฑ์ พด. กรมพัฒนาที่ดิน 3. วิเคราะห์ดินเบื้องต้น	1. หอประชุมที่ว่าการอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 124 ราย	นายธราธิป บุญบุตร	-	-
			1 - 2 ธ.ค. 68	พันโท ดร.สินธพ แก้วพิจิตร	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม เขต 2	1. การใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดแมลงศัตรูพืช 2. นวัตกรรมใหม่การใช้พลังงานแสงอาทิตย์	2. หมู่บ้านเด็กเฉลิมพระเกียรติ มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของสภากาชาดไทย ตำบลนครปฐม อำเภอเมืองนครปฐม	นายนัฐพงษ์ แก้วรัตนชัย	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3. งานพัฒนาที่ดินกับเครือข่ายหมอดินอาสา ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน พด.14 ไตรโคเดอร์มา ,พด 15 แบคทีเรียสังเคราะห์แสงและ พด.16 แบคทีเรียควบคุมไส้เดือนฝอยรากปม ร่วมกับการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และสารชีวภาพย่อยสลายตอซังพืช พด.17 การทำเกษตรในเมือง“ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต”	จังหวัดนครปฐม จำนวน 186 ราย			
สพด.อ่างทอง	1	200	20 มี.ค. 69	นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล	อดีต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1.เทคนิคการใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินในการลดต้นทุนการผลิตพืช”	หอประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ตำบลป่างิ้ว อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง	นางสุมาฆมาศ รวยทรัพย์	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2.ประสบการณ์การปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรียวัตถุ 3. พด. 15 แบคทีเรียสังเคราะห์แสง และ พด.16 แบคทีเรียควบคุมไส้เดือนฝอยรากปม และ พด. 17 สารชีวภาพย่อยสลายตอซังพืช				
สพด. กรุงเทพฯ	1	60	19 ก.พ. 69	น.ส.นัทฐา ทักษ์รัตนศรัณย์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกรุงเทพมหานคร	1. สาธิตการผสมดินปลูกและการบ่มดิน 2.เรียนรู้การแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร 3.ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้การสาธิตส่งเสริมการใช้ สารเร่ง พด.15 4.ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้การเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ และการวิเคราะห์ดินอย่างง่าย 5.นวัตกรรม	สถานีพัฒนาที่ดินกรุงเทพมหานคร	น.ส.สุภาภรณ์ นามบุญสา		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						การเกษตรจากไร่สนามชัย				
สพข.2 (หมอดินอาสา จำนวน 1,900ราย)										
สพด. ปราจีนบุรี	1	78	3 ธ.ค. 68	น.ส.วรารัตน์ ลีวรางกุล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี	1.การผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 2.การผลิตน้ำหมักชีวภาพ พด.2 3. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ของกรมพัฒนาที่ดิน สารเร่ง พด.1-17 4. การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 5.การเก็บตัวอย่างดินและการตรวจวิเคราะห์ดิน 6. งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 7.การปรับปรุงดินกรดด้วยปูนโดโลไมท์ 8. การปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด 9. ฝึกปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ดินด้วย LDD test kit	ณ ห้องประชุมรพ. สต.นนทรี หมู่ 8 ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	นายสาโรช ดุรงค์กาญจน์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	74	4 ธ.ค. 68	น.ส.วรารัตน์ ลีวรางกุล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี	1. การผลิตปุ๋ยไส้เดือน 2.การเก็บตัวอย่างดินและการตรวจวิเคราะห์ดิน 3. การใช้ พด.14 และแบคทีเรียสังเคราะห์แสง พด.15 4.งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 5.การปรับปรุงดินเปรี้ยวด้วยปูนมาร์ล 6.การปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด 7. การใช้แอพลิเคชั่นกรมพัฒนาที่ดิน	ณ ศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่ายอำเภอบ้านสร้าง) หมู่ 2 ตำบลบางกระเบา อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี	น.ส.ชนากานต์ เมฆลอย นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-
	3	83	12-ธ.ค.-68	น.ส.วรารัตน์ ลีวรางกุล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี	1.การผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 2. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ พด.2 3.การปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสด 4.การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรโดยใช้ BCG Modelและการจัดการ Zero Waste แบบครบวงจร	ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ม.10 ต.หนองโพรง อ.ศรีมหาโพธิ จ.ปราจีนบุรี	น.ส.ปาริชาติ ไผผักแว่น นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						5.การเก็บตัวอย่างดินและการตรวจวิเคราะห์ดิน 6 ฝึกปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ดินด้วย LDD test kit				
	4	84	15 ธ.ค. 68	น.ส.วรารัตน์ ลีวรางกุล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี	1.การใช้เทคโนโลยีต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน 2 การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด.ต่างๆ 3.รูปแบบการจัดการดินในแปลงไม้ผล 4. การทำเกษตรอย่างเหมาะสม 5. การลดต้นทุนการผลิตภาคการเกษตร 6. การถอดบทเรียนจากหมอดินอาสา 7. สาธิตการขยายเชื้อใช้สารเร่ง พด. 14 จากข้าวโพด	ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ไม้เค็ด อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี	น.ส.สุคนธ์ทิพย์ โยธาศรี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	-	-
	5	51	23 ธ.ค. 68	น.ส.วรารัตน์ ลีวรางกุล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี	1.การผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 2. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ 3 การเก็บ	ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินตำบลลนาดี ม.13 ต.นาดี อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี	น.ส.วรารัตน์ ภาคภูมิ เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ตัวอย่างดินและการตรวจวิเคราะห์ดิน พด.2 4. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ของกรมพัฒนาที่ดินสารเร่ง พด.1-17 5.การแอปพลิเคชั่นน้องดินดี ด้วยสมาร์ทโฟน 6 ฝึกปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ดินด้วย LDD test kit				
สพด.ตราด	1	140	12 พ.ย. 68	น.ส.อุบลรัตน์ บัวเผื่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตราด	1.การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เป็นแนวทางและระบบการผลิตทางการเกษตร (GAP) โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร 2.เกษตรอินทรีย์ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชีวภาพ 3.หมอดินเสวนา พืชเศรษฐกิจ 4 ชนิด	สถานีพัฒนาที่ดินตราด		-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ระยอง	1	95	12 พ.ย. 68	นายวชิระ แสงประทุม	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	1.ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. ประโยชน์สารเร่ง พด. 3.สารเร่ง พด.7 เสริมทัพติดอาวุธหยุดแมลงศัตรูพืช	ศูนย์บริการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ	ว่าที่ ร.ต.นันทภพ ชลเขตต์	-	-
	2	45	29 ม.ค. 69	ว่าที่ ร.ต.นันทภพ ชลเขตต์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	การจัดการธาตุอาหารพืชอย่างแม่นยำตามบริบทท้องถิ่น	ศูนย์เรียนรู้การบำบัดน้ำเสียแบบธรรมชาติช่วยธรรมชาติ โครงการวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย กปร.	ว่าที่ ร.ต.นันทภพ ชลเขตต์	-	-
	3	45	30 ม.ค. 69	นางนารินทร์ อุบลนุช	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	การจัดการธาตุอาหารพืชอย่างแม่นยำตามบริบทท้องถิ่น	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินตาขัน	ว่าที่ ร.ต.นันทภพ ชลเขตต์	-	-
สพด. ฉะเชิงเทรา	1	380	26 ธ.ค. 68	นายบุญสม พรหมสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา	1. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.14,15,16,17 2. Agri-map แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ	น.ส.ประภาศรี แก้วคำ	-	-
สพด.ชลบุรี	1	220	26 ธ.ค. 68	นางจันทร์จิรา ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี	1. พด.16 จุลินทรีย์ควบคุมไส้เดือนฝอยรากปม 2. เกษตรอินทรีย์ในเมือง	หอประชุมที่การอำเภอศรีราชา เลขที่ 21 ถ.สุขุมวิม ตำบลศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี	น.ส.สุภา ไกรผล	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3. พด.17 สารชีวภาพย่อยสลายตอซังพืช 4. ผักแนวตั้ง ปุ๋ยหมักคอนโด				
สพด.จันทบุรี	1	150	21 ต.ค. 68	นายมณฑล ปริวัฒน์	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี	1.การพัฒนาที่ดินเพื่อยกระดับเกษตรกรสู่มาตรฐาน GAP 2.แนวทางการพัฒนาการเกษตรภายใต้ “Chanthaburi Green Smart City” 3.การจัดการดินเพื่อรองรับการผลิตพืชเศรษฐกิจและการส่งออก 4.ระบบสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกร (BDS) กับการบริหารจัดการดิน 5.การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน 6.บทบาทหมอดินอาสาในการขับเคลื่อน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี หมู่ 2 สุขุมวิท ต.ท่าช้าง อ.เมืองจันทบุรี จ.จันทบุรี	น.ส.ทัชชา จันทกลม	-	-
	2	150	22 ต.ค. 68	นายมณฑล ปริวัฒน์	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี		องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี หมู่ 2 สุขุมวิท ต.ท่าช้าง อ.เมืองจันทบุรี จ.จันทบุรี	น.ส.ทัชชา จันทกลม	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						เกษตรสมัยใหม่ระดับชุมชน				
สพด.สระแก้ว	1	190	27 พ.ย. 68 – 17 ธ.ค. 68	นายขจรยศ สมสาย	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว	1. ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2. นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน พด.๑๔ และ พด.๑๕ ๓. งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๔. การสร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	1. ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงไหม ตำบลโคคลาน อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว 2. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว 3. ศูนย์ฝึกหมอดินอาสาตำบลทับพริก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว 4. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลไทยอุดม อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว 5. ที่ว่าการอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว	น.ส.ภานุชนาถ อรุณศรี	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	180	25 ธ.ค. 68	นางพัชรี ศาลาศิลป์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว	1. ปลูกผักคนเมือง (สวนผักแนวตั้ง) 2. การปรุงดิน 3. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. ๑๕ 4. การปลูกผักแบบยกแคร่ 5. การเพาะเห็ดในตะกร้า 6. ปุ๋ยมูลไส้เดือนรักษ์โลก 7. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว	น.ส.ภานุชนาถ อรุณศรี	-	-
สพข.3 (หมอดินอาสา จำนวน 6,280 ราย)										
สพด. นครราชสีมา	1, 2, 4, 7, 9	100 50 55 80 104	10 พ.ย. 68, 11 พ.ย. 68, 12 พ.ย. 68, 13 พ.ย. 68, 14 พ.ย. 68	นายอภิชัย กะตะศิลา	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา, นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน, ความรู้เรื่องความเสื่อมโทรมและการ	บ้านไร่นายายคำ ต.มะเกลือใหม่ อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา / ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครราชสีมา / สวนเกษตรหมอดินบ้านตะเคียนงาม หมู่ 13 ต.ทัพรั้ง อ.พระทองคำ จ.นครราชสีมา	นายอภิชัย กะตะศิลา	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						จัดการดินของดิน, ความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน	/ สวนเกษตรหมอดินบ้านสายธาร หมู่ 10 ต.คลองเมือง อ.จักราช จ.นครราชสีมา / อาคารฝึกอบรม สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3 ต.จอหอ อ.เมืองนครราชสีมา จ.นครราชสีมา			
	3, 5, 8, 10	74 100 110 43	11 พ.ย. 68, 12 พ.ย. 68, 13 พ.ย. 68, 14 พ.ย. 68	น.ส.สายฝน ซอพิมาย	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา, นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน, การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน, ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้บ้านถนนโพธิ์ ต.ถนนโพธิ์ อ.โนนไทย จ.นครราชสีมา / ศูนย์เรียนรู้บ้านหนองอ้ายอู๊ก ต.โนนเต็ง อ.คง จ.นครราชสีมา / ศูนย์ฝึกปฏิบัติหมอดินตำบลลำคอหงส์ อ.โนนสูง จ.นครราชสีมา / สำนักงานเกษตรอำเภอขามสะแกแสง อ.ขามสะแกแสง จ.นครราชสีมา	น.ส.สายฝน ซอพิมาย	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	6	155	12 พ.ย. 68	น.ส.สุกัญญา หันน้ำเที่ยง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา, นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน, การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน, เกษตรอินทรีย์, ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินตำบลขุนทอง อ.บัวใหญ่ จ.นครราชสีมา	น.ส.สุกัญญา หันน้ำเที่ยง	-	-
	11	183	18 พ.ย. 68	นายพลกฤษณ์ การรักษา	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา, นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน, การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของ	ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ต.ประทาย อ.ประทาย จ.นครราชสีมา		-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						กรมพัฒนาที่ดิน, ความรู้เรื่องความเสื่อมโทรมและการจัดการดินของดิน, ความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน				
	12, 13, 14, 15, 16, 17	100 77 130 50 43 50	18 พ.ย. 68, 19 พ.ย. 68, 20 พ.ย. 68, 21 พ.ย. 68, 25 พ.ย. 68, 26 พ.ย. 68	นายขจิตพงษ์ นามภักดี	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา, นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน, การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน, ความรู้เรื่องความเสื่อมโทรมและการจัดการดินของดิน, ความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน	เทศบาลครบุรีใต้ ต.ครบุรีใต้ อ.ครบุรี จ.นครราชสีมา / สำนักงานเกษตรอำเภอวังน้ำเขียว อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา / สำนักงานเกษตรอำเภอปักธงชัย อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา / สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบุญมาก อ.หนองบุญมาก จ.นครราชสีมา / สำนักงานเกษตรอำเภอเสิงสาง อ.เสิงสาง จ.นครราชสีมา / สำนักงานเกษตร	นายขจิตพงษ์ นามภักดี	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							อำเภอโชคชัย อ.โชคชัย จ.นครราชสีมา			
	18, 19, 22, 23	45 80 110 72	16 ธ.ค. 68, 17 ธ.ค. 68, 18 ธ.ค. 68, 19 ธ.ค. 68	นายวินัติ วารีอุดมทรัพย์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา, นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน, การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน, ความรู้เรื่องความเสื่อมโทรมและการจัดการดินของดินและงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	หอประชุม อบจ. ประจำอำเภอลำทะเมนชัย จ.นครราชสีมา / สำนักงานเกษตรประจำอำเภอชุมพวง จ.นครราชสีมา / สำนักงานเกษตรอำเภอพิมาย อ.พิมาย จ.นครราชสีมา / ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา	นายวินัติ วารีอุดมทรัพย์	-	-
	20, 21, 24	60 129 200	17 ธ.ค. 68, 18 ธ.ค. 68, 19 ธ.ค. 68	นายดาวรุ่ง วิสุทธิ์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา, นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน, การมี	ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอเทพารักษ์ ต.สำนักตะคร้อ อ.เทพารักษ์ จ.นครราชสีมา / ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร		-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน, เกษตรอินทรีย์, ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน	ต.ลาดบัวขาว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา / หอประชุมเทศบาลตำบลหนองบัวตะเกียด อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา			
สพด.บุรีรัมย์	1, 8, 10, 16	280	11 ธ.ค. 68, 15 ธ.ค. 68, 16 ธ.ค. 68, 17 ธ.ค. 68	น.ส.ชนกนาถ น้อยคำภา	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	ทบทวนความถูกต้องข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงานและนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ร่วมขับเคลื่อนในการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรร่วมกับหมอดิน; ฝึกปฏิบัติตามบริบทของสถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจวิเคราะห์ดิน ฐานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1	แปลงงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำฯ ต.โคกมะม่วง อ.ปะคำ จ.บุรีรัมย์ / ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อ.เฉลิมพระเกียรติ / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ตาจง อ.ละหานทราย / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.หนองไม้งาม อ.บ้านกรวด	น.ส.ชนกนาถ น้อยคำภา	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 ฐานผลิตข้าวอินทรีย์ ฐานผลิตผักอินทรีย์ ฐานปรุงดิน และฐานเกษตรผสมผสาน				
	2, 11, 17	270	11 ธ.ค. 68, 12 ธ.ค. 68, 17 ธ.ค. 68	น.ส.วิสรา จิตเจริญ	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	ทบทวนความถูกต้องข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงานและนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ร่วมขับเคลื่อนในการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรร่วมกับหมอดิน; ฝึกปฏิบัติตามบริบทของสถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจวิเคราะห์ดิน ฐานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ต.ไทยสามัคคี อ.หนองหงส์ / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ต.ทุ่งกระเต็น อ.หนองกี่ / บ้านหนองม่วงใต้ ต.ทะเมนชัย อ.ลำปลายมาศ		-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						พด.2 ฐานผลิตข้าวอินทรีย์ ฐานผลิตผักอินทรีย์ ฐานปรุงดินและฐานเกษตรผสมผสาน				
	3, 5, 12, 20	267	11 ธ.ค. 68, 12 ธ.ค. 68, 16 ธ.ค. 68, 18 ธ.ค. 68	นายพชร เสมียนรัมย์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	ทบทวนความถูกต้องข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงานและนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ร่วมขับเคลื่อนในการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรร่วมกับหมอดิน; ฝึกปฏิบัติตามบริบทของสถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจวิเคราะห์ดิน ฐานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 ฐานผลิตข้าว	ศูนย์กลุ่มแปลงใหญ่บ้านโศกกะฐิน ต.นาโพธิ์ อ.นาโพธิ์ / ศูนย์กลุ่มแปลงใหญ่บ้านหลักศิลา-หินตั้ง ม.13 ต.หนองแวง อ.บ้านใหม่ไชยพจน์ / กลุ่มวิสาหกิจเกษตรอินทรีย์ อ.พุทไธสง บ้านโนนขิงไค / สถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์		-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						อินทรีย์ ฐานผลิตผักอินทรีย์ ฐานปรุงดิน และฐานเกษตรผสมผสาน				
	4, 9, 15	280	12 ธ.ค. 68, 16 ธ.ค. 68, 17 ธ.ค. 68	นายธรรมรัตน์ กังวาลสิงหนาท	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	ทบทวนความถูกต้องข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงานและนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ร่วมขับเคลื่อนในการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรร่วมกับหมอดิน; ฝึกปฏิบัติตามบริบทของสถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจวิเคราะห์ดิน ฐานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 ฐานผลิตข้าวอินทรีย์ ฐานผลิตผัก	ศูนย์เรียนรู้ประจำตำบล โคกหนองนา ต.สะแก อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ / สวนเกษตรพอเพียงบ้านอโณทัย ม.5 ต.เมืองไผ่ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์ / ศูนย์กสิกรรมตามรอยศาสตร์พระราชา บ้านโชคกราด หมู่ 4 ต.บ้านตะโก อ.ห้วยราช		-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						อินทรีย์ ฐานปรุงดิน และฐานเกษตรผสมผสาน				
	6, 13, 18	280	12 ธ.ค. 68, 16 ธ.ค. 68, 18 ธ.ค. 68	นายราชศวรรษ สายกระสุน	เจ้าพนักงานเกษตรชำนาญงาน	ทบทวนความถูกต้องข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงานและนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ร่วมขับเคลื่อนในการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรร่วมกับหมอดิน; ฝึกปฏิบัติตามบริบทของสถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจวิเคราะห์ดิน ฐานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 ฐานผลิตข้าวอินทรีย์ ฐานผลิตผักอินทรีย์ ฐานปรุงดิน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.เมืองบุรีรัมย์ บ้านโนนสำราญ หมู่ที่ 16 ต.ถลุงเหล็ก อ.เมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์ / ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนสมบูรณ์ หมู่ที่ 11 ต.หนองตาด อ.เมืองบุรีรัมย์ / ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.เมืองบุรีรัมย์ บ้านโนนสำราญ หมู่ที่ 16 ต.ถลุงเหล็ก อ.เมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์		-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						และฐานเกษตรผสมผสาน				
	7, 14, 19 7, 14, 19	270	12 ธ.ค. 68, 16 ธ.ค. 68, 18 ธ.ค. 68	น.ส.ชินาลัย พริ้งเพราะ	เจ้าพนักงานเกษตรปฏิบัติงาน	ทบทวนความถูกต้องข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงานและนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2569; กิจกรรมของสถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ร่วมขับเคลื่อนในการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรร่วมกับหมอดิน; ฝึกปฏิบัติตามบริบทของสถานที่จัดฝึกอบรม เช่น ฐานตรวจวิเคราะห์ดิน ฐานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ฐานหญ้าแฝก ฐานปุ๋ยหมัก พด.1 ฐานน้ำหมักชีวภาพ พด.2 ฐานผลิตข้าวอินทรีย์ ฐานผลิตผักอินทรีย์ ฐานปรุงดิน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อ.โนนสุวรรณ		-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						และฐานเกษตรผสมผสาน				
สพด.ชัยภูมิ	1	120	25 ธ.ค. 68	นายอนันต์ นาคนิยม	ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ	1. บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา 2.ทบทวนความถูกต้องข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงาน และนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 69 3.การแสดงจุดสาธิตของโครงการตามพระราชดำริ โดยจัดในรูปแบบของนิทรรศการมีชีวิต 4. การทำของใช้จากดิน 5. การวิเคราะห์ดิน 6. การทำน้ำหมักชีวภาพ	สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ	นายธีรพล เปล่งสันเทียะ นายธนมงคล ขวัญทิพย์ น.ส.ขวัญสุดา ขันบุตร น.ส.จุฑาทัศย์ รัตนพงศ์ น.ส.นาทชนก ผ่านสุวรรณ นายนพดล ดอกไม้ น.ส.วาทินี ขัดทองงาม	-	-
	2, 3	160 100	7 ม.ค. 69, 8 ม.ค. 69	นายธีรพล เปล่งสันเทียะ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	บทบาท หน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดิน	สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ / เทศบาลตำบลหนองบัวแดง	นายธีรพล เปล่งสันเทียะ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	4, 5, 6	40 60 50	20 ม.ค. 69, 21 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69	นายธนมงคล ขวัญทิพย์	เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส	อาสา, ทบทวนความถูกต้องข้อมูลประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงาน และนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน, การใช้ประโยชน์ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ, พด. 15-พด.17, เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการพัฒนาที่ดิน, บัตรดินดี, แหล่งน้ำในไร่นา, งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ, GAP	หอประชุมที่ว่าการอำเภอบ้านแท่น / อำเภอแก้งคร้อ / อำเภอคอนสวรรค์	นายธนมงคล ขวัญทิพย์	-	-
	7, 8, 9	70 100 48	14 ม.ค. 69, 15 ม.ค. 69, 16 ม.ค. 69	น.ส.ขวัญสุดา ขันบุตร	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		หอประชุมที่ว่าการอำเภอเกษตรสมบูรณ์ / หอประชุมที่ว่าการอำเภอภูเขียว / หอประชุมที่ว่าการอำเภอคอนสาร	น.ส.ขวัญสุดา ขันบุตร	-	-
	10, 11, 12	32 41 46	13 ม.ค. 69, 13 ม.ค. 69, 14 ม.ค. 69	น.ส.วาทินี ขัดทองงาม	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน		หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลรังงาม / หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลรังงาม / หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพชร	น.ส.วาทินี ขัดทองงาม	-	-
	13, 14, 15	20 40 29	19 ม.ค. 69, 20 ม.ค. 69, 16 ม.ค. 69	น.ส.จุฑาทัศย์ รัตนพงศ์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลซับใหญ่ / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ดิน เทพสถิต / ศาลาประชาคมตำบลตลาดแร้ง	น.ส.จุฑาทัศย์ รัตนพงศ์	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	16	44	16 ม.ค. 69	นายนพดล ดอกไม้	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ดิน หนองบัวระเหว	นายนพดล ดอกไม้	-	-
สพด.สุรินทร์	1	238	24 ธ.ค. 68	นางจิตรทิวา เหลืองวิเศษ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์	- ชี้แจงโครงการฝึกอบรมหมอดินอาสา “หลักสูตร 3” - บรรยาย บทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริการงานหมอดินอาสา และนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน - บรรยาย องค์ความรู้งานพัฒนาที่ดิน 1) ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ 2) ด้านเกษตรอินทรีย์ 3) ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน 4) ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน 5) ด้านการจัดการดิน	สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์ ตำบลคอโค อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์	น.ส.ทองสวย พบบุญ น.ส.พวงพิศ พันธ์สำโรง นางนิภารัตน์ ตระกูลพงษ์	-	-
	2, 9	127 165	20 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69	น.ส.สุวรรณี สุดสงวน	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ห้องประชุมอบต.สังขะ ต.สังขะ อ.สังขะ จ.สุรินทร์ / ห้องประชุมวิทยาลัยการอาชีพปราสาท ต.ปรือ อ.ปราสาท จ.สุรินทร์		-	-
	3, 7, 12	40 40 105	21 ม.ค.69, 22 ม.ค. 69, 23 ม.ค. 69	น.ส.ศศิธร หุ่นทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ห้องประชุมเทศบาล ต.นาหนองไผ่ ต.นาหนองไผ่ อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์ / หอประชุม อ.ศีขรภูมิ ต.ระแงง อ.ศีขรภูมิ จ.สุรินทร์ / ศาลาโรงปุ๋ย บ.อำปลึ หมู่ 20 ต.บักได		-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						น้ำ ปุ๋ย - สรุปผลการฝึกอบรม	อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์			
	4, 11	54 50	21-ม.ค.-69	น.ส.พวงพิศ พันธ์สำโรง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมตอบข้อซักถาม	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.สนม อ.สนม จ.สุรินทร์ / ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (สวนปันน้ำใจ) บ้านขี้ตุ่น หมู่ 9 ต.โนน อ.โนนนารายณ์ จ.สุรินทร์	น.ส.พวงพิศ พันธ์สำโรง	-	-
	5, 8, 10	45 55 35	21 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69, 23 ม.ค. 69	นายกฤษดา ศรีทับทิม	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		หอประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอบัวเชด ต.บัวเชด อ.บัวเชด จ.สุรินทร์ / ศาลาประชาคมบ้านกาบเชิง หมู่ 17 ต.กาบเชิง อ.กาบเชิง จ.สุรินทร์ / หอประชุมที่ว่าการอำเภอท่าตูม ต.ท่าตูม อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์	นายกฤษดา ศรีทับทิม	-	-
	13, 14	70 105	26 ม.ค. 69, 27 ม.ค. 69	นางนิภารัตน์ ตระกูลพงษ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ห้องประชุมสหกรณ์การเกษตรรัตนบุรี	นางนิภารัตน์ ตระกูลพงษ์	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							จำกัด ต.ไผ่ อ.รัตนบุรี จ.สุรินทร์ / ห้องประชุม อบต.สลักได ต.สลักได อ.เมืองสุรินทร์ จ.สุรินทร์			
	15, 16	66 40	26 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69	นายปิยะพงษ์ วงเวียน	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน		ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ต.สำโรงทาบ อ.สำโรงทาบ จ.สุรินทร์ / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน หมอดินสมเดช บุตรงาม ต.ศรีสุข อ.ศรีณรงค์	นายปิยะพงษ์ วงเวียน	-	-
สพข.4 (หมอดินอาสา จำนวน 6,467 ราย)										
สพด. อุบลราชธานี	1, 3	100 40	13 ม.ค. 69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี	1) บทบาทหน้าที่และระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568	สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี ต.ท่าช้าง อ.สว่างวีระวงศ์ จ.อุบลราชธานี	น.ส.จุฬารัตน์ ศิลปชาติ	-	-
	2, 5, 6	120 74 77	13 ม.ค. 69, 20 ม.ค. 69, 21 ม.ค. 69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี	2) ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลใน "ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน" ได้แก่ การจัดการดิน ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์	สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี ต.ท่าช้าง อ.สว่างวีระวงศ์ จ.อุบลราชธานี / หอประชุมที่ว่าการ	นายพิพัฒน์พล สายเชื้อ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						พด. และการอนุรักษ์ดินและน้ำ 3) การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานกรมพัฒนาที่ดิน	อ.สำโรง / ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินฯ หมู่ 11 ต.กาบิน อ.กุดข้าวปุ้น จ.อุบลราชธานี			
	4, 7, 16	40 38 56	13 ม.ค. 69, 29 ม.ค. 69, 24 ก.พ. 69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี		สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี ต.ท่าช้าง อ.สว่างวีระวงศ์ จ.อุบลราชธานี / ศพก. หมู่ 1 ต.ท่าเมือง อ.ดอนมดแดง จ.อุบลราชธานี / ศูนย์เรียนรู้ฯ (น.ส.ทองดี ตันเลิศ) บ้านดอนสระคา หมู่ 6 ต.ลาดควาย อ.ศรีเมืองใหม่ จ.อุบลราชธานี	น.ส.กาญจนา ชาวบุรี	-	-
	8, 9	110 43	29 ม.ค. 69, 30 ม.ค. 69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี		ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินฯ ต.แก้งเหนือ อ.เขมราฐ จ.อุบลราชธานี / ศพก. หมู่ 5 ต.นาตาล อ.นาตาล จ.อุบลราชธานี	นายมาโนชญ์ ครองตน	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	10, 12, 14	70 46 110	17 ก.พ. 69, 18 ก.พ. 69, 19 ก.พ. 69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี		ที่ว่าการ อ.บุณฑริก / สำนักงานเกษตร อ.สิรินธร / สำนักงานเกษตร อ.พิบูลมังสาหาร	น.ส.ปิยะนุช มงคลศรีวิทยา	-	-
	11, 13	115 150	17 ก.พ.69, 19 ก.พ.69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี		หอประชุมที่ว่าการ อ.ม่วงสามสิบ / หอประชุมที่ว่าการ อ.ตระการพืชผล	นางศิริลักษณ์ มูลสิน	-	-
	15	161	20 ก.พ. 69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี		บ้านกอก หมู่ 6 ต.บ้านกอก อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี	นายวิทยากร ภูมาศ	-	-
	17, 18, 19	50 50 150	24 ก.พ. 69, 25 ก.พ. 69, 26 ก.พ. 69	น.ส.มยุรี อบสุข	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี		ห้องประชุมองค์การบริหารส่วน ต.เมืองเดช อ.เดชอุดม / หอประชุมที่ว่าการ อ.นาจะหลวย / ศพก. นายถนอม โพธิลา หมู่ 5 ต.สีวิเชียร อ.น้ำยืน	นายคมเพชร สมแสวง	-	-
สพด. ศรีสะเกษ	1	25	4 ก.พ. 69	นายสาคร เหมือนตา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ	1. บทบาทหน้าที่และระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 68 2. ความรู้เกี่ยวกับ	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) อ.บึงบูรพ์ (นายไพรมาตร ศรีนนท์)	นายใหม่ กำไมล์ น.ส.ธัญญาภรณ์ สายกระสุน นายไพฑูรย์ คำตา	1. หมอดินค่อนข้างมีอายุมากเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การเข้าถึงเทคโนโลยี	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	40	6 ก.พ. 69			ข้อมูลใน "ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน" ดังนี้ - การอนุรักษ์ดินและน้ำ - ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. - หญ้าแฝก - การจัดการดินและการวิเคราะห์ดิน	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศิลาลาด	น.ส.ผจงจิตต์ ประทุมวงค์	สมัยใหม่ของกรมพัฒนาที่ดินได้ช้า และโทรศัพท์มือถือที่ไม่สามารถใช้ Application ของกรมพัฒนาที่ดินได้ และไม่มีอินเทอร์เน็ต	
	3	65	9 ก.พ. 69				ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) ต.โดด อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ (นายพล ศรีมุม)			
	4	156	6 ก.พ. 69				ห้องประชุมศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ภูสิงห์			
	5	117	10 ก.พ. 69				ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ			
	6	40	11 ก.พ. 69				ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) อ.เมืองจันทร์ (นายอนันต์ ศิริเรือง)			
	7	72	11 ก.พ. 69				ศูนย์ฝึกปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาที่ดิน ต.ศรีแก้ว อ.ศรีรัตนะ			
	8	44	11 ก.พ. 69				หอประชุมที่ว่าการอำเภอโนนคูณ			

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	9	93	11 ก.พ. 69				ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอราษีไศล			
	10	100	11 ก.พ. 69				หอประชุมที่ว่าการอำเภอวังหิน			
	11	141	12 ก.พ. 69				ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ ต.กระแชง อ.กันทรลักษ์ (นายโกวิท จันทะมั่น)			
	12	65	13 ก.พ. 69				ศาลาวัดบกจันทร์นคร ต.ห้วยเหนือ อ.ขุขันธ์			
	13	90	13 ก.พ. 69				หอประชุมที่ว่าการอำเภอน้ำเกลี้ยง			
	14	46	13 ก.พ. 69				ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) ต.สุขสวัสดิ์ อ.ไพรบึง (นายสมศักดิ์ สุคะตะ)			
	15	67	16 ก.พ. 69				ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) ต.หนองฮาง อ.เบญจลักษ์ (นายวิชิต อนันเทพา)			

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	16	72	16 ก.พ. 69				สวนลุงเวียง บ้านซำขี้เหล็ก ต.พราน อ.ขุนหาญ			
	17	76	16 ก.พ. 69				ศูนย์ชีวภาพชุมชน บ้านหนองแก้ว ต.หนองแก้ว อ.เมือง (นายเลี่ยม พรมวันดี)			
	18	136	16 ก.พ. 69				ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลกู่ อ.ปรางค์กู่			
	19	155	17 ก.พ. 69				ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) ต.คำเนียม อ.กันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ			
สพด.ยโสธร	1	480	24 ธ.ค. 68	นายสุทธิดล วงษ์จันหา	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4	บทบาท หน้าที่ การบริหารงานหมอดินอาสา, นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน,	สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร ตำบลหนองคู อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร	น.ส.เข็มทอง สมสินธ์	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ความรู้เรื่องความเสื่อมโทรมและการจัดการดินของดิน, ความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน				
สพด.มุกดาหาร	1	290	18 ธ.ค. 68	นายมรุธ ภูทองขาว	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร	1. เทคนิคการบ่มดินเพื่อการเกษตร 2. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ พด. 3. การใช้งานน้องดินดี Ai Chatbot	สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร	นางคนิสริน เย็นไทย	-	-
สพด.ร้อยเอ็ด	1, 3, 5, 7, 10, 13, 16	70 50 65 50 50 50 65	4 พ.ย. 69, 6 พ.ย. 69, 7 พ.ย. 69, 11 พ.ย. 69, 14 พ.ย. 69, 20 พ.ย. 69, 25 พ.ย. 69	น.ส.สิญารัตน์ ณรงค์ภักดีรัตน์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด	1. ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานของหมอดินอาสา 2. องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน 3. การจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์ ตามความต้องการและความเหมาะสมตามบริบทของท้องถิ่น	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน อ.ธวัชบุรี จ.ร้อยเอ็ด / ศพก. อ.เมืองร้อยเอ็ด / ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนา (ศพก.เครือข่าย) อ.อาจสามารถ จ.ร้อยเอ็ด / ศพก. อ.ศรีสมเด็จ / ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน อ.เมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด / ศพก. อ.เชียงขวัญ / ศพก. อ.อาจสามารถ	น.ส.สุพัตรา ปัจชะ	ไม่มี	ขอรับการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายต่อรายเพิ่มขึ้น

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2, 4, 17, 18	95 112 116 127	6 พ.ย. 69, 7 พ.ย. 69, 27 พ.ย. 69, 28 พ.ย. 69	น.ส.สิญารัตน์ ณรงค์ภักดีรัตน์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด	1. ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานของหมอดินอาสา 2. องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน 3. การจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และที่ดินให้ใช้ประโยชน์ ตามความต้องการและความเหมาะสมตามบริบทของท้องถิ่น	ศพก. อ.โพนทอง / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ม.11 ต.พรมสวรรค์ อ.โพนทอง / ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสม (เครือข่าย ศพก.) ม.1 ต.ศรีวิลัย อ.เสลภูมิ / ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน (เครือข่าย ศพก.) ม.11 ต.ขวัญเมือง อ.เสลภูมิ	นายไวกูณฑ์ คำสาลี	-	-
	6, 9, 14, 19	130 65 130 75	7 พ.ย. 69, 11 พ.ย. 69, 21 พ.ย. 69, 28 พ.ย. 69	น.ส.สิญารัตน์ ณรงค์ภักดีรัตน์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด		ศพก. บ้านเกษตรสมบูรณ์ ต.พนมไพร อ.พนมไพร / ศพก. บ้านหนองตาใกล้ ต.ดูกอึ่ง อ.หนองฮี / ศพก. บ้านน้อยคูขาม ต.น้ำคำ อ.สุวรรณภูมิ / ศพก.เครือข่ายบ้านหนองบัวดอน อ.โพนทราย จ.ร้อยเอ็ด	น.ส.นวลรัตน์ ยิ่งเจริญ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	8, 11, 12, 15	100 100 100 50	11 พ.ย. 69, 14 พ.ย. 69, 19 พ.ย. 69, 21 พ.ย. 69	น.ส.สิญารัตน์ ณรงค์ภักดีรัตน์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด		ศพก. อ.เกษตรวิสัย / ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน อ.ปทุมรัตต์ จ.ร้อยเอ็ด / ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด / ศพก. อ.เมืองสรวง	ว่าที่ ร.ต.อาทิตย์ เกษดี	-	-
สพด. นครพนม	1	60	25/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม	- การจัดการดิน	ศพก.ตำบลพิมาน อำเภอนาแก	นายสุรเชษฐ์ มณีรักษ์	-	-
	2	20	26/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม	- ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.	ศพก.ตำบลโคกสี อำเภอวังยาง	นายสุรเชษฐ์ มณีรักษ์	-	-
	3	50	13/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม	- การอนุรักษ์ดินและน้ำ	ศพก.ตำบลวังตามัว อำเภอเมือง	นายพหัส ทวีทรัพย์	-	-
	4	50	11/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม		อบต.นาคูณใหญ่ อำเภอนาหว้า	นายพหัส ทวีทรัพย์	-	-
	5	60	24/02/69	นายศราวุธ ศิริลักษณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม		ศพก.เครือข่าย ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม	น.ส.นิชาภา พนาจันทร์	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	6	50	18/02/69	นายศราวุธ ศิริลักณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม		ศูนย์เรียนรู้ผู้ผลิตข้าวเม่า ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพนสวรรค์	น.ส.นิชาภา พนาจันทร์	-	-
	7	40	25/02/69	นายศราวุธ ศิริลักณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม		ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลท่าจำปา อำเภอท่าอุเทน	น.ส.กัลยาวรรณ วรษา	-	-
	8	50	26/02/69	นายศราวุธ ศิริลักณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม		โครงการฟาร์มตัวอย่างหนองปลาค้อเฒ่า ตำบลกุตาไก้ อำเภอปลาปาก	น.ส.กัลยาวรรณ วรษา	-	-
	9	40	20/02/69	นายศราวุธ ศิริลักณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม		แปลงเรียนรู้โครงการ 1 ต 1 ท ตำบลนาขาม อำเภอเรณูนคร	น.ส.กัลยาวรรณ วรษา	-	-
	10	30	17/02/69	นายศราวุธ ศิริลักณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม		ศูนย์ถ่ายทอดฯ ตำบลหนองซน อำเภอนาทม	นายสุรพงษ์ เบญมาตย์	-	-
	11	57	12/02/69	นายศราวุธ ศิริลักณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม		ศพก.ตำบลโพนทอง อำเภอบ้านแพง	นายสุรพงษ์ เบญมาตย์	-	-
	12	60	19/02/69	นายศราวุธ ศิริลักณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม		ศูนย์เครือข่าย ตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม	นายสุรพงษ์ เบญมาตย์	-	-
สพด. อำนาจเจริญ	1	225	16 ธ.ค. 68	นางสาวนตนภา คูณพันธ์	ผู้อำนวยการ	1.ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่า ด้วยการ	สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ	นายชูวิทย์ พึ่งพรหม	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	40	18 ธ.ค. 68		สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ	บริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2568 2. ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ 3. การปรับปรุงบำรุงดิน 4. การบริหารจัดการน้ำ	ศูนย์เรียนรู้ นางดวงคำ บุญเกื้อ	น.ส.ณัฐทิกาญ สมคณะ	-	-
	3	65	26 ธ.ค. 68				ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน	นายชูวิทย์ พึ่งพรหม	-	-
สพข.5 (หมอดินอาสา จำนวน 7,920 ราย)										
สพด.หนองบัวลำภู	1 3	150 120	25 ธ.ค. 68 12 ก.พ. 69	นายคเชนทร์ สูฝน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินหนองบัวลำภู	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	สถานีพัฒนาที่ดินหนองบัวลำภู ต.หนองบัว อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู	นางอังค์วรา วิบูลย์กุล	-	-
	2	100	10 ก.พ. 69					นางกมลวรรณ์ จันคำ	-	-
สพด.สกลนคร	1	105	27 ก.พ. 69	นายอภิลักษณ์ อักษรพรหม	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	ศูนย์ฝึกปฏิบัติฯ ต.หนองลาด อ.เมือง	นายอภิลักษณ์ อักษรพรหม	-	-
	2	175	26 ก.พ. 69	นายไชยันต์ โคตุเคน	เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส		ศูนย์ฯ ศพก. อ.วานรนิวาส	นายไชยันต์ โคตุเคน	-	-
	3	85	27 ก.พ. 69	นางปัจจพร ตั้งศิริ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศูนย์ฯ ศพก. อ.โพนนาแก้ว	นางปัจจพร ตั้งศิริ	-	-
	4	130	4 มี.ค. 69	น.ส.กษมาพร แก้วพหรม	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		ศูนย์ฯ ศพก. อ.สว่างแดนดิน	น.ส.กษมาพร แก้วพรหม	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	5	85	24 ก.พ. 69	น.ส.สุพรรษา รังษี	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศูนย์ฯ ศพก. อ.วาริชภูมิ	น.ส.สุพรรษา รังษี	-	-
	6	70	25 ก.พ. 69	น.ส.นริศรา หมื่นหัต	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		ศาลาประชาคมบ้านดงสวรรค์ ต.ไฮหย่อง อ.พังโคน	น.ส.นริศรา หมื่นหัต	-	-
	7	45	26 ก.พ. 69	น.ส.สุพรรษา รังษี	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ศูนย์ฯ ศพก.เครือข่าย อ.ส่องดาว	น.ส.สุพรรษา รังษี	-	-
	8	105	25 ก.พ. 69	น.ส.นริศรา หมื่นหัต	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		ศูนย์ฯ ศพก. อ.พรรณานิคม	น.ส.นริศรา หมื่นหัต	-	-
สพด.ขอนแก่น	1	200	23-ธ.ค.-68	นายยุทธพร พิรุณสาร	รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ณ ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น	นางสุกัญญา ทวีกิจ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน ชื่อ-นามสกุล	ประธานเปิดงาน ตำแหน่ง	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
	2, 3, 6, 15	21 56 45 38	25 ธ.ค. 68, 26 ธ.ค. 68, 6 ม.ค. 69, 8 ม.ค. 69	น.ส.นิภาพร ไชยศรี	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.สาวะถี อ.เมือง จ.ขอนแก่น / สำนักงานเกษตรอำเภอพระยืน อ.พระยืน จ.ขอนแก่น / ศพก. บ้านสว่างพัฒนา ต.หนองแซง อ.บ้านแฮด จ.ขอนแก่น / ศพก. บ้านสว่างซำโอง ต.ห้วยเตย อ.ซำสูง จ.ขอนแก่น	น.ส.นิภาพร ไชยศรี		
	4, 5, 10, 16	46 30 91 43	5 ม.ค. 69, 6 ม.ค. 69, 7 ม.ค. 69, 9 ม.ค. 69	นางภาวิณี เรืองจันทร์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศพก. อ.โนนศิลา จ.ขอนแก่น / ศพก. อ.เปือยน้อย จ.ขอนแก่น / ศพก. เครือข่าย ต.ในเมือง อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น / ศพก. อ.พล จ.ขอนแก่น	น.ส.สุรวดี เทศารินทร์		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	7, 14, 20 7, 14, 20	85 55 30 85 55 30	6 ม.ค. 69, 8 ม.ค. 69, 13 ม.ค. 69	นางภาวิณี เรืองจันทร์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.คึมชาด อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.แวงน้อย อ.แวงน้อย จ.ขอนแก่น / ศพก. เครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนจันทึก ต.ใหม่นาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น	นางภาวิณี เรืองจันทร์		
	8, 11, 19, 22, 24	80 30 70 30 30	6 ม.ค. 69, 7 ม.ค. 69, 13 ม.ค. 69, 14 ม.ค. 69, 15 ม.ค. 69	น.ส.วรรณวิษา คามนา	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศพก. ต.ยางคำ อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.เขาน้อย อ.เวียงเก่า จ.ขอนแก่น / ศพก. เครือข่าย ต.คำแคน อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น / ศพก. ต.บ้านโคก อ.โคกโพธิ์ไชย	น.ส.วรรณวิษา คามนา		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							จ.ขอนแก่น / ศพก. ต.ชนบท อ.โคกโพธิ์ไชย จ.ขอนแก่น			
	9, 13	120 50	6 ม.ค. 69, 8 ม.ค. 69	นางสาวอัจฉรา ยุบลศรี	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ขนวน อ.หนองนาคำ จ.ขอนแก่น / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ศรีสุข อ.สีชมพู จ.ขอนแก่น	นางสาวอัจฉรา ยุบลศรี		
	12, 17, 18, 21	40 30 78 52	7 ม.ค. 2569, 9 ม.ค. 2569, 12 ม.ค. 2569, 14 ม.ค. 2569	น.ส.กาญจนาพร รู้จัก	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศพก. ต.ภูผาม่าน อ.ภูผาม่าน จ.ขอนแก่น / ศพก. ต.บ้านฝาง อ.บ้านฝาง จ.ขอนแก่น / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ขัวเรียง อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.โนนสะอาด อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น	น.ส.กาญจนาพร รู้จัก		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	23,	85	15 ม.ค. 69,	นายสุขสันต์ นิลผาย	เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อ.กระนวน จ.ขอนแก่น / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น / ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.เขาสวนกวาง จ.ขอนแก่น	นายสุขสันต์ นิลผาย		
	25,	70	16 ม.ค. 69			2.การจัดการดินปัญหา				
	26	45				3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ				
						4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด				
สพด.กาฬสินธุ์	1,	40	27 ม.ค. 69,	นายบุญช่วย ช่วยระดม	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน	ศพก.ท่าคันโท ต.นาตาล อ.ท่าคันโท จ.กาฬสินธุ์	น.ส.กนกนิภา อ่ำสวัสดิ์		
						2.การจัดการดินปัญหา				
						3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ				
						4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด				
	6,	32	25 ก.พ. 69,	น.ส.กนกนิภา อ่ำสวัสดิ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		สำนักงานกองทุนสวัสดิการสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์			
	8	60	27 ก.พ. 69	น.ส.กนกนิภา อ่ำสวัสดิ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน บ้านหนองไผ่ ต.เสาเล้า อ.หนองกุงศรี จ.กาฬสินธุ์			

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	250	11 ก.พ. 69	นายมหิทร ภูติโส	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	น.ส.อุไรวรรณ ถายา		
	10, 11, 12	99 53 70	24 ก.พ. 69, 25 ก.พ. 69, 26 ก.พ. 69	น.ส.อุไรวรรณ ถายา	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	สำนักงานเกษตร อ.ห้วยเม็ก จ.กาฬสินธุ์ / ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ต.ฆ้องชัยพัฒนา อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์	น.ส.อุไรวรรณ ถายา		
	3, 4	172 122	17 ก.พ. 69 18 ก.พ. 69	นายจักรวาล มีทิพย์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศพก.เขาวง ต.คุ้มเก่า อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์ / ศพก.กุฉินารายณ์ ต.สมสะอาด อ.กุฉินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์	นายจักรวาล มีทิพย์		
	5	147	25 ก.พ. 69	นายธนเทพ ศรีบุษยกุล	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศูนย์เกษตรอินทรีย์เพชรจินดา บ้านนาบอน ม.1 ต.นาบอน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	นายธนเทพ ศรีบุษยกุล		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	7, 9	95 35	26 ก.พ. 69 27 ก.พ. 69	น.ส.สุมาลี สุวรรณวงษ์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศพก. ต.นาคู อ.นาคู จ.กาฬสินธุ์ / ศพก. ต.ห้วยผึ้ง อ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	น.ส.สุมาลี สุวรรณวงษ์		
	13, 14	182 70	17 มี.ค. 69 18 มี.ค. 69	นายรณยุทธ สมบึงกลาง	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	1.การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน 2.การจัดการดินปัญหา 3.การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.การปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนาอาคารแกเปะ โคกหนองนาพัฒนานุสรณ์ หมู่ 5 ต.เชียงเครือ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ / ศพก. ต.เจ้าท่า อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์	นายรณยุทธ สมบึงกลาง		
สพด.อุดรธานี	1 2 4	300 300 184	23 ธ.ค. 69 10 ก.พ. 69 19 มี.ค. 69	นายณัฐพงศ์ คำวงศ์ปิน นายกิตติ ไชยนิมิตร น.ส.อรญา จูฑะประชากุล	รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	1.นิทรรศการผลงานและความสำเร็จของหมอดินอาสา จังหวัดอุดรธานี 2.การจัดการดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจในจังหวัดอุดรธานี 3.ปรุงดินด้วยวัสดุอินทรีย์เทคโนโลยี	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน "นายคมสัน โคตรสีทา" ตำบลสุมเส้า อ.เพ็ญ จ.อุดรธานี	น.ส.อรญา จูฑะประชากุล นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						กรมพัฒนาที่ดิน/การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพของจุลินทรีย์ดิน				
	3	112	17 มี.ค. 69	นายสัมฤทธิ์ ไกรยนุช	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	1.การจัดการดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจในจังหวัดอุดรธานี 2.ผลิตภัณฑ์ พด.17 การย่อยสลายตอซัง 3.การจัดการพื้นที่เกษตรแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลเชียงเพ็ง อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี	นายสัมฤทธิ์ ไกรยนุช นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		
	4	166	27 มี.ค. 69	นายกิตติ ไชยนิมิต	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	1.การจัดการดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจในจังหวัดอุดรธานี 2.ผลิตภัณฑ์ พด.17 การย่อยสลายตอซัง 3.ปรุงดินด้วยวัสดุอินทรีย์เทคโนโลยีกรมพัฒนาที่ดิน/การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพของจุลินทรีย์ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	- น.ส.พรฟ้า พรศิริตระกูล เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน		
	5	50		นายเศรษฐพร เพชรนาวา				- นายเศรษฐพร เพชรนาวา นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		
	6	164		นายวชิระ จันคง				- นายวชิระ จันคง เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		
	7	131		น.ส.ปิยวรรณ				- น.ส.ปิยวรรณ		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	8	143		เขิมขันธ์ นางปฐมรัตน์ หัศกรรจ์				เขิมขันธ์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ - นางปฐมรัตน์ หัศกรรจ์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
สพด.บึงกาฬ	1	82	16 ธ.ค. 68	นายชินภัทร เจนบ้านผือ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	1.เทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดินการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย เพื่อการพัฒนาการเกษตร 2.การผลิตทุเรียนตามระบบการเกษตรปลอดภัย 3.การจัดการพื้นที่แปลงตามเกษตรทฤษฎีใหม่ 4.การจัดการดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 5.การจัดการธนาคารปุ๋ย	ศูนย์มรดกดิน บ้านคำไผ่ หมู่ 3 ต.ศรีชมภู อ.โซ่พิสัย จ.บึงกาฬ	นายชินภัทร เจนบ้านผือ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	165	17 ธ.ค. 68	นายบุญช่วย ช่วยระดม	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5	1.การตรวจวิเคราะห์ดิน และปุ๋ยหมัก 2.ผลิตภัณฑ์ พด.17 การย่อยสลายตอซัง 3.การจัดการพื้นที่แปลงปลูกผักริมโขง 4.การปลูกผักอินทรีย์ปลอดสาร 5.การจัดการพื้นที่เกษตรแบบผสมผสาน	สพด.บึงกาฬ ต.โนนสมบูรณ์ อ.เมือบึงกาฬ จ.บึงกาฬ	1.นายไชยันต์ โคตุเคน 2.นายนพดล อุบลเลิศ	-	-
	3	83	22 ธ.ค. 68	นายอาทิตย์ รถเชษฐา	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	1.การจัดการดูแลฟาร์ม การส่งสริมการเลี้ยงสัตว์และการตลาด 2.ผลิตภัณฑ์ พด.17 การย่อยสลายตอซัง 3.การจัดการพื้นที่เกษตรแบบผสมผสาน 4.การทำเกษตรทฤษฎีใหม่และการอนุรักษ์ดินและน้ำ	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน หมู่ 10 บ้านโนนสง่า ต.ซาง อ.เซกา จ.บึงกาฬ	นายอาทิตย์ รถเชษฐา	-	-
สพด หนองคาย	1	370	19 ธค 68	นายบุญช่วย ช่วยระดม	ผอ.สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5	1.แนวทางการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในไร่นาที่เกษตรกรควรรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช	สพด.หนองคาย ต.หาดคำ อ.เมือง จ.หนองคาย	นายธีรวุฒิ ตุ่นคำ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	--	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2.แอปพลิเคชันกดดูรู้ดิน รวมโมบายแอปพลิเคชันของกรมพัฒนาที่ดิน 3.การเพิ่มผลผลิตข้าวในนาดินเค็มน้อยถึงดินเค็มปานกลาง 4.ฐานความเป็นกรดเป็นด่างของดินมีผลต่อธาตุอาหารในดินอย่างไร ลักษณะและสมบัติที่สำคัญของดิน 5.การป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน 6.การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 7.เรียนรู้วัฏจักรของน้ำเบื้องต้นเพื่อการอนุรักษ์น้ำในไร่นาจากสถานการณ์ภัยแล้ง				

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด. มหาสารคาม	1	102	16 ธ.ค. 68	-	-	1. แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 2. การเก็บตัวอย่างดิน การวิเคราะห์ดิน และการปรับปรุงบำรุงดิน 3. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. การจัดการดิน 4. Application กรมพัฒนาที่ดิน	- ห้องประชุม อบต.เขวา ต.เขวา อ.เมือง มหาสารคาม			
	2	174	16 ธ.ค. 68				- หอประชุมที่ว่าการอำเภอวาปีปทุม จ.มหาสารคาม			
	3	75	16 ธ.ค. 68				- ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน นายบุญชู ปัดตายะโส ต.นาดูน อ.นาดูน จ.มหาสารคาม			
	4	67	17 ธ.ค. 68				- ศพก. นายพีรพล คงแสง ตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม			
	5	118	18 ธ.ค. 68				- หอประชุมที่ว่าการอำเภอแกดำ จ.มหาสารคาม			
	6	170	18 ธ.ค. 68				-หอประชุมที่ว่าการอำเภอบรบือ จ.มหาสารคาม			
	7	59	18 ธ.ค. 68				- หอประชุมที่ว่าการอำเภอกุดรัง จ.มหาสารคาม			
	8	84	18 ธ.ค. 68				- ศพก. นายวีระยุทธ ไชโย			

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							ราช ต.ยางน้อย อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม			
	9	110	23 ธ.ค. 68				- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายสุภาพ สาคุณ ต.หนองกุงสวรรค์ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม			
	10	134	23 ธ.ค. 68				- ณ วัดกลางบ้านเชียงยืน หมู่ที่ 4 ต.เชียงยืน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม			
	11	102	23 ธ.ค. 68				-ศพก. นายบุญทอม บุญยะรัตน์ ต.หนองบัวแก้ว อ.พยัคภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม			
	12	130	23 ธ.ค. 68				- ศพก. นายสว่าง โพธิ์เกตุ อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม			
	13	84	25 ธ.ค. 68				- ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน นางผ่อง วรจันทร์			

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	14	141	25 ธ.ค. 68				ต.เม็กดำ อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม - ศพก. นายอดิศร เหล่าสะพาน ต.ขามเรียง อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม			
สพข.6 (หมอดินอาสา จำนวน 2,616 ราย)										
สพด.ลำพูน	1	180	17 ก.พ. 69	นางสุธารา ยินดีรส	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลำพูน	1.การประเมินความเหมาะสมของที่ดินในการปลูกพืชเศรษฐกิจเบื้องต้น 2.การใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรดินของกรมพัฒนาที่ดิน	ที่ว่าการอำเภอบ้านโฮ่ง ต.บ้านโฮ่ง อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน	นายกิตติพงค์ ทิมแป้น		
	2	100	30-ม.ค.-69	นางสุธารา ยินดีรส	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลำพูน		สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน 79 หมู่ 2 ต.ศรีบัวบาน อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน	น.ส.กัญชร บุญญวัฒนา		
สพด.เชียงใหม่	1	100	16 ม.ค.69	นายสมบูรณ์ ธิจันทร์	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6	1. การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.15 พด.16 พด.17 2. การปรับปรุงดินสำหรับการปลูกพืชในระบบการทำเกษตร	ศาลาประชาคม บ้านห้วยน้ำดิบ หมู่ 2 ต.ช่วงเปา อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่	1. นายภูมิ แก้วอินตา 2. นายอธิวัฒน์ สิริภัทรชัยสิน		
	8	170	23 ม.ค. 69					1. น.ส.อนุสรา สมสัก 2. นายอธิวัฒน์ สิริภัทรชัยสิน		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						อินทรีย์ พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสาในแต่ละพื้นที่				
	2, 12, 19	100 80 36	20 ม.ค. 69, 26 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินประจำต. สันทราย อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ / ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS (สวนผักฟาร์มฮู้) อ.แม่อาย จ.เชียงใหม่ / สำนักงานเกษตรอำเภอไชยปราการ จ.เชียงใหม่	นายพัฒนา ไชยมงคล		
	3, 17	100 80	20 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.17 “สารชีวภาพย่อยสลายตอซังพืช” พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ / ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่	น.ส.เอื้อทาอันน์ ชัชชัยเอื้อ		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	4, 7	90 50	20 ม.ค. 69, 22 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ยางเนิ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ / ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรโครงการหลวงขนกาธิเบศรดำริ อ.เมือง จ.เชียงใหม่	นายสราวุฒิ พันธ์คำ		
	5, 6, 14, 18	30 70 70 100	21 ม.ค. 69, 21 ม.ค. 69, 27 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.โปงทุ่ง อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่ / ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอมก๋อย ตามพระราชดำริ อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ / องค์การบริหารส่วน ต.สันป่ายาง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่	นายฉัตรชัย ทอนผม		
	9, 15	120 90	26 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน ต.แช่ช้าง	น.ส.นงเยาว์ จันทร์อินทร์		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.16 แบคทีเรียควบคุมไส้เดือนฝอยรากปม พด.17 จุลินทรีย์ย่อยสลายตอซังพืช และการตรวจสอบและการจัดการดินเพื่อการเกษตร พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ / ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน ต.ทุ่งหลวง อ.พร้าว จ.เชียงใหม่			
	10, 16	100 100	26 ม.ค. 69, 28 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.15 พด.16 พด.17 และการปรับปรุงดินสำหรับการปลูกพืชในระบบการทำเกษตรอินทรีย์ พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	ห้องประชุมเทศบาล ต. สันทรายหลวง อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ / ศาลาโดม วัดศรีมุงเมือง ต.ลวงเหนือ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่	นายจอมพล กฤษณสุวรรณ		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	11, 13	55 15	26 ม.ค. 69, 27 ม.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร ต.แม่นะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ / ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่	นายรุ่งฤทธิ์ คำแสน		
	8, 20	170 40	23 ม.ค. 69, 6 ก.พ. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสา	ศาลาประชาคม บ้านห้วยน้ำดิบ หมู่ 2 ต.ข่วงเปา อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ / ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่	น.ส.อนุสรา สมสัก		
สพด.แม่ฮ่องสอน	1	52	22 ธ.ค. 68	น.ส.จันทนา ยะจา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน	1. ร่วมงานวันดินโลกของ สพด.แม่ฮ่องสอน 2. ทบทวนบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 3. แนะนำผลิตภัณฑ์ชีวภาพของกรม	1. ลานชุมชนคนพอเพียง ศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน 2. สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน ม.3	น.ส.วรรณพุฒิ เตียวกุล		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						พัฒนาที่ดิน สารเร่ง พด.13, พด.14, พด. 15, พด.16 และ พด. 17	ต.ปางหมู อ.เมือง แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน			
	2	100	10 ก.พ. 69	นายสมบูรณ์ ธิจันทร์	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6	4. การวิเคราะห์ดินด้วย LDD Test Kit และการให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ย 5. แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่	ห้องประชุมพิชชาพร 2 พิชชาพร เฮ้าส์ ตำบลผาบ่อง อ.เมือง แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	น.ส.วรรณพุฒิ เตียวกุล		
	3	7	26 ก.พ. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสาในแต่ละพื้นที่	อาคารฝึกอบรม ฐานเรียนรู้ดินและปุ๋ย ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ (ศูนย์ท่าโป่งแดง) อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน	นายณธรรศ สมจันทร์		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	4	16	10 มี.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสาในแต่ละพื้นที่	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบ้านแม่ต๊อบเหนือ ม.7 ต.บ้านกาศ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน	นายชัยพร อุปนันท์		
	5	11	11 มี.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสาในแต่ละพื้นที่	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบ้านทุ่งรวงทอง ม.10 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	นายบุญชัย เลาว้าง		
	6	14	17 มี.ค. 69			การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พด.1 พด.2 พด.3 พด.7 รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์	องค์การบริหารส่วนตำบลกองก๋อย ต.กองก๋อย อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน	นายสยามเขต เลาเหล็กพลี		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ของหมอดินอาสาในแต่ละพื้นที่				
สพด.ลำปาง	1	200	16 ธ.ค. 68	นายสุรชาติ มาลาศรี	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	1.ชี้แจง ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 68	เทศบาลเมืองเขลางค์นคร อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง	น.ส.ประภัสสร เจริญไทย		
						2.แนวทางการผลิตข้าวคุณภาพสูงและแปรรูปสารแอนโทไซยานิน				
						3.ถ่ายทอดองค์ความรู้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน พด.15, พด.16และ พด.17				
	2	20	14 ม.ค. 68	-		1.ชี้แจง ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 68 2.ความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน และการนำผลวิเคราะห์ดินไปใช้ประโยชน์ 3.การถ่ายทอดองค์ความรู้ การปรับปรุง	ไร่ห่มฟ้า อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง	น.ส.จิราภรณ์ ต่อปัญญา		
	3	48	15 ม.ค. 68	-			ศูนย์พัฒนาคุณภาพคุณภาพชีวิต ชุมชนบ้านดอนไชย อ.เถิน จ.ลำปาง	นายวรรธนะพงศ์ จันทร์อินทร์		
	4	22	16 ม.ค. 68	-			ศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อ.แม่พริก จ.ลำปาง	นายวรรธนะพงศ์ จันทร์อินทร์		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	5	20	21 ม.ค. 68	-	-	บำรุงดิน และผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน พด. 15 ,พด.16 และ พด. 17 4.การบริการวิเคราะห์ดินออนไลน์ (E-service)	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลทุ่งฮั้ว อ.วังเหนือ จ.ลำปาง	น.ส.จิราภรณ์ ต่อปัญญา		
	6	20	21 ม.ค. 68	-	-		สำนักงานเกษตรอำเภอเสริมงาม อ.เสริมงาม จ.ลำปาง	น.ส.วชิรดา ทิพย์อุบล		
	7	30	21 ม.ค. 68	-	-		สำนักงานเกษตรอำเภอสบปราบ อ.สบปราบ จ.ลำปาง	น.ส.วรินสุดา สุธรรม		
	8	60	22 ม.ค. 68	-	-		ที่ว่าการอำเภอแม่ทะ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง	น.ส.อรวรรณ จินะใจหาญ		
	9	20	23 ม.ค. 68	-	-		ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลทุ่งกว๋าว อ.เมืองปาน จ.ลำปาง	น.ส.กรองกาญจน์ สายมัน		
ศพล.	1	10	20 พ.ย. 68	-	-	จากถังความรู้ด้านการจัดการที่ดิน 1. การจัดการดิน 2. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 3. การอนุรักษ์ดินและน้ำ/หญ้าแฝก 4. การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยเสี้ยว อ.หางดง จ. เชียงใหม่	1. น.ส.สลิลรัตน์ วิชัยพานิช นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ 2. นายอภินันท์ กาวิโล นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	-	กรมฯ ควรผลิตสารเร่งให้สอดคล้องกับจำนวนหมอดินและสอดคล้องกับช่วงเวลาที่เข้าจัดโครงการอบรมหมอดินเพื่อจะได้แนะนำให้นำไปใช้และ

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
										ถ่ายทอดให้เกษตรกรในพื้นที่ได้ และควรให้หมอดินได้เข้าถึงผลิตภัณฑ์ตัวใหม่ของกรมฯ เป็นลำดับแรกก่อนที่จะมีการส่งเสริมหรือแจกจ่ายใช้อย่างแพร่หลาย
	2	20	17 ธ.ค. 68	-	-	จากถังความรู้ด้านการจัดการที่ดิน 1. การจัดการดิน 2. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 3. การอนุรักษ์ดินและน้ำ/หญ้าแฝก 4. การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แพะ อ.สะเมิง จ. เชียงใหม่	1. น.ส.สุภาวดี บุญธรรม นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ 2. นายทศพร สุริวงค์ นักวิชาการเกษตร	-	-
	3	10	23 ธ.ค. 68	-	-		ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปูนหลวง อ.พร้าว จ. เชียงใหม่		-	-
	4, 6	3 12	23 ธ.ค. 68 26 ธ.ค. 68	-	-	จากถังความรู้ด้านการจัดการที่ดิน	- ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางอุ๋ง	1. น.ส.ธมลวรรณ	ขาดผลิตภัณฑ์ พด.ตัวใหม่ใน	ควรมีตัวอย่าง พด.สูตรใหม่ๆ

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						1. การจัดการดิน 2. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 3.การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit	อ.แม่แจ่ม จ. เชียงใหม่ - ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนแตะ อ.จอมทอง จ. เชียงใหม่	พรมอ้น นักวิชากาเกษตรชำนาญการ 2. น.ส.ศุภลักษณ์ แสนใหม่ นักวิชาการเกษตร	การนำเสนอทำให้หมอดินไม่เห็นของจริง เพราะเร่งรัดการจัดอบรมไม่สอดคล้อการจัดหาสารเร่ง พด.	เพื่อนำไปเสนอให้หมอดินได้รับรู้และสาธิต
	5	15	24 ธ.ค. 68	-	-	เรียนรู้ในงานวันดินโลกระดับจังหวัดที่ ศพล. จัดงานประกอบด้วย 1. นิทรรศการในงานวันดินโลก 2. การจัดการดินและผลิตภัณฑ์ พด. 3. ทรัพยากรดิน การเก็บตัวอย่างดิน และการวิเคราะห์ดินด้วย LDD pH Test kit 4. การปลูกผักเมืองหนาว 5. BAR DINDEE 6. การผลิตปุ๋ยหมัก 7. การปลูกหญ้าแฝก	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ อ.แม่แจ่ม จ. เชียงใหม่	1. นายนิพนธ์ ตรีระแสง เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส 2. นางนันทัชพร ครองราฏษร์ นักวิชาการเกษตร	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ในพื้นที่ลาดชันเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ				
	7 8	15 15	8 ม.ค. 69 9 ม.ค. 69	-	-	จากถังความรู้ด้านการจัดการที่ดิน 1. การจัดการดิน 2. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 3. การอนุรักษ์ดินและน้ำ/หญ้าแฝก 4. การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit	- ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงสะโง้ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย - ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก อ.แม่ออน จ. เชียงใหม่	1. นายจิตรภานุ ศรีวิชัย นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ 2. น.ส.ดอกอ้อ ปัญญา นักวิชาการเกษตร	-	-
สพข.7 (หมอดินอาสา จำนวน 2,190 ราย)										
สพด. เชียงราย	1	300	16 ก.พ. 69	นายปริญญานนท์ ทองคำ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเชียงราย	1. เรียนรู้ด้านหมอดินตรวจดิน 2. เรียนรู้ด้านเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน 3. เรียนรู้โครงการบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งเพื่อเพิ่มศักยภาพของเกษตรกร 4.กิจกรรม สันทนา	สถานีพัฒนาที่ดินเชียงราย	นายกิติศักดิ์ สมณา		
	2	40	16 ธ.ค. 68	น.ส.สุภาพร ปาแก้ว	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ห้องประชุม อบต.ป่าซาง อ.เวียงเชียงรุ้ง จ.เชียงราย	น.ส.สุภาพร ปาแก้ว		
	3	65	16 ธ.ค. 68	น.ส.บุษบา อนุจรพันธ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ		หอประชุมที่ว่าการอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย	น.ส.บุษบา อนุจรพันธ์		
	4	55	18 ธ.ค. 68	นายภาสกร กาวิชัย	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ห้วยซ้อ	นายภาสกร กาวิชัย		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						การ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกัน	อ.เชียงของ จ.เชียงราย			
	5	55	19 ธ.ค. 68	นายกิติศักดิ์ สมณา	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน	และสร้างความสามัคคี	หอประชุมบ้านยางฮอมใหม่ ม.12 ต.ยางฮอม อ.ขุนตาล จ.เชียงราย	นายกิติศักดิ์ สมณา		
	6	55	22 ธ.ค. 68	นายนิยม สุรักษ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		หอประชุมบ้านสันนา ต.ศรีเมืองชุม อ.แม่สาย จ.เชียงราย	นายนิยม สุรักษ์		
	7	55	23 ธ.ค. 68	นายรณรงค์ สิทธิกอง	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ศพก.อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย	นายรณรงค์ สิทธิกอง		
	8	55	24 ธ.ค. 68	นายวัชรินทร์ ปณฤทธิ์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติงาน		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.เม็งราย อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย	นายวัชรินทร์ ปณฤทธิ์		
	9	65	25 ธ.ค. 68	นายเผด็จการ เริงสำราญ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		หอประชุมที่ว่าการ อ.พาน จ.เชียงราย	นายเผด็จการ เริงสำราญ		
	10	55	25 ธ.ค. 68	นายปรียวัชย์ สุฉายา	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		หอประชุมบ้านทุ่งฟ้าผ่า ม.7 ต.แม่พริก อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	นายปรียวัชย์ สุฉายา		
สพด.น่าน	1	200	5 ธ.ค. 69	นางวิไลวรรณ บุดาสา	รองผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน	1. การใช้ Application Ling	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	น.ส.รจนา เอกรัตน์		
	2	20	25 มี.ค. 69	นายนาราศักดิ์ อนันท์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	2. การปรุงดินปลูกพืช 3. ระบบการใช้น้ำ	ณ ศูนย์สาธิตการสร้างตนเอง ศูนย์ภู	นายนาราศักดิ์ อนันท์		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						แบบมินิสปริงเกอร์ 4. การเลี้ยงใส้เดือนดิน	ฟ้าพัฒนา อ.บ่อเกลือ จ.น่าน			
	3	25	27-มี.ค.-69	นายจิระชัย กองกุณะ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน บ้านวังผา หมู่ 7 ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน	นายจิระชัย กองกุณะ		
	4	40	27-มี.ค.-69	นายธัญพิสิษฐ์ คำปา	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินประจำตำบลเจดีย์ชัย (ศูนย์หมอดินเสริม คำแปง) อ.ปัว จ.น่าน	นายธัญพิสิษฐ์ คำปา		
	5	25	25-มี.ค.-69	นายนิพิฐพนธ์ คำยศ	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ต.พระธาตุ อ.เชียงกลาง จ.น่าน	นายนิพิฐพนธ์ คำยศ		
	6	25	26-มี.ค.-69	น.ส.รจนา เอกรัตน์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		ณ ศูนย์ยายน้อยเกษตรอินทรีย์ บ้านอ่าย หมู่ที่ 5 ต.อ่ายนาไลย อ.เวียงสา จ.น่าน	น.ส.รจนา เอกรัตน์		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	7	25	25 มี.ค. 69	น.ส.นาราลักษมณ์ ทานะ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ณ ศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน หมอดินยศ ปั้นละ บ้านดอนอภัย หมู่ 3 ต.ป่าแลวหลวง อ.สันติสุข จ.น่าน	น.ส.นาราลักษมณ์ ทานะ		
	8	30	25 มี.ค. 69	นายประทีป กุลณาวงค์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ต.ศรีษะเกษ อ.นาน้อย จ.น่าน	นายประทีป กุลณาวงค์		
	9	25	26 มี.ค. 69	นายประทีป กุลณาวงค์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ณ ที่ทำการชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ต.บ่อแก้ว อ.นาหมื่น จ.น่าน	นายประทีป กุลณาวงค์		
	10	45	30 มี.ค. 69	นางมัลลิกา แก้วปิยะทรัพย์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ณ ที่ทำการหมู่บ้าน หมู่ 1 บ้านนาซาว ต.นาซาว อ.เมือง จ.น่าน	นางมัลลิกา แก้วปิยะทรัพย์		
	11	40	27 มี.ค. 69	นายธัญพิสิษฐ์ คำปา	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินประจำ ต.จอมพระ อ.ท่าวังผา จ.น่าน	นายธัญพิสิษฐ์ คำปา		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.พะเยา	1	107	23 ธ.ค. 68	นายวิวรรธน์ภูมิ พรอำนวยลาภ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	1.การปลูกแฝกเพื่อการชะล้างพังทลายของดิน การคลุมดิน 2.การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 3.เทคนิคการปรุงดิน 4.แอพพลิเคชั่นคู่คิดเกษตรกร	สพด.พะเยา ต.ท่าวังทอง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	นายณัฐพล ใบยา	-	-
	2	75	27 ม.ค. 69	นายธวัชชัย น้อยหมอ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ	1.การปลูกแฝกเพื่อการชะล้างพังทลายของดิน การคลุมดิน 2.การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 3.เทคนิคการปรุงดิน 4.แอพพลิเคชั่นคู่คิดเกษตรกร	ศูนย์ฝึกปฏิบัติ ต.ควร อ.ปง จ.พะเยา	นายธวัชชัย น้อยหมอ	-	-
	3	54	29 ม.ค. 69	นายวิวรรธน์ภูมิ พรอำนวยลาภ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา		ศูนย์ฝึกปฏิบัติ ต.สันโค้ง อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา	น.ส.วรรณิศา ทองมี	-	-
	4	25	2-ก.พ.-69	นายวิวรรธน์ภูมิ พรอำนวยลาภ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา		อบต.ห้วยแก้ว ต.ห้วยแก้ว อ.ภูามยาว จ.พะเยา	นายจตุรงค์ วุฒิ	-	-
	5	30	3-ก.พ.-69	นางวิภาดา หล่อวงค์	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน		ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ม.2 ต.ฝายกวาง อ.เชียงคำ จ.พะเยา	นางวิภาดา หล่อวงค์	-	-
	6	32	3-ก.พ.-69	นายวิวรรธน์ภูมิ พรอำนวยลาภ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา		ศูนย์ฝึกปฏิบัติ ต.ป่าสัก อ.ภูซาง จ.พะเยา	นายจตุรงค์ วุฒิ	-	-
	7	50	4-ก.พ.-69	นายสิโรฒน์ ชุมใจ	นายอำเภอจุน		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี/ศพก. ต.จุน อ.จุน จ.พะเยา	นายสมชาย วงค์เขียว	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	8	97	10-ก.พ.-69	นายวิวรรธน์ภูมิ พรอำนวยลาภ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา		ศูนย์ฝึกปฏิบัติ ต.แม่กา อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	นายณัฐพล ใบยา	-	-
สพด.แพร่	1	200	15 ธ.ค. 68	นายณัฎพสิษฐ์ เถระรัชชานนท์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินแพร่	1.การบริหารจัดการดินและน้ำทั้งบนดินและใต้ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของเกษตรกร 2.ลดการเผา ฟื้นฟูดิน รักษาสิ่งแวดล้อม ด้วยสารชีวภาพย่อยสลายตอซังพืช 3.การใช้นวัตกรรมพัฒนาที่ดิน และ Application ต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินแพร่	นายภัทราวุธ ศรีโพธิ์		
	2	30	3 ก.พ.69	นางสาวมานิดา กาศวิเศษ	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.ช่อแฮ อ.เมืองแพร่	นางสาวมานิดา กาศวิเศษ		
	3	30	4 ก.พ.69	นายภัทราวุธ ศรีโพธิ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ที่ว่าการอำเภอลอง อ.ลอง	นายภัทราวุธ ศรีโพธิ์		
	4	27	4 ก.พ.69	นายศิวะทัศน์ แพรวัฒนะสุข	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน		บ้านเลขที่ 79 หมู่ 2 ต.บ้านปง อ.สูงเม่น	นายศิวะทัศน์ แพรวัฒนะสุข		
	5	28	4 ก.พ.69	นายวิชิต ปันวงค์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อ.สอง	นายวิชิต ปันวงค์		
	6	30	6 ก.พ.69	นายภัทราวุธ ศรีโพธิ์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศาลาประชารัฐ (อาคารรวมใจ) บ้านใหม่ หมู่ 1 อ.วังชิ้น	นายภัทราวุธ ศรีโพธิ์		
	7	33	6 ก.พ.69	นายศิวรุฒ หล้าคำมี	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		สถานีพัฒนาที่ดินแพร่ อ.ร้องกวาง	นายศิวรุฒ หล้าคำมี		
	8	27	6 ก.พ.69	นายวิชิต ปันวงค์	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		องค์การบริหารส่วนตำบลไทรย้อย อ.เด่นชัย	นายวิชิต ปันวงค์		
	9	15	6 ก.พ.69	น.ส.มานิดา กาศวิเศษ	เจ้าพนักงานการเกษตร		ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการ	น.ส.มานิดา กาศวิเศษ		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
					ชำนาญงาน		ผลิตสินค้าเกษตรเครือข่าย (ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน) ต.แม่คำมี อ.หนองม่วงไข่			
สพข.8 (หมอดินอาสา จำนวน 2,030 ราย)										
สพด. พิษณุโลก	1	120	18 พ.ย. 68	น.ส.วันเพ็ญ หลวงกว้าง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	1.บทบาทหน้าที่ ความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน 2.ความรู้ด้านวิชาการและการพัฒนาที่ดิน ได้แก่ การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการน้ำ และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน 3.การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินด้วยชุดวิเคราะห์ดินภาคสนาม (LDD Test Kit)	ณ ห้องประชุมเทศบาลบางระกำเมืองใหม่ ต.บางระกำ อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก	นายต่อศักดิ์ หลวงโปธา		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	2	70	26 พ.ย. 68	น.ส. วันเพ็ญ หลวงกว้าง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	1.การเก็บตัวอย่างดิน 2.การวิเคราะห์ดิน 3.การจัดการดินเพื่อการปลูกพืช	ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลเนินกุ่ม ตำบลเนินกุ่ม อ.บางกระทุ่ม จ.พิษณุโลก	นายวัชรพงษ์ เนตรช่วงโชติ		1.หมอดินอาสาบางท่านยังไม่รู้จักแอพพลิเคชั่นของกรมพัฒนาที่ดินไม่ชำนาญการใช้โปรแกรมบัตรดินดี
	3	140	18 ธ.ค.68	น.ส. วันเพ็ญ หลวงกว้าง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก		ณ อาคารฝึกอบรมสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก อ.วังทอง จ.พิษณุโลก	นายสมพงษ์ เงินแจ้ง		
	4	110	28 ม.ค.69	น.ส. วันเพ็ญ หลวงกว้าง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก		ณ อาคารเอนกประสงค์มะต้อง ม.2 ต.มะต้อง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก	นายภัทรพงศ์ บุญทวี		
สพด.เลย	1	330	24 ธ.ค.68	นางจุฬาลักษณ์ แก้วอ่อน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเลย	1.การอนุรักษ์ดินและน้ำ 2.การปรับปรุงบำรุงดิน 3.การทำเกษตรอินทรีย์ 4.การบริหารจัดการน้ำ 5.ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	1.โครงการทหารพันธุ์ดี มทบ.28 ต.ศรีสองรัก อ.เมือง จ.เลย	น.ส.จรรยา สัตตานุสรณ์	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						6.บทบาทหน้าที่ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ.68				
สพด.อุตรดิตถ์	1	30	18 ก.พ.69	-	-	1.การอนุรักษ์ดินและน้ำ 2.การปรับปรุงบำรุงดิน 3.การทำเกษตรอินทรีย์	1.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ม.10 ต.ท่าเสา อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์	นางอาภาภรณ์ พานิชย์	-	-
	2	40	19 ก.พ.69	-	-	4.การบริหารจัดการน้ำ 5.ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน 6.บทบาทหน้าที่	2.ห้องประชุมเทศบาลตำบลจริม ต.จริม อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์	น.ส.ผ่องพรรณ วงค์เขียว	-	-
	3	35	20 ก.พ.69	-	-	ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ.68	3.ห้องประชุมเทศบาลตำบลทุ่งยั้ง ต.ทุ่งยั้ง อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	น.ส.จันทิมา ผลวงษ์	-	-
	5	25	20 ก.พ.69	-	-		4.ห้องประชุมสหกรณ์การเกษตรเมืองตรอน จำกัด ต.วังแดง อ.ตรอน จ.อุตรดิตถ์	นายสัญพิชญ์ ฝ้ายเทศ	-	-
	5	120	23 ธ.ค.68	น.ส.นิรชา ขุมดิรพิทักษ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุตรดิตถ์				-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.พิจิตร	1	30	19 พ.ย 68	นายมนต์ชัย พรมลอองวัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	1.ถ่ายทอดองค์ความรู้จาก เจ้าหน้าที่ พด. 2.การถอดบทเรียนจากหมอดินอาสา	ศูนย์ ศพก.ต.บึงนาราง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร	น.ส.วาสนา พรมนิล	-	-
	2	25	20 พ.ย.68	นายมนต์ชัย พรมลอองวัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ม.6 ต.เขาเจ็ดลูก อ.ทับคล้อ	นายเอกดนัย บุญนนท์	-	-
	3	25	25 พ.ย.68	นายมนต์ชัย พรมลอองวัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร		ศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่ ม.1 ต.รังนก อ.สามง่าม จ.พิจิตร	นายกรีติกร ฤทธิเกรียง	-	-
	4	30	26 พ.ย.68	นายมนต์ชัย พรมลอองวัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร		ศูนย์ชัยพัฒนาการเกษตรสิรินธร ม.11 ต.เนินมะกอก อ.บางมูลนาก จ.พิจิตร	น.ส.นัฐชนัญ ปินปุษยายนนท์	-	-
	5	300	23 ธ.ค.68	นายมนต์ชัย พรมลอองวัน	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	1.จัดนิทรรศการกลางแจ้งในการจัดการดินเพื่อสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ ฯ 2.เสวนาหมอดินอาสา หัวข้อ ความสำเร็จจากการน้อมนำแนวพระราชดำริมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการทำการใช้การเกษตรแบบหมุนเวียนและยั่งยืน	สถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	1.น.ส.วาสนา พรมนิล 2.นายกีรติกร ฤทธิเกรียง 3.น.ส.นัฐชนัญ ชินปุษยานนท์ 4.นายเอกดนัย บุญนนท์	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3.ถ่ายทอดองค์ความรู้จากเจ้าหน้าที่ พด.				
สพด. เพชรบูรณ์	1	20	25 พ.ย.68	นายภัจจ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์	1. ระเบียบหมอดิน 2. ชุดวิเคราะห์ดินภาคสนามและหมอดินตรวจดิน 3. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์และนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่จากกรมพัฒนาที่ดิน 4. งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการพัฒนาที่ดิน 5.การจัดการดิน	ศูนย์ ศพก. อำเภอน้ำหนาว จ.เพชรบูรณ์	น.ส.ภคมน พันพิพิธ		
	2	80	20 พ.ย.68	นายภัจจ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอหล่มเก่า จ.เพชรบูรณ์	น.ส.ภคมน พันพิพิธ		
	3	30	19 พ.ย.68	นายภัจจ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		ไร่จ่านรินทร์ ตำบลริมสีม่วง อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์	น.ส.ศศิธร วิสัย		
	4	70	27 พ.ย.68	นายภัจจ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		องค์การบริหารส่วนตำบลช้างตะลูด อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์	น.ส.ศศิธร วิสัย		
	5	80	4 ธ.ค.68	นายภัจจ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		ศูนย์เกษตรอินทรีย์ PGS ต.ป่าเลา อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์	น.ส.วรวิพร เพ็ชรล้อมทอง		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	6	100	8 ธ.ค.68	นายภัจจ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		อบต.พุทธบาท ต.พุทธบาท อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์	นายเศรษฐภัทร์ บุญชู		
	7	60	25 พ.ย.68	นายภัจจ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		เทศบาลตำบลบัววัฒนา ต.บัววัฒนา อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์	นายเกียรติศักดิ์ ลุงคะ		
	8	60	2 ธันวาคม 2568	นายภัจจ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		อบต.กันจุ ต.กันจุ อ.บึงสามพัน จ.เพชรบูรณ์	นายวรวิทย์ ดอนทราย		
	9	100	22 พ.ย. 68	นายภัจจ์ งามสิทธิโชค	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์		ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลพุเตย อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	นายบุญเดี่ยว บุญหมั้น		
สพข.9 (หมอดินอาสา จำนวน 2,196 ราย)										
สพด.ตาก	1	80	10 ก.พ.69	นายวิษณุ พิมบำรุง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตาก	- ความรู้เรื่องดิน การปรับปรุงบำรุงดินและการผสมดินปลูกที่มีประสิทธิภาพ (Bar Din Dee) - นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน (พด. 13, 14, 15, 16, 17)	สถานีพัฒนาที่ดินตาก	นางปวีณา เกษทัน นายกันตภณ แก้วด้วง		
	2	50	3 เม.ย. 69	นายสุรศักดิ์ จำปาแก้ว	หัวหน้าศูนย์อนุรักษ์พันธุกรรม	- ความรู้เรื่องดิน การปรับปรุงบำรุงดินและ	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฟื้นฟู	น.ส.ธนัชชา		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
					กล้วยไม้ป่าและพรรณไม้ท้องถิ่นหายาก(พืชล้มลุก)	การผสมดินปลูกที่มีประสิทธิภาพ (Bar Din Dee) - นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน (พด. 13, 14, 15, 16, 17) - ประโยชน์ของหญ้าแฝกและการขยายพันธุ์กล้วยไม้อย่างง่าย	สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอแม่สอด	ติ๊บลังกา นายกฤษณะ หอมตลบ		
	3	30	8 เม.ย. 69	นายณัฐวุฒิ กุลแก้ว	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ	นายณัฐวุฒิ กุลแก้ว		
	4	20	9 เม.ย. 69	นายปฐมพงษ์ ขันธเลิศ	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		ณ ศาลาประชาคม หมู่ที่ 6 ต.อุ้มผาง อ.อุ้มผาง	นายปฐมพงษ์ ขันธเลิศ		
สพด. นครสวรรค์	1	45	18 ธ.ค.68	น.ส.ธัญญพัทธ์ นวนเกตุ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	- นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - ความรู้เรื่องดิน ดิน ปัญหาและการปรับปรุงแก้ไข - การเก็บตัวอย่างดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน - นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน (พด. 13, 14, 15)	บ้านในซุ้ง หมู่ 2 ต.นากลาง อ.โกรกพระ	น.ส.ธัญญพัทธ์ นวนเกตุ	-	-
	2	71	18 ธ.ค.68	นายบัญชากิจ ปานศรี	นักวิชาการเกษตร		ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ต.หนองกระเจา อ.ชุมแสง	นายบัญชากิจ ปานศรี		
	3	47	23 ธ.ค.68	นายประสงค์ จันทร์สุวรรณ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศูนย์เรียนรู้อินทรีย์แบบมีส่วนร่วม ต.แม่วงก์ อ.แม่วงก์	นายประสงค์ จันทร์สุวรรณ		
	4	86	23 ธ.ค.68	น.ส.ธัญญพัทธ์ นวนเกตุ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศพก.ประจำอำเภอบรรพตพิสัย ต.บึงปลาทู อ.บรรพตพิสัย	น.ส.ธัญญพัทธ์ นวนเกตุ		
	5	81	23 ธ.ค.68	น.ส.กนกลดา เวียงจันทร์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติ		ศูนย์เรียรรู้เศรษฐกิจพอเพียง ต.นิคมเขาบ่อแก้ว อ.พยุหะคีรี	น.ส.ธัญญพัทธ์ นวนเกตุ		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	6	81	23 ธ.ค.68	น.ส.กนกลดา เวียงจันทร์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติ		ศูนย์เรียรรู้เศรษฐกิจพอเพียง ต.นิคมเขาบ่อแก้ว อ.พยุหะคีรี	น.ส.กนกลดา เวียงจันทร์		
	7	53	23 ธ.ค.68	นายทศพล แก้วลือ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศพก.ประจำอำเภอตากฟ้า ต.ลำพยนต์ อ.ตากฟ้า	นายทศพล แก้วลือ		
	8	99	24 ธ.ค.68	นายประสงค์ จันทร์สุวรรณ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		กลุ่มนาแปลงใหญ่บ้านห้วยน้ำหอม ต.ห้วยน้ำหอม อ.ลาดยาว	นายประสงค์ จันทร์สุวรรณ		
	9	17	24 ธ.ค.68	น.ส.กนกลดา เวียงจันทร์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติ		ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS บ้านปางงู ต.ปางสวรรค์ อ.ชุมตาบง	น.ส.กนกลดา เวียงจันทร์		
	10	89	24 ธ.ค.68	นายทศพล แก้วลือ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศพก.ประจำอำเภอตาคลี ต.จันเสน อ.ตาคลี	นายทศพล แก้วลือ		
	11	16	25 ธ.ค.68	นายประสงค์ จันทร์สุวรรณ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ลำภาฟาร์ม Lampafarm ต.แม่เปิน อ.แม่เปิน	นายประสงค์ จันทร์สุวรรณ		
	12	113	13 ม.ค. 69	น.ส.วรลักษณ์ เนียมพูลทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์ ต.ยางตาล อ.โกรกพระ	น.ส.วรลักษณ์ เนียมพูลทอง		
	13	29	14 ม.ค.69	น.ส.วรลักษณ์ เนียมพูลทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศพก./ศูนย์เครือข่าย ม.5 ต.มหาโพธิ	น.ส.วรลักษณ์ เนียมพูลทอง		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							อ.เก้าเลี้ยว			
	14	73	20 ม.ค.69	นายกฤษณพล แสงสุวรรณ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศพก.ต.วังใหญ่ อ.ท่าตะโก	น.ส.วรลักษณ์ เนียมพูลทอง		
	15	66	21 ม.ค.69	นายกฤษณพล แสงสุวรรณ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศพก.ต.วังน้ำลัด อ.ไพศาลี	นายกฤษณพล แสงสุวรรณ		
สพด.สุโขทัย	1	100	26 ธ.ค.68	นายสุทิน ทองเอม	หมอดินประจำหมู่บ้าน	- ความรู้เรื่องดิน การปรับปรุงบำรุงดินและการผสมดินปลูกที่มีประสิทธิภาพ - นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน (พด. 13, 14, 15, 16, 17) - การไถกลบตอซัง - นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย	นายเอกพร นอบเผือก		
	2	45	16 ธ.ค.68	นายวิรุจ คงเมือง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน เขต 9		ณ ศูนย์ชีวภาพชุมชน อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย	น.ส.อทิตยา อินทร์ประสิทธิ์		
	3	100	24 ธ.ค.68	นายสมาน รวบรัด	หมอดินประจำหมู่บ้าน		ณ อาคารอเนกประสงค์ หมู่ 7 บ้านหนองแล้ง ต.สามพวง อ.คีรีมาศ จ.สุโขทัย	นายเอกพร นอบเผือก		
	4	100	22 ธ.ค.68	นายเพิ่ม เกิดผล	หมอดินประจำอำเภอ		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.หาดเสี้ยว อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย	นายธัชณัฐพงศ์ ศรีทองเพ็ชร		
	5	65	19 ธ.ค.68	นายสายชล จันทร์วิไร	หมอดินประจำหมู่บ้าน		ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	น.ส.อทิตยา อินทร์ประสิทธิ์		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							ต.น้ำขุม อ.ศรีนคร จ.สุโขทัย			
สพด.อุทัยธานี	1	240	22 ธ.ค.68	นายสมบัติ ไตรศักดิ์	ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี	- เกษตรอินทรีย์ PGS - บทบาทหน้าที่หมอดินอาสาและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ LDN และความเสื่อมโทรมของดิน - การเก็บตัวอย่างดินการตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน - การอนุรักษ์ดินและน้ำ - การปรับปรุงบำรุงดิน - การจัดการน้ำ	สถานีพัฒนาที่ดินอุทัยธานี	น.ส.ชุลีพร วัฒนจินดารัตน์	-	-
สพด. กำแพงเพชร	1	90	25 ธ.ค. 68	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	1. ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยการบริหารงานหมอดิน	สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	นายสมปอง นงนุช		
	2	50	26 ธ.ค. 68	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	อาสา พ.ศ. 2568 2. บรรยาย “การเปลี่ยนแปลงสภาพ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพืชผักปลอดภัยบ้านคลองด้วน ม.28 ต.	นางณัฐธิดา เจริญศิลป์		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ภูมิอากาศในปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อภาคการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร” 3. บรรยาย เทคโนโลยีการจัดการพื้นที่ดินกรดเพื่อเพิ่มผลผลิต, การปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด, มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS), โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 4.ฝึกปฏิบัติการสืบค้นข้อมูลจากคลังข้อมูลดิน เรื่อง ความรู้ชุดดินประเทศไทย, การเข้าใช้งาน“ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน”	คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร			
	3	20	26 ธ.ค. 68	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		อำเภอบึงสามัคคี	นางสาวสุชญา ตรีระแสง		
	4	15	29 ธ.ค. 68	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอทรายทองวัฒนา จ.กำแพงเพชร	น.ส.เกตน์นิภา คำสอน		
	5	20	30 ธ.ค. 68	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		ห้องประชุมอำเภอโกสัมพีนคร จ.กำแพงเพชร	น.ส.เกตน์นิภา คำสอน		
	6	30	7 ม.ค. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		ศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน บ้านวงฆ้อง ม.11 ต.ลานกระบือ อ.ลานกระบือ จ.กำแพงเพชร	นายวิทิต พารุ่งโรจน์		
	7	35	8 ม.ค. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		อำเภอคลองขลุง	นางสาวสุชญา ตรีระแสง		
	8	50	8 ม.ค. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		ศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน บ้านศรีวิลัย ม.8 ต.มหาชัย อ.ไทรงาม จ.กำแพงเพชร	นายวิทิต พารุ่งโรจน์		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	9	60	13 ม.ค. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS บ้านดอนโค้ง ม.5 ต.ดอนแตง อ.ขาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร	นายประพัฒน์ กันต์นิกูล		
	10	30	15 ม.ค. 69	นายเจษฎา สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร		หอประชุมเทศบาลตำบลบ้านพราน อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร	นายเชาวนะ รุกขชาติ		
สพข.10 (หมอดินอาสา จำนวน 1,710 ราย)										
สพด.กาญจนบุรี	1	80	17 พ.ย.68	นายธนัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	1.องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ด้านการจัดการดิน การวิเคราะห์ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ หญ้าแฝก และผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2.แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสาเกี่ยวกับการจัดการดินอย่างยั่งยืน โดยหมอดินอาสาและศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ณ สถานีพัฒนที่ดินกาญจนบุรี อ.เมือง จ.กาญจนบุรี	นางจิราภรณ์ สัพพสิน นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		
	2	70	18 พ.ย.68	นายธนัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ วัดใหม่เจริญผล ต.ท่าเรือ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี	นายยอกรัก นาคทรัพย์ นักวิชาการเกษตร		
	3	20	19 พ.ย.68	นายธนัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.หนองเป็ด อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี	นายคเนศ แซ่เจ่า เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส		
	4	30	20 พ.ย.68	นายธนัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศาลาการเปรียญวัดหนองปรือ ต.หนองปรือ	นางพัชรมัย		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3.บรรยาย เรื่อง การวิเคราะห์ตัวอย่างดินโดยใช้ระบบ e-service ข้อมูลคุณภาพดินระดับประเทศ และการปรับปรุงบำรุงดินและการบริหารจัดการน้ำ	อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี	ทะหล้า นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	5	50	21 พ.ย.68	นายธนัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศาลาการเปรียญวัดหนองปรือ ต.หนองปรือ อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี	นางพัชรมัย ทะหล้า นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	6	50	24 พ.ย.68	นายธนัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศาลาการเปรียญวัดหนองปรือ ต.หนองปรือ อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี	นางพัชรมัย ทะหล้า นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	7	40	25 พ.ย.68	นายธนัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี อ.เมืองกาญจนบุรี จ.กาญจนบุรี	นายคเนศ แซ่เจ่า เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส		
	8	30	27 พ.ย.68	นายธนัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศูนย์การเรียนรู้ตำบลวังไผ่ หมู่ที่ 2 บ้านวังมะค่า ต.วังไผ่ อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	นายสมชัย สันทัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	9	40	28 พ.ย. 68	นายธนัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนา	นายสมชัย		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							ที่ดินประจำตำบลหนองสาหร่าย อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี	สันทัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	10	40	22 ธ.ค.68	นายธนัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศาลาประชาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลลุ่มสุ่ม อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี	นายรัฐนันท์ ถึงพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตร		
	11	40	23 ธ.ค.68	นายธนัชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี		ณ ศาลาประชาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลท่าขนุน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี	นายรัฐนันท์ ถึงพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตร		
สพด.เพชรบุรี	1	220	24 ธ.ค.68	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุวร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี	1. ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ.68 2. นวัตกรรมจุลินทรีย์ พด. 3. คำนวณปุ๋ย e-service บริการตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร	- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	น.ส.ขวัญหทัย ปั้นศรี นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ		
	2		26 ธ.ค.68	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุวร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี		- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านแหลม			
	3		30 ธ.ค.68	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุวร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี		- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร			

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						4. ฝึกปฏิบัติการทำแบคทีเรียสังเคราะห์แสงจาก พด.15	สำนักงานเกษตรอำเภอเขาย้อย			
	4		21 ม.ค.69	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุวร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี		- ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลหนองขนาน อำเภอเมือง			
	5		23 ม.ค.69	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุวร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี		- สหกรณ์การเกษตรบ้านลาด			
	6		27 ม.ค.69	น.ส.สุกัญญา องควิวิธสุวร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี		- สหกรณ์การเกษตรท่ายาง			
สพด. ประจวบคีรีขันธ์	1	200	16 ธ.ค. 68	นายจำนงค์ พร้อมมูล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	1.การขับเคลื่อนหมอดินอาสาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และมอบนโยบายบทบาทของหมอดินอาสาในยุค 2.เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน 3.ร่วมกิจกรรมเกี่ยวข้าววันพ่อ ของสถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์ 4.ศึกษาดูงานและเรียนรู้ ณ ศูนย์ฝึก	สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	น.ส.อารีวรรณ ภู่ระย้า		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ปฏิบัติของ สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์				
สพด.ราชบุรี	1	44	29 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	1.ทบทวนบทบาทหมอดินอาสา และแนวทางการขับเคลื่อนงานพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 69 2.การบรรยายงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมกับพื้นที่ 3.การบรรยายแนวทางการจัดการดิน น้ำ และปุ๋ย จาก "ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน" 4.หมอดินอาสาแลกเปลี่ยนแนวทางการจัดการดินที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่	ณ ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้านเหล่ามะละกอ หมู่ 15 ต.ทุ่งหลวง อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี	นายชูชาติ ตรุษเพชร นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ		
	2	19	22 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี		ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ป่าหวาย อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี	นายชูชาติ ตรุษเพชร นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ		
	3	89	29 ธ.ค. 68	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี		- ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี - องค์การ บริหารส่วนต.ดอนแร่ อ.เมือง จ.ราชบุรี	น.ส.ศุภลักษณ์ เจริญศรี นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		
	4	20	29 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี		ณ องค์การบริหารส่วน ต.บ้านคา อ.บ้านคา จ.ราชบุรี	น.ส.ศุภลักษณ์		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
								เจริญศรี นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		
	5	52	29 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี		ณ ศาลาประชุมวัดอมรญาติสมาคม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี	น.ส.ศุภลักษณ์ คล้ายอ่วม นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		
	6	33	30 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี		ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ต.หัวโพ อ.บางแพ จ.ราชบุรี	น.ส.ศุภลักษณ์ คล้ายอ่วม นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		
	7	79	29 ธ.ค. 68 28 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี		- ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.บ้านสิงห์ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี	น.ส.ฐิศิรัตน์ กมลจรัสวัฒนา นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		
	8	43	27 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี		ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลรางบัว หมู่ 9 ต.รางบัว อ.จอมบึง จ.ราชบุรี	น.ส.ฐิศิรัตน์ กมลจรัสวัฒนา นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	9	87	29 ธ.ค. 68 28 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี		- ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี - ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบ้านรางพลับ ต.กรับใหญ่ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี	น.ส.จุฑารัตน์ อินทร์รอด นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		
	10	14	29 ม.ค. 69	นายหนูจันทร์ ศิริสุวรรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี		ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) ต.เกาะศาลพระ อ.วัดเพลง จ.ราชบุรี	น.ส.จุฑารัตน์ อินทร์รอด นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		
สพด. สมุทรสงคราม	1	180	29 ม.ค. 69	นายธิเบต คงนาวัง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสงคราม	1.ประโยชน์และความสำคัญของการรายงานข้อมูลเพื่อเสริมสร้างให้คมเกิดความสงบสุข โดย กอ.รมน. 2.การบริหารจัดการพื้นที่ การเพิ่มผลผลิตและการสร้างรายได้ทางการเกษตร	หอประชุมพิพัฒน์มงคลองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม	น.ส.กัญณัฎฐ์ สุขสว่าง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3.การเข้าถึงข้อมูลด้านการพัฒนาที่ดินที่สะดวก รวดเร็ว 4. พด.15 16 17 และแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์				
สพด. สมุทรสาคร	1	140	23 ธ.ค. 68	นายคำนึง แสงขำ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10	1.การใช้งานระบบ e-service บริการตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร 2.ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ.68 3.องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ต.บางโทรัด อ.เมือง จ.สมุทรสาคร	นายชาญณรงค์ ศศิธร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	-	-
สพข.11 (หมอดินอาสา จำนวน 2,076 ราย)										
สพด.กระบี่	1	67	25 พ.ย. 68	น.ส.สายใจ หมื่นภักดี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกระบี่	1.บรรยายองค์ความรู้แนวคิดการปรับเปลี่ยนพื้นที่จากปาล์มน้ำมันเพื่อปลูกพืชผสมผสาน 2.การบริหารจัดการดิน และน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ	ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนาโมเดล ม.6 ต.เขาคราม อ.เมืองกระบี่ จ.กระบี่	น.ส.สุภา ออมจิตร	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						3.การสาธิตการใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน				
	2	45	27 พ.ย. 68	น.ส.สายใจ หมื่นภักดี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกระบี่	1.การผลิตทุเรียนตามระบบการเกษตรปลอดภัย 2.การจัดการดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(เขตเกษตรกรรมชั้นดี) 3.การใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงทดแทนปุ๋ยเคมี 100 เปอร์เซ็นต์ ในสวนยางพารา 4.การปลูกถั่วพูโดยใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อลดต้นทุนการผลิต	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินของนายสถิตย์ พรหมรักษา หมอดินอาสาประจำอำเภออ่าวลึก ต.อ่าวลึกเหนือ อ.อ่าวลึก จ.กระบี่	นายวันชัย สุภาพ	-	-
สพด.กระบี่	3	68	17-ธ.ค.-68	น.ส.สายใจ หมื่นภักดี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกระบี่	1.บรรยายองค์ความรู้เรื่องปุ๋ยจริง ปุ๋ยปลอมต่างกันอย่างไร	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินประจำตำบลโคกยาง (นายเชาวลิต จันทร์ย่อง) บ้านบางผึ้ง	นายอุชุกร พรหมมานนท์	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
							หมู่ 5 ต.โคกยาง อ.เหนือคลอง จ.กระบี่			
สพด. นครศรีธรรมราช	1	100	23 ธ.ค. 68	นายวิเชียร พรหมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช	1. การเตรียมตัวอย่างดิน และการตรวจวิเคราะห์ดิน 2. การใช้สารเร่ง พด. 3. เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) 4. ร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.มาฑินี จึงจะดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	2	200	3 ก.พ. 69	นายสุชล แก้วเกาะสะบ้า	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	1. การเตรียมตัวอย่างดิน และการตรวจวิเคราะห์ดิน 2. การใช้สารเร่ง พด. 3. การใช้สารเร่ง พด. 14 ไตรโคเดอร์มาควบคุมและกำจัดโรคพืช และสารเร่ง พด. 17 สารชีวภาพย่อยสลาย 4. การทำและการใช้สารเร่ง พด. 15 แบคทีเรียสังเคราะห์แสงยตอซังพืช	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.มาฑินี จึงจะดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						5. ร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา				
	3	380	10 ก.พ. 69	นายเอกชัย สุนทร	รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช	1. หมอดินอาสาประจำจังหวัดนครศรีธรรมราชนำกล่าวคติพจน์ชาวหมอดินอาสา 2. พิธีทำบุญตักบาตร 3. การใช้สารเร่ง พด. 14 ไตรโคเดอร์มาควบคุมและกำจัดโรคพืช และสารเร่ง พด. 17 สารชีวภาพย่อยสลาย 4. การทำและการใช้สารเร่ง พด. 15 แบคทีเรียสังเคราะห์แสงยตอซังพืช 5. กิจกรรมสัมพันธ์ 6. ร้านสินค้าเกษตรของหมอดินอาสา	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.มาฑินี จึงจะดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
สพด.พังงา	1	180	6 ก.พ. 69	นายคำนึง แสงขำ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11	1.การจัดการไม้ผล (ทุเรียน) แบบครบวงจร	ณ ห้องประชุมปันหยี โรงแรมภูงา หมู่ที่ 3 ต.ตากแดด อ.เมือง จ.พังงา			

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						2.การใช้ประโยชน์ทองหลางและจาวปลวก				
สพด.ระนอง	1	76	23 ธ.ค. 68	นายกฤษณะ รามสูตร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินระนอง	1. การปรับปรุงบำรุงดิน 2. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 3. การอนุรักษ์ดินและน้ำ 4. การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง ต.ราชกรูด อ.เมืองระนอง จ.ระนอง	นางพรทิพย์ สวนชำนิ		
สพด.ชุมพร	1	50	6 พ.ย.68	น.ส.เพ็ญศรี ท่องวิถี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชุมพร	1.การจัดการดินให้เหมาะสมกับพื้นที่และการแก้ไขปัญหาด้านดิน 2.การใช้ Application การจัดการดิน	ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ต.ถ้ำสิงห์ อ.เมือง	นายณัฐพร สิทธิวัฒน์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ		
	2	50	26 พ.ย.68	น.ส.เพ็ญศรี ท่องวิถี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชุมพร		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ	น.ส.ทิพวัลย์ จรัสรักษ์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	3	100	16 ธ.ค.68	น.ส.เพ็ญศรี ท่องวิถี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชุมพร		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.วังตะกอ อ.หลังสวน	น.ส. จุไรรัตน์ สุขตะโก เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	4	50	19 ธ.ค.68	น.ส.เพ็ญศรี ท่องวิถี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชุมพร		วิสาหกิจชุมชน บ้านน้อยกลางป่าใหญ่ ต.วังตะกอ อ.หลังสวน	น.ส.ณัฐธรดา ภานุมาศ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		
	5	50	29 ธ.ค.68	น.ส.เพ็ญศรี ท่องวิถี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชุมพร		ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.สะพลี อ.ปะทิว	นายยุทธนา ปัญญา เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน		
สพด.สุราษฎร์ธานี	1	65	11 พ.ย. 68	นายวิเชียร เหมทานนท์		1. การจัดการดิน 2. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.	ศูนย์ถ่ายทอดการพัฒนาที่ดิน ต.อิปัน	นายสุรเชนทร์ แพเพชรทอง		
	2	30	1 พ.ย. 68	นายนพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	1. การจัดการดิน 2. การปลูกหญ้าแฝก 3. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.	ศาลาประชุมหมู่บ้าน	น.ส.ปิยวรรณ พุ่มพวง		
	3	55	12 พ.ย. 68	นายนพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี		ศูนย์ถ่ายทอดการพัฒนาที่ดิน ต.ช้างขวา	นางสุภาพร ขุนทอง		
	4	65	12 พ.ย. 68	นายเชวง สมพังกาญจน์	หมอดินประจำอำเภอพนม		ห้องประชุมเทศบาลตำบลพนม	นายณัคเณศวร์ พยัคฤทธิ์		
	5	68	12 พ.ย. 68	นายนพพล ถมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ต.พรุพี	น.ส.พรภิมล จันทร์อ่อน		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
	6	70	14 พ.ย. 68	นายนพพล ฉมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎ์ธานี		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ต.ป่าเว	น.ส.ปิยวรรณ พุ่มพวง		
	7	35	17 พ.ย. 68	นายนพพล ฉมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎ์ธานี		ศูนย์ ศพก.อ.ดอนสัก	นางสุภาพร ขุนทอง		
	8	50	18 พ.ย. 68	นายวีระศักดิ์ ศรีสวัสดิ์	หมอดินประจำตำบลบ้านส้อง		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ต.บ้านส้อง	นายสุรเชนทร์ แพเพชรทอง		
	9	37	19 พ.ย. 68	นายนพพล ฉมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎ์ธานี		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ต.บางมะเดื่อ	น.ส.พรภิมล จันทร์อ่อน		
	10	35	20 พ.ย. 68	นางสุภาพร ขุนทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		ศูนย์ ศพก อ.เกาะสมุย	นางสุภาพร ขุนทอง		
	11	30	20 พ.ย. 68	นายนพพล ฉมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎ์ธานี		ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS ต.เสวียด	น.ส.ปิยวรรณ พุ่มพวง		
	12	30	25 พ.ย. 68	นายนพพล ฉมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎ์ธานี		สำนักงานเกษตร อ.คีรีรัฐนิคม	นายรณชัย ฤกษ์ดี		
	13	15	25 พ.ย. 68	นายสุรเชนทร์ แพเพชรทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ		ศลาประชาคม ม.4 ต.สองแพรก	นายสุรเชนทร์ แพเพชรทอง		
	14	10	27 พ.ย. 68	นางสุภาพร ขุนทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ		สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะพะงัน	นางสุภาพร ขุนทอง		
	15	25	28 พ.ย. 68	นายนพพล ฉมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน		ห้องประชุม อบต.คลองน้อย	น.ส.พรภิมล จันทร์อ่อน		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
					สุราษฎร์ธานี					
สพด.ภูเก็ต	1	40	31 ต.ค. 68	นายทรงวุฒิ แสงสุริยะ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต	1. บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 2. งานด้านพัฒนาที่ดิน “การปรับปรุงดินโดยใช้นวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน” 3. นวัตกรรมสารเร่งซุปเปอร์ พด. ต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน การจัดการดินเพื่อเพิ่มผลผลิตพืช การปลูกแฝกเพื่อการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และอนุรักษ์ดินและน้ำ 4. ปัญหาด้านดินและการจัดการดินในจังหวัดภูเก็ต พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการดินของหมอดินอาสาในจังหวัดภูเก็ต 5. แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ภูมิปัญญา	ศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงบ้านกู้กู (ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน นายชำนาญ ยอดแก้ว) หมู่ 3 ต.รัษฎา อ.เมือง จ.ภูเก็ต	น.ส.นาฏกมล แก้วพิชัย		

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						ท้องถิ่นด้านการเกษตร “จักรสานภูเก็ต” และนวัตกรรม “เตาเผาอิวาเตะปรับปรุงคุณภาพถ่าน” 6. เยี่ยมชมภายในศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงบ้านกู้กู				
สพข.12 (หมอดินอาสา จำนวน 2,010ราย)										
สพด.นราธิวาส	1	300	24 ธ.ค. 68	นายยงยุทธ สุวรรณ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส	1. การบริหารจัดการเกษตรไทยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล บริการออนไลน์ e-ServiceLDD 2. ดินปัญหาและแนวทางการจัดการดิน 3. การจัดการดินปัญหาด้วยภูมิปัญญาและเทคโนโลยี – ดินเปรี้ยวจัด	เทศบาลเมืองนราธิวาส ถนนพิชิตบำรุง ต.บางนาค อ.เมือง จ.นราธิวาส	นายชัยรัตน์ พูลเทพ		
สพด.พัทลุง	1	300	26 ธ.ค. 68	นายวิโรจน์ ชูช่วย	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	1.วันดินโลก “Healthy Soils for Healthy Cities ดินที่	โรงแรมร้อยทองรีสอร์ต			

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
						สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต” 2.คาร์บอนกับการทำการเกษตร 3.ความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน 4.เทคโนโลยีดิจิทัลกรมพัฒนาที่ดิน/ การใช้นวัตกรรมและผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน 5.ฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน				
สพด.สตูล	1	200	10 ก.พ. 69	นายอิทธิศักดิ์ ขุนทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสตูล	1.กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2.การจัดการดินและฟื้นฟูดินหลังน้ำท่วม 3.เทคนิคการผลิตสู่การตลาด 4.พด.17 สารชีวภาพย่อยสลายตอซังพืช	ห้องประชุม โรงแรมสตารินทร์ รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	น.ส.สุรัตน์วดี ศรีสุวรรณ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ยะลา	1	220	25 ธ.ค. 68	นายก้องสกุล จันทราช	ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา	1. รับฟังบรรยายเสวนาการจัดการโรคใบจุดกลมในยางพารา 2. ฐานการเรียนรู้การผลิตน้ำหมักชีวภาพ พด.6 และฝึกปฏิบัติทำพด.6 บำบัดน้ำเสีย 3. ฐานการเรียนรู้ผลิตปุ๋ยหมัก 4. ฐานการเรียนรู้การขยายเชื้อ พด.3 พด.9 พด. 13 5. ฐานการเรียนรู้การผลิตแบคทีเรียสังเคราะห์แสง พด. 15	1. ณ อุทยานการเรียนรู้ยะลา (TK PARK) อำภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา	นายเรวัตร อินเดีย นายอาซิ เจ๊ะมะ นายศุภณัฐ เอียดชู น.ส.แวมาซีตา โตะกะ นายรัฐนนท์ ประดา	สภาพภูมิอากาศในพื้นที่	
สพด.ปัตตานี	1	260	27 ม.ค. 69	นายนรา สุขไชย	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12	1.การส่งเสริมการเกษตรเพื่อผลิตพืชและยกระดับสินค้าเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง 2.นวัตกรรม พด. ด้านการพัฒนาที่ดิน 3.เทคโนโลยีผักยกแคร่ 4.หมอดินอาสาก้าวไกลสู่สินค้ามูลค่าสูง 5.ปุ๋ยหมอดิน	โรงแรมปาร์คอินทาวน์ ปัตตานี ต.รูสะมิแล อ.เมือง จ.ปัตตานี	น.ส.เสาวณีย์ นาแซ	-	-

หน่วยงาน	ครั้งที่	จำนวนผู้เข้าอบรม (ราย)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	ประธานเปิดงาน		หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
				ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง					
สพด.ตรัง										
สพด.สงขลา	1	400	25 ธ.ค.68	นายชูชีพ ธรรมเพชร	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา	1. คาร์บอนเครดิตกับการสร้างรายได้ให้กับเกษตร 2. สวนผักคนเมือง ปลูกเมือง สร้างชีวิต	โรงแรมคริสตัล หาดใหญ่	น.ส.รัตนา แก้วประดับเพชร	-	-

ภาพที่ 7 การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 3

การประเมินความพึงพอใจของหมอดินอาสาโครงการอบรมหมอดินอาสา ปีงบประมาณ 2569

หลักสูตร 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก หัวข้อ Healthy Soils for Healthy Cities ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต

กรมพัฒนาที่ดิน ได้จัดงานวันดินโลก (World Soil Day) โดยให้หมอดินอาสาศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน หัวข้อ Healthy Soils for Healthy Cities ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต ณ กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 5-9 ธันวาคม พ.ศ.2568 เพื่อให้หมอดินอาสาได้เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรดินและการจัดการดินอย่างยั่งยืน หมอดินอาสาได้ศึกษาดูงาน และเรียนรู้จากนิทรรศการเทิดพระเกียรติ และองค์ความรู้ที่นำเสนอโดยหน่วยงานต่าง ๆ โดยหมอดินอาสาสามารถนำองค์ความรู้ด้านการจัดการดินไปปรับใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชและการพัฒนาชุมชนเกษตรกรรม มีการสอบถามความพึงพอใจการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1 โดยมีหมอดินอาสาตอบแบบสอบถาม จำนวน 249 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1

สถานะ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.70 รองลงมาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 27.30 **อายุ** ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 56-65 ปี ร้อยละ 52.21 รองลงมาอายุ 46–55 ปี ร้อยละ 22.89 อายุ 36–45 ปี ร้อยละ 6.83 อายุ 66 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.79 และอายุ 26–35 ปี ร้อยละ 0.40 โดยมีอายุเฉลี่ย 58.63 ปี อายุสูงสุด 77 ปี และอายุต่ำสุด 31 ปี **การศึกษา** พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 31.73 จบมัธยมศึกษาตอนปลาย รองลงมาร้อยละ 20.08, 18.07, 17.27, 8.43, 2.41 และ 2.01 จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาปริญญาตรี ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และปริญญาโท **การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา** ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 42.60 รองลงมาเป็นหมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 36.10 เป็นหมอดินอาสาประจำอำเภอ ร้อยละ 17.70 และเป็นหมอดินอาสาประจำจังหวัด ร้อยละ 3.60 มีผู้ตอบแบบสอบถามมาทั้งสิ้น 29 จังหวัด โดย**จังหวัด**ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ สระบุรี ร้อยละ 19.28 รองลงมาเป็น สุพรรณบุรี ร้อยละ 12.05 สกลนคร ร้อยละ 6.83 พัทลุง ร้อยละ 4.42 พิจิตรและอุทัยธานีเท่ากัน ร้อยละ 4.02 ตรัง นครสวรรค์ และพิษณุโลกเท่ากัน ร้อยละ 3.61 ปราจีนบุรีและภูเก็ตเท่ากัน ร้อยละ 3.21 กระบี่ พระนครศรีอยุธยา มหาสารคาม ยโสธร และลำปางเท่ากัน ร้อยละ 2.81 บึงกาฬ ปัตตานี และอ่างทองเท่ากัน ร้อยละ 2.01 พะเยา พังงา แพร่ และสุโขทัยเท่ากัน ร้อยละ 1.61 ชัยนาท หนองบัวลำภู และอุบลราชธานีเท่ากัน ร้อยละ 1.20 เชียงรายและระนองเท่ากัน ร้อยละ 0.80 และจันทบุรี ร้อยละ 0.40 **ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1** ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมอบรมจำนวน 1–5 ครั้ง ร้อยละ 73.10 รองลงมายังไม่เคยเข้าร่วมอบรม ร้อยละ 11.20 จำนวน 6–10 ครั้ง ร้อยละ 9.20 และจำนวน 11 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 6.40 **ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1** ส่วนใหญ่มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 99.20 ขณะที่ไม่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 0.80 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1

n=249

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานะ		
ชาย	181	72.70
หญิง	68	27.30
อายุ		
26-35 ปี	1	0.40
36-45 ปี	17	6.83
46-55 ปี	57	22.89

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
56-65 ปี	130	52.21
66 ปีขึ้นไป	44	3.79
$\bar{X}$ = 58.63 ปี S.D. = 8.03		
Max = 77 ปี Min = 31 ปี		
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	45	18.07
มัธยมศึกษาตอนต้น	50	20.08
มัธยมศึกษาตอนปลาย	79	31.73
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	6	2.41
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	21	8.43
ปริญญาตรี	43	17.27
ปริญญาโท	5	2.01
การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา		
หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	106	42.60
หมอดินอาสาประจำตำบล	90	36.10
หมอดินอาสาประจำอำเภอ	44	17.70
หมอดินอาสาประจำจังหวัด	9	3.60
จังหวัดที่หมอดินอาสาอาศัย		
กระบี่	7	2.81
จันทบุรี	1	0.40
ชัยนาท	3	1.20
เชียงราย	2	0.80
ตรัง	9	3.61
นครสวรรค์	9	3.61
บึงกาฬ	5	2.01
ปราจีนบุรี	8	3.21
ปัตตานี	5	2.01
พระนครศรีอยุธยา	7	2.81
พะเยา	4	1.61
พังงา	4	1.61
พัทลุง	11	4.42
พิจิตร	10	4.02
พิษณุโลก	9	3.61
แพร่	4	1.61
ภูเก็ต	8	3.21

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มหาสารคาม	7	2.81
ยโสธร	7	2.81
ระนอง	2	0.80
ลำปาง	7	2.81
สกลนคร	17	6.83
สระบุรี	48	19.28
สุโขทัย	4	1.61
สุพรรณบุรี	30	12.05
หนองบัวลำภู	3	1.20
อ่างทอง	5	2.01
อุทัยธานี	10	4.02
อุบลราชธานี	3	1.20
ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1		
ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรม	28	11.20
จำนวน 1 - 5 ครั้ง	182	73.10
จำนวน 6 – 10 ครั้ง	23	9.20
จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป	16	6.40
ความต้องการของหมอดินอาสาในการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1		
ต้องการ	247	99.20
ไม่ต้องการ	2	0.80

2. ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจที่ได้รับเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1
ประเด็นความพึงพอใจในการอบรมมีดังนี้

หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา 1. มีหัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 57.80 30.90 10.00 และ 1.20 ตามลำดับ 2. เนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจในการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 56.20 33.30 9.60 และ 0.80 ตามลำดับ 3. ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 59.80 28.90 10.40 และ 0.80 ตามลำดับ

ด้านวิทยากร 1. วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ และถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริง มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อยที่สุด ร้อยละ 58.20 29.70 11.60 และ 0.40 ตามลำดับ 2. การบรรยาย เทคนิคการสอน และฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 59.80 28.10 11.20 0.40 และ 0.40 ตามลำดับ 3. ความพึงพอใจต่อตัววิทยากรในภาพรวมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 57.40 34.90 7.20 และ 0.40 ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ 1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 57.40 30.50 11.20 และ 0.80 ตามลำดับ 2. ความพร้อมของอุปกรณ์มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 54.20 34.10 10.40 0.80 และ 0.40 ตามลำดับ 3. ระยะเวลาการอบรมมีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 55.00 30.50 13.70 0.00 และ 0.80 ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจ และการนำไปใช้ 1. ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจจากการฝึกอบรม มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 55.40 35.30 8.00 และ 1.20 ตามลำดับ 2. การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 57.80 31.70 9.20 และ 1.20 ตามลำดับ 3. ความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 59.80 28.90 10.40 และ 0.80 ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 7 ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่ได้รับเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 1

n=249

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา		
1. มีหัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่าน		
มากที่สุด	144	57.80
มาก	77	30.90
ปานกลาง	25	10.00
น้อย	3	1.20
2. เนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจในการฝึกอบรม		
มากที่สุด	140	56.20
มาก	83	33.30
ปานกลาง	24	9.60
น้อย	2	0.80
3. ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรม		
มากที่สุด	149	59.80
มาก	72	28.90
ปานกลาง	26	10.40
น้อย	2	0.80
ด้านวิทยากร		
1. วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ และถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริง		
มากที่สุด	145	58.20
มาก	74	29.70
ปานกลาง	29	11.60
น้อยที่สุด	1	0.40
2. มีการบรรยายความรู้ เทคนิคการสอน และฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหา		
มากที่สุด	149	59.80
มาก	70	28.10
ปานกลาง	28	11.20
น้อย	1	0.40
น้อยที่สุด	1	0.40

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
3. ท่านพึงพอใจต่อตัววิทยากรในภาพรวม มากน้อยเพียงใด		
มากที่สุด	143	57.40
มาก	87	34.90
ปานกลาง	18	7.20
น้อย	1	0.40
ด้านการบริหารจัดการ		
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม		
มากที่สุด	143	57.40
มาก	76	30.50
ปานกลาง	28	11.20
น้อย	2	0.80
2. ความพร้อมของอุปกรณ์		
มากที่สุด	135	54.20
มาก	85	34.10
ปานกลาง	26	10.40
น้อย	2	0.80
น้อยที่สุด	1	0.40
3. การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสม		
มากที่สุด	137	55.00
มาก	76	30.50
ปานกลาง	34	13.70
น้อยที่สุด	2	0.80
ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้		
1. ท่านพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมหลักสูตร 1 นี้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	138	55.40
มาก	88	35.30
ปานกลาง	20	8.00
น้อย	3	1.20
2. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในหลักสูตร 1 ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	144	57.80
มาก	79	31.70
ปานกลาง	23	9.20
น้อย	3	1.20
3. ท่านพึงพอใจรูปแบบการฝึกอบรมในหลักสูตร 1 ในระดับใด		
มากที่สุด	149	59.80

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มาก	72	28.90
ปานกลาง	26	10.40
น้อย	2	0.80

3. ความคิดเห็นต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ที่เข้าร่วมอบรมในปีที่ผ่านมา

ประเด็นความคิดเห็นในการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน จากหมอดินอาสาที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า **การจัดระดับหมอดินอาสาในการเข้าอบรม** อบรมแบบบูรณาการร่วมกันทุกระดับ ร้อยละ 82.30 และ อบรมแบ่งตามระดับหมอดินอาสา ร้อยละ 17.70 **รูปแบบการอบรมที่ท่านต้องการ** (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) การศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกอบรม/พื้นที่หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ร้อยละ 92.00 การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายหมอดินอาสา ร้อยละ 65.50 การฟังบรรยายในห้องประชุม ร้อยละ 38.20 และการอบรมแบบออนไลน์ ร้อยละ 17.30 **ความสามารถในการเข้าถึงอินเตอร์เน็ต** หมอดินอาสา ร้อยละ 93.60 สามารถเข้าถึงอินเตอร์เน็ตได้ และเข้าถึงอินเตอร์เน็ตไม่ได้ ร้อยละ 6.40 **หัวข้อเรื่องการฝึกอบรมในปีผ่านมา** (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) พบว่าร้อยละ 92.00 อบรมเรื่องการผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพสูตรต่าง ๆ รองลงมาร้อยละ 77.90 อบรมเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ร้อยละ 71.90 อบรมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ร้อยละ 69.10 อบรมเกษตรทฤษฎีใหม่ ร้อยละ 65.10 อบรมการไถกลบตอซังเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน ร้อยละ 62.20 อบรมการใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) ร้อยละ 49.40 อบรมการใช้แอปพลิเคชั่นต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Agri-Map Mobile, LDD Zoning กดดูรู้ดิน ร้อยละ 41.80 อบรมธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ และร้อยละ 0.80 อื่น ๆ เช่น เกษตร PGS **ประโยชน์ที่คาดหวังจากการอบรมหมอดินอาสา** (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ได้รับความรู้ด้านการจัดการที่ดิน และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินร้อยละ 92.00 มีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จร้อยละ 84.70 และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรจากกรมพัฒนาที่ดินร้อยละ 79.10 รายละเอียดดังตารางที่ 6

นอกจากนี้ ยังได้มีการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ**หัวข้อที่ท่านสนใจและต้องการได้รับการอบรม** โดยสรุปมีดังนี้ 1. การจัดการดินและปรับปรุงบำรุงดิน 2. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ สารกำจัดแมลง และการผลิตปัจจัยการเกษตร เช่น การใช้พด.13 แบบละเอียดและการทำแปลงสาธิตจากการใช้ร่วมกับ พด.ตัวอื่น ๆ 3. ด้านเทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรม เช่น การใช้แอปพลิเคชั่นต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน การตรวจสอบวิเคราะห์ดิน 4. การเปลี่ยนแปลงสภาพและคุณสมบัติของดินในภาวะโลกร้อน และการพัฒนาชุมชนคาร์บอนต่ำ 5.เทคนิคในการทำการเกษตร หรือการออกแบบและจัดการพื้นที่การเกษตร **ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอบรมหมอดินอาสา** มีประเด็นหลัก ๆ เช่น 1. ต้องการให้ทางกรมฯ เปิดอบรมหลักสูตรวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ (การเป็นวิทยากร) 2. การจัดเวทีอบรมให้ความรู้กับเกษตรกรในพื้นที่ที่หมอดินดูแลและให้เข้าถึงโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วม 3. โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหมอดินที่ประสบผลสำเร็จ

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ที่เข้าร่วมอบรมในปีที่ผ่านมา

n=249

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การจัดระดับหมอดินอาสาในการเข้าอบรม		
อบรมแบ่งตามระดับหมอดินอาสา	44	17.70
อบรมแบบบูรณาการร่วมกันทุกระดับ	205	82.30

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รูปแบบการอบรมที่ท่านต้องการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกอบรม/พื้นที่หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ	229	92.00
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายหมอดินอาสา	163	65.50
การฟังบรรยายในห้องประชุม	95	38.20
การอบรมแบบออนไลน์	43	17.30
ความสามารถในการเข้าถึงอินเตอร์เน็ต		
ได้	233	93.60
ไม่ได้	16	6.40
หัวข้อเรื่องการฝึกอบรมในปีที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1ข้อ)		
การผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพสูตรต่าง ๆ	229	92.00
การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด	194	77.90
เกษตรทฤษฎีใหม่	172	69.10
ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	104	41.80
การใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit)	155	62.20
การใช้แอปพลิเคชั่นต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Agri-Map Mobile, LDD Zoning, กดดูรู้ดิน	123	49.40
การไถกลบตอซังเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน	162	65.10
การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	179	71.90
อื่น ๆ	2	0.80
ประโยชน์ที่ท่านคาดหวังจากการอบรมหมอดินอาสา (ตอบได้มากกว่า 1ข้อ)		
ได้รับความรู้ด้านการจัดการที่ดิน และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	229	92.00
มีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จ	211	84.70
ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรจากกรมพัฒนาที่ดิน	197	79.10

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน โดยหลักสูตรแบ่งเป็น ส่วนที่ 1 การอบรมเน้นให้หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นต้นแบบในการสอนผู้อื่น หรือที่เรียกว่า วิทยากร “ครูหมอดิน” ให้สอนหมอดินอาสา ในลักษณะ “พี่สอนน้อง” ส่วนที่ 2 เจ้าหน้าที่มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 3 การศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ดิน อาทิ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการอัน

เนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ เป็นต้น หรือแหล่งเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยมีหมอดินอาสาตอบแบบสอบถาม จำนวน 451 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 2

สถานะ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 71.60 รองลงมาเพศหญิง ร้อยละ 28.40 **อายุ** ส่วนใหญ่อายุ 56–65 ปี ร้อยละ 39.69 รองลงมาอายุ 46–55 ปี ร้อยละ 28.38 อายุ 66 ปีขึ้นไป ร้อยละ 22.62 อายุ 36–45 ปี ร้อยละ 8.20 อายุ 26–35 ปี ร้อยละ 0.89 และไม่ระบุ ร้อยละ 0.22 อายุเฉลี่ย 58.35 ปี อายุต่ำสุด 29 ปี และอายุสูงสุด 94 ปี **การศึกษา** ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 32.82 รองลงมาประถมศึกษา ร้อยละ 22.39 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 17.07 ปริญญาตรี ร้อยละ 15.52 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 6.87 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 4.21 ไม่ระบุ ร้อยละ 0.67 และปริญญาโท ร้อยละ 0.44 **การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา** ส่วนใหญ่เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 59.90 รองลงมาหมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 35.50 หมอดินอาสาประจำอำเภอ ร้อยละ 3.80 และหมอดินอาสาประจำจังหวัด ร้อยละ 0.90 โดยมีหมอดินอาสาตอบแบบสอบถามทั้งหมด 13 จังหวัด โดยส่วนใหญ่ อาศัยอยู่**จังหวัด**กาญจนบุรี ร้อยละ 19.96 รองลงมากำแพงเพชร ร้อยละ 14.41 อ่างทอง ร้อยละ 13.30 ลำปาง ร้อยละ 11.53 กระบี่ ร้อยละ 11.09 สตูล ร้อยละ 7.54 ปัตตานี ร้อยละ 6.21 เลย ร้อยละ 5.32 ภูเก็ต ร้อยละ 4.43 ปราจีนบุรี ร้อยละ 3.10 สุรินทร์ ร้อยละ 1.55 ชุมพร ร้อยละ 1.33 และอุบลราชธานี ร้อยละ 0.22 **ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าอบรมหลักสูตรที่ 2** ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมอบรมจำนวน 1–5 ครั้ง ร้อยละ 66.70 รองลงมายังไม่เคยเข้าร่วมอบรม ร้อยละ 14.20 จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 9.80 และจำนวน 6–10 ครั้ง ร้อยละ 9.30 และ**ความต้องการของหมอดินอาสาในการเข้ารับการฝึกอบรมหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 2** ต้องการ ร้อยละ 99.60 ไม่ต้องการ ร้อยละ 0.40 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 9 ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 2

n=451

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานะ		
ชาย	323	71.60
หญิง	128	28.40
อายุ		
26-35 ปี	4	0.89
36-45 ปี	37	8.20
46-55 ปี	128	28.38
56-65 ปี	179	39.69
66 ปีขึ้นไป	102	22.62
ไม่ระบุ	1	0.22
$\bar{X}$ = 58.35 ปี S.D. = 9.52		
Max = 94 ปี Min = 29 ปี		
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	101	22.39
มัธยมศึกษาตอนต้น	77	17.07
มัธยมศึกษาตอนปลาย	148	32.82

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	19	4.21
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	31	6.87
ปริญญาตรี	70	15.52
ปริญญาโท	2	0.44
ไม่ระบุ	3	0.67
การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา		
หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	270	59.90
หมอดินอาสาประจำตำบล	160	35.50
หมอดินอาสาประจำอำเภอ	17	3.80
หมอดินอาสาประจำจังหวัด	4	0.90
จังหวัดที่หมอดินอาสาอาศัย		
กระบี่	50	11.09
กาญจนบุรี	90	19.96
กำแพงเพชร	65	14.41
ชุมพร	6	1.33
ปราจีนบุรี	14	3.10
ปัตตานี	28	6.21
ภูเก็ต	20	4.43
ลำปาง	52	11.53
เลย	24	5.32
สตูล	34	7.54
สุรินทร์	7	1.55
อ่างทอง	60	13.30
อุบลราชธานี	1	0.22
ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2		
ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรม	64	14.20
จำนวน 1 - 5 ครั้ง	301	66.70
จำนวน 6 – 10 ครั้ง	42	9.30
จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป	44	9.80
ความต้องการของหมอดินอาสาในการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรที่ 2		
ต้องการ	449	99.60
ไม่ต้องการ	2	0.40

2. การนำไปใช้ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

การนำไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจของหมอดินอาสาที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 451 ราย ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีประเด็นความพึงพอใจในการอบรม ทั้งสิ้น 4 ด้าน ดังนี้

หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา 1. หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่านมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 63.60 27.90 6.90 1.10 และ 0.40 ตามลำดับ 2. เนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจในการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 64.10 29.30 5.80 0.70 และ 0.20 ตามลำดับ 3. ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 61.90 30.80 6.00 1.10 และ 0.20 ตามลำดับ

ด้านวิทยากร 1. วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ และถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริงมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 69.20 24.20 5.10 1.30 และ 0.20 ตามลำดับ 2. มีการบรรยายความรู้ เทคนิคการสอน และฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 67.20 25.50 6.00 1.10 และ 0.20 ตามลำดับ 3. ท่านพึงพอใจต่อตัววิทยากรในภาพรวมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 69.80 24.60 4.90 0.40 และ 0.20 ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ 1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 67.40 25.70 6.00 และ 0.90 ตามลำดับ 2. ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึกมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.10 33.00 7.10 0.90 และ 0.90 ตามลำดับ 3. การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 60.80 28.80 8.00 1.80 และ 0.70 ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ 1. ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อย63.00 27.90 8.00 0.90 และ 0.20 ตามลำดับ 2. การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 62.70 30.20 5.80 0.90 และ 0.40 ตามลำดับ 3. ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 61.20 32.60 5.10 และ 1.10 ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 10 ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของหมอดินอาสาที่ได้รับจากการอบรมหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

n=451

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา		
1.หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่าน		
มากที่สุด	287	63.60
มาก	126	27.90
ปานกลาง	31	6.90
น้อย	5	1.10
น้อยที่สุด	2	0.40
2.เนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจในการฝึกอบรม		
มากที่สุด	289	64.10

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มาก	132	29.30
ปานกลาง	26	5.80
น้อย	3	0.70
น้อยที่สุด	1	0.20
3.ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรม		
มากที่สุด	279	61.90
มาก	139	30.80
ปานกลาง	27	6.00
น้อย	5	1.10
น้อยที่สุด	1	0.20
ด้านวิทยากร		
1.วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ และถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริง		
มากที่สุด	312	69.20
มาก	109	24.20
ปานกลาง	23	5.10
น้อย	6	1.30
น้อยที่สุด	1	0.20
2. มีการบรรยายความรู้ เทคนิคการสอน และฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหา		
มากที่สุด	303	67.20
มาก	115	25.50
ปานกลาง	27	6.00
น้อย	5	1.10
น้อยที่สุด	1	0.20
3. ความพึงพอใจต่อตัววิทยากรในภาพรวม		
มากที่สุด	315	69.80
มาก	111	24.60
ปานกลาง	22	4.90
น้อย	2	0.40
น้อยที่สุด	1	0.20
ด้านการบริหารจัดการ		
1.สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม		
มากที่สุด	304	67.40
มาก	116	25.70
ปานกลาง	27	6.00
น้อย	4	0.90

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
2.ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึก		
มากที่สุด	262	58.10
มาก	149	33.00
ปานกลาง	32	7.10
น้อย	4	0.90
น้อยที่สุด	4	0.90
3.การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสม		
มากที่สุด	274	60.80
มาก	130	28.80
ปานกลาง	36	8.00
น้อย	8	1.80
น้อยที่สุด	3	0.70
ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้		
1.ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	284	63.00
มาก	126	27.90
ปานกลาง	36	8.00
น้อย	4	0.90
น้อยที่สุด	1	0.20
2.การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	283	62.70
มาก	136	30.20
ปานกลาง	26	5.80
น้อย	4	0.90
น้อยที่สุด	2	0.40
3.ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ในระดับใด		
มากที่สุด	276	61.20
มาก	147	32.60
ปานกลาง	23	5.10
น้อย	5	1.10

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 451 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า **การจัดระดับหมอดินอาสาในการเข้าอบรม** อบรมแบบ

บูรณาการร่วมกันทุกระดับ ร้อยละ 87.10 และ อบรมแบ่งตามระดับหมอดินอาสา ร้อยละ 12.90 **รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ต้องการ** ส่วนใหญ่ต้องการการศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกอบรม/พื้นที่หมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จ ร้อยละ 88.90 รองลงมาการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายหมอดินอาสา ร้อยละ 63.90 การฟังบรรยายในห้องประชุม ร้อยละ 43.50 และการอบรมในรูปแบบออนไลน์ ร้อยละ 8.20 **ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรมดังกล่าว** ส่วนใหญ่ต้องการอบรมจำนวน 1-2 วัน ร้อยละ 82.50 รองลงมาร้อยละ 10.40 จำนวนครึ่งวัน ร้อยละ 6.40 จำนวน 2-3 วัน และร้อยละ 0.70 จำนวนมากกว่า 4 วัน **การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน** ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี ร้อยละ 99.80 มีปัญหา/อุปสรรค ร้อยละ 0.01 **ปัญหา/อุปสรรคการฝึกอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้** (ตอบมากกว่า 1 ข้อ) ไม่มีอุปสรรค ร้อยละ 89.40 การเดินทาง ร้อยละ 5.30 ความเหมาะสมของสถานที่ ร้อยละ 4.20 ความพร้อมของศูนย์ฝึก ร้อยละ 3.30 ความพร้อมของอุปกรณ์ร้อยละ 2.90 อาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 2.90 การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 2.40 ที่พัก ร้อยละ 1.60 และอื่น ๆ เช่น สภาพอากาศไม่สะดวกต่อการเดินทาง ระยะเวลาในการอบรมน้อยเกินไป ร้อยละ 0.40 **ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป** อยากให้ดำเนินการฝึกอบรมกับครูหมอดินแบบนี้ต่อไป ร้อยละ 70.30 จัดเวทีเปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ ร้อยละ 64.10 อยากให้มีทำเนียบรุ่นหมอดินอาสา ร้อยละ 51.00 เปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้เลือกเรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจร้อยละ 49.40 และอยากให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกอบรม ร้อยละ 27.20 รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

n=451

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การจัดระดับหมอดินอาสาในการเข้าอบรม		
อบรมแบ่งตามระดับหมอดินอาสา	58	12.90
อบรมแบบบูรณาการร่วมกันทุกระดับ	383	87.10
รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ท่านต้องการในครั้งถัดไป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การฟังบรรยายในห้องประชุม	196	43.50
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายหมอดินอาสา	288	63.90
การศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกอบรม/พื้นที่หมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จ	401	88.90
การอบรมในรูปแบบออนไลน์	37	8.20
ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรมดังกล่าว		
จำนวน ครึ่งวัน	47	10.40
จำนวน 1 - 2 วัน	372	82.50
จำนวน 2 - 3 วัน	29	6.40
มากกว่า 4 วัน	3	0.70
การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน		

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี	450	99.80
มีปัญหา/อุปสรรค	1	0.20
ปัญหา/อุปสรรคการฝึกอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่มี	403	89.40
การประสานงานกับเจ้าหน้าที่	11	2.40
การเดินทาง	24	5.30
ความเหมาะสมของสถานที่	19	4.20
ความพร้อมของอุปกรณ์	13	2.90
อาหาร และเครื่องดื่ม	13	2.90
ที่พัก	7	1.60
อื่น ๆ	2	0.40
ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
ความพร้อมของศูนย์ฝึก	15	3.30
อยากให้ดำเนินการฝึกอบรมกับครูหมอดินแบบนี้ต่อไป	317	70.30
จัดเวทีเปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์	289	64.10
อยากให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกอบรม	122	27.10
เปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้เลือกเรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ	223	49.4
อยากให้มีทำเนียบรุ่นหมอดินอาสา และมีสวัสดิการให้หมอดิน	230	51.00

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่นให้ฝึกอบรม ณ สพด. หรือสถานที่ที่มีความเหมาะสม ซึ่งมีหมอดินอาสาตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,162 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 3

สถานะ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 62.00 รองลงมาเพศหญิง ร้อยละ 38.00 **อายุ** ส่วนใหญ่อายุ 56–65 ปี ร้อยละ 42.51 รองลงมาอายุ 46–55 ปี ร้อยละ 25.99 อายุ 66 ปีขึ้นไป ร้อยละ 22.03 อายุ 36–45 ปี ร้อยละ 7.66 อายุ 20–35 ปี ร้อยละ 1.72 และไม่ระบุ ร้อยละ 0.09 อายุเฉลี่ย 58.61 ปี อายุต่ำสุด 22 ปี และอายุสูงสุด 95 ปี **การศึกษา** ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 36.06 รองลงมามัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 26.16 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 14.89 ปริญญาตรี ร้อยละ 13.68 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 6.20 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 1.89 ปริญญาโท ร้อยละ 1.03 และปริญญาเอก ร้อยละ 0.09 **การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา** ส่วนใหญ่เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 85.60 รองลงมาหมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 12.50 หมอดินอาสาประจำอำเภอ ร้อยละ 1.60 โดยมีหมอดินอาสาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 20 จังหวัด อาศัยอยู่ **จังหวัด**กาญจนบุรี ร้อยละ 31.24 รองลงมาลำปาง ร้อยละ 10.84 อ่างทอง ร้อยละ 10.67 อุทัยธานี ร้อยละ 7.49 ชุมพร ร้อยละ 6.88 กำแพงเพชร ร้อยละ 6.20 จันทบุรี ร้อยละ 4.73 พิจิตร ร้อยละ 3.61 กระบี่ และภูเก็ต ร้อยละ

3.44 สุราษฎร์ธานี ร้อยละ 2.67 ตรัง ร้อยละ 2.24 สตูล ร้อยละ 1.72 ปราจีนบุรี และสิงห์บุรี ร้อยละ 1.46 เชียงใหม่ ร้อยละ 0.86 สุพรรณบุรี ร้อยละ 0.60 ลพบุรี ร้อยละ 0.26 และกรุงเทพมหานคร และเลย ร้อยละ 0.09 **ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าอบรมหลักสูตรที่ 3** ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมอบรมจำนวน 1–5 ครั้ง ร้อยละ 68.70 รองลงมายังไม่เคยเข้าร่วมอบรม ร้อยละ 16.60 จำนวน 6–10 ครั้ง ร้อยละ 9.30 และจำนวน 11 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 5.40 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 12 ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 3

n=1,162

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานะ		
ชาย	721	62.00
หญิง	441	38.00
อายุ		
20-35 ปี	20	1.72
36-45 ปี	89	7.66
46-55 ปี	302	25.99
56-65 ปี	494	42.51
66 ปีขึ้นไป	256	22.03
ไม่ระบุ	1	0.09
$\bar{X}$ = 58.61 S.D. = 9.75		
MAX = 95 ปี MIN = 22 ปี		
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	419	36.06
มัธยมศึกษาตอนต้น	173	14.89
มัธยมศึกษาตอนปลาย	304	26.16
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	22	1.89
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	72	6.20
ปริญญาตรี	159	13.68
ปริญญาโท	12	1.03
ปริญญาเอก	1	0.09
การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา		
หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	995	85.60
หมอดินอาสาประจำตำบล	145	12.50
หมอดินอาสาประจำอำเภอ	19	1.60
หมอดินอาสาประจำจังหวัด	0	0.00
จังหวัดที่หมอดินอาสาอาศัย		
กระบี่	40	3.44

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	1	0.09
กาญจนบุรี	363	31.24
กำแพงเพชร	72	6.20
จันทบุรี	55	4.73
ชุมพร	80	6.88
เชียงใหม่	10	0.86
ตรัง	26	2.24
ปราจีนบุรี	17	1.46
พิจิตร	42	3.61
ภูเก็ต	40	3.44
ลพบุรี	3	0.26
ลำปาง	126	10.84
เลย	1	0.09
สตูล	20	1.72
สิงห์บุรี	17	1.46
สุพรรณบุรี	7	0.60
สุราษฎร์ธานี	31	2.67
อ่างทอง	124	10.67
อุทัยธานี	87	7.49
ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3		
ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรม	193	16.60
จำนวน 1 - 5 ครั้ง	798	68.70
จำนวน 6 – 10 ครั้ง	108	9.30
จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป	63	5.40

2. การรับรู้ และการนำความรู้จาก "ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน" ไปใช้ประโยชน์

การรับรู้ และการนำความรู้จากถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 1,162 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า **หมอดินอาสารู้จักถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน** ร้อยละ 72.70 รู้จัก และร้อยละ 27.30 ไม่รู้จัก โดยหมอดินอาสาที่รู้จักถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน **เคยเข้าไปใช้งานถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน** ร้อยละ 53.40 เคยเข้าใช้งาน และร้อยละ 46.40 ไม่เคยเข้าใช้งาน **ความถี่ของท่านถ้าเคยเข้าไปใช้ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน** ร้อยละ 61.90 ใช้งานน้อยกว่า 2 ครั้ง/เดือน รองลงมาร้อยละ 24.80 ใช้งาน 1-2 ครั้ง/เดือน และร้อยละ 13.30 ใช้งาน 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ **วัตถุประสงค์ในการใช้งาน ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน** (ตอบมากกว่า 1 ข้อ) ร้อยละ 84.00 เพื่อหาข้อมูล เพิ่มเติมความรู้ ร้อยละ 49.40 เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่ดิน และร้อยละ 34.80 เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา ซึ่งมีประเด็นความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ต่อการพัฒนาถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ทั้งสิ้น 4 ข้อ ดังนี้ (1) **ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเป็นช่องทางการใช้งานที่เข้าถึงง่าย สะดวก**มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 51.70 25.90 20.00 1.80 และ 0.70 ตามลำดับ (2) **ข้อมูลในถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสม สามารถตอบสนองของหมอดินอาสา** มาก

ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 50.60 30.40 17.70 0.90 และ 0.40 ตามลำดับ (3) **รูปแบบถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสมและน่าสนใจ** มากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อย ร้อยละ 54.30 32.20 12.90 และ 0.70 ตามลำดับ (4) **ความชื่นชอบ ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน** มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ร้อยละ 56.10 31.90 11.50 และ 0.40 ตามลำดับ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการใช้งาน “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” พบว่า ควรอัปเดตข้อมูลในถังความรู้ให้เป็นปัจจุบัน เช่น ผลิตภัณฑ์ พด.15 พด.17 และเพิ่มความรู้ใหม่ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านดินอย่างสม่ำเสมอ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 13 การรับรู้ และการนำความรู้จาก “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ไปใช้ประโยชน์

n = 1,162

การรับรู้ และการนำความรู้จากถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หมอดินอาสารู้จัก “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ในเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน		
รู้จัก	845	72.70
ไม่รู้จัก	317	27.30
หมอดินอาสาเคยเข้าไปใช้งาน “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ในเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน		
เคย	451	53.40
ไม่เคย	394	46.60
ความถี่ของท่านถ้าเคยเข้าไปใช้ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน		
1-2 ครั้ง/สัปดาห์	60	13.30
1-2 ครั้ง/เดือน	112	24.80
น้อยกว่า 2 ครั้ง/เดือน	279	61.90
วัตถุประสงค์ในการใช้งาน “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
เพื่อหาข้อมูล เพิ่มเติมความรู้	379	84.00
เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่ดิน	223	49.40
เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา	157	34.80
ความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ต่อการพัฒนา “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน”		
(1) ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเป็นช่องทางการใช้งานที่เข้าถึงง่าย สะดวก		
มากที่สุด	233	51.70
มาก	117	25.90
ปานกลาง	90	20.00
น้อย	8	1.80
น้อยที่สุด	3	0.70
(2) ข้อมูลในถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสม สามารถตอบสนองของหมอดินอาสา		
มากที่สุด	288	50.60
มาก	137	30.40
ปานกลาง	80	17.70
น้อย	4	0.90
น้อยที่สุด	2	0.40

การรับรู้ และการนำความรู้จากถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ไปใช้ประโยชน์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
(3) รูปแบบถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสมและน่าสนใจ		
มากที่สุด	245	54.30
มาก	145	32.20
ปานกลาง	58	12.90
น้อย	3	0.70
(4) ความชื่นชอบ ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ในระดับใด		
มากที่สุด	253	56.10
มาก	144	31.90
ปานกลาง	52	11.50
น้อย	2	0.40

การนำไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อการพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 ซึ่งมีประเด็นความพึงพอใจในการอบรมทั้งสิ้น 4 ด้านโดยมีหมอดินอาสาจำนวน 1,162 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า

หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา 1. หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่านมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 54.50 34.50 10.20 0.80 และ 0.10 ตามลำดับ 2. ความเหมาะสมของเนื้อหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 52.00 37.90 9.40 0.60 และ 0.20 ตามลำดับ 3. ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 52.70 39.10 7.70 0.30 และ 0.20 ตามลำดับ

ด้านวิทยากร 1. วิทยากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในหัวข้อฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 55.00 38.60 6.00 0.30 และ 0.00 ตามลำดับ 2. มีเทคนิคและวิธีถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่ายมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 53.70 37.50 8.30 0.30 และ 0.10 ตามลำดับ 3. วิทยากรกระตุ้นให้มีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 54.50 38.30 6.50 0.50 และ 0.20 ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ 1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.00 36.50 5.10 0.30 และ 0.10 ตามลำดับ 2. ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึกมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 53.40 35.80 9.60 1.10 และ 0.10 ตามลำดับ 3. การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 53.20 39.10 6.60 1.00 และ 0.10 ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ 1. ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 54.30 38.60 6.60 0.30 และ 0.10 ตามลำดับ 2. การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 55.80 36.70 6.70 0.70 และ 0.10 ตามลำดับ 3. ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 54.80 38.60 6.10 0.30 และ 0.20 ตามลำดับ

ท่านคิดว่าจะนำความรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 98.80 และไม่แน่ใจ ร้อยละ 1.20 ซึ่งดังนี้ นำไปขยายผลเป็นต้นแบบให้เกษตรกรในชุมชนทำตาม ร้อยละ 71.90 ถ่ายทอดความรู้

ให้เกษตรกรในชุมชน ร้อยละ 53.80 ให้คำแนะนำ ปรึกษา แก่เกษตรกรในชุมชน ร้อยละ 44.60 นำไปใช้พัฒนาแปลงเกษตรกร ร้อยละ 26.80 และอื่น ๆ เช่น ให้ความรู้กับเยาวชนในโรงเรียน ร้อยละ 0.80 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

n=1,162

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ด้านหัวข้อฝึกอบรม และเนื้อหา		
1.หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่าน		
มากที่สุด	633	54.50
มาก	401	34.50
ปานกลาง	118	10.20
น้อย	9	0.80
น้อยที่สุด	1	0.10
2.ความเหมาะสมของเนื้อหา		
มากที่สุด	604	52.00
มาก	440	37.90
ปานกลาง	109	9.40
น้อย	7	0.60
น้อยที่สุด	2	0.20
3.ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรม		
มากที่สุด	612	52.70
มาก	454	39.10
ปานกลาง	90	7.70
น้อย	4	0.30
น้อยที่สุด	2	0.20
ด้านวิทยากร		
1.วิทยากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในหัวข้อฝึกอบรม		
มากที่สุด	633	55.00
มาก	449	38.60
ปานกลาง	70	6.00
น้อย	4	0.30
2.มีเทคนิคและวิธีถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่าย		
มากที่สุด	624	53.70
มาก	436	37.50
ปานกลาง	97	8.30
น้อย	4	0.30

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยที่สุด	1	0.10
3. วิทยากรกระตุ้นให้มีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น		
มากที่สุด	633	54.50
มาก	445	38.30
ปานกลาง	76	6.50
น้อย	6	0.50
น้อยที่สุด	2	0.20
ด้านการบริหารจัดการ		
1.สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม		
มากที่สุด	674	58.00
มาก	424	36.50
ปานกลาง	59	5.10
น้อย	4	0.30
น้อยที่สุด	1	0.10
2.ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึก		
มากที่สุด	621	53.40
มาก	416	35.80
ปานกลาง	111	9.60
น้อย	13	1.10
น้อยที่สุด	1	0.10
3.การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสม		
มากที่สุด	618	53.20
มาก	454	39.10
ปานกลาง	77	6.60
น้อย	12	1.00
น้อยที่สุด	1	0.10
ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้		
1.ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	631	54.30
มาก	449	38.60
ปานกลาง	77	6.60
น้อย	4	0.30
น้อยที่สุด	1	0.10
2.การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	648	55.80

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มาก	427	36.70
ปานกลาง	78	6.70
น้อย	8	0.70
น้อยที่สุด	1	0.10
3.ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ ที่ได้เรียนรู้และฝึก ในระดับใด		
มากที่สุด	637	54.80
มาก	449	38.60
ปานกลาง	71	6.10
น้อย	3	0.30
น้อยที่สุด	2	0.20
ท่านคิดว่าจะนำความรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์		
นำไปใช้ประโยชน์	1,148	98.80
ไม่แน่ใจ	14	1.20
ท่านคิดว่าจะนำความรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรในชุมชน	623	53.80
ให้คำแนะนำ ปรึกษา แก่เกษตรกรในชุมชน	517	44.60
นำไปใช้พัฒนาแปลงเกษตรกรของท่าน	833	71.90
นำไปขยายผลเป็นต้นแบบให้เกษตรกรในชุมชนทำตาม	311	26.80
อื่น ๆ	1	0.1

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อการพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 1,162 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า **รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ต้องการ** การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ และศึกษาดูงาน ร้อยละ 54.00 การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ ร้อยละ 31.00 การบรรยายความรู้ ร้อยละ 13.10 และการอบรมในรูปแบบออนไลน์ ร้อยละ 1.80 **ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรมดังกล่าว** จำนวน 1 วัน ร้อยละ 75.70 จำนวนครึ่งวัน ร้อยละ 16.70 และจำนวน 2 วัน ร้อยละ 7.60 **การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน** ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี ร้อยละ 99.60 มีปัญหา/อุปสรรค ร้อยละ 0.40 **ปัญหา/อุปสรรคการฝึกอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้** (ตอบมากกว่า 1 ข้อ) ไม่มีอุปสรรค ร้อยละ 86.00 การเดินทางเข้าร่วมฝึกอบรม ร้อยละ 6.20 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดฝึกอบรม ร้อยละ 5.20 ความพร้อมของอุปกรณ์ในการจัดฝึกอบรม ร้อยละ 3.90 และการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 3.40 อื่น ๆ เช่น สภาพอากาศไม่สะดวกต่อการเดินทาง ระยะเวลาในการอบรมน้อย ร้อยละ 0.20 **ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป** การฝึกอบรมในรูปแบบนี้เหมาะสมแล้ว ร้อยละ 50.60 อยากให้มีทำเนียบรุ่นหมอดินอาสา

และมีสวัสดิการ ร้อยละ 36.60 อยากให้จัดเวทีให้หมอดินอาสาได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ร้อยละ 33.20 อยากให้จัดฝึกอบรมหมอดินที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ร้อยละ 30.80 และสามารถให้หมอดินอาสาเลือกเรียนรู้ในหัวข้อที่ตนเองสนใจ ร้อยละ 26.00 รายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

n=1,162

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ต้องการ		
การบรรยายความรู้	152	13.10
การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ	360	31.00
การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ และศึกษาดูงาน	628	54.00
การอบรมในรูปแบบออนไลน์	21	1.80
ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรมดังกล่าว		
จำนวน ครึ่งวัน	194	16.70
จำนวน 1 วัน	880	75.70
จำนวน 2 วัน	88	7.60
การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน		
ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี	1,157	99.60
มีปัญหา/อุปสรรค	5	0.40
ปัญหา/อุปสรรคการฝึกอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่มี	1,025	88.20
การประสานงานกับเจ้าหน้าที่	40	3.40
การเดินทางเข้าร่วมฝึกอบรม	72	6.20
ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดฝึกอบรม	61	5.20
ความพร้อมของอุปกรณ์ในการจัดฝึกอบรม	45	3.90
อื่น ๆ	2	0.20
ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
การฝึกอบรมในรูปแบบนี้เหมาะสมแล้ว	588	50.60
อยากให้กรมพัฒนาที่ดินจัดฝึกอบรมหมอดินที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านความคิดเห็น และประสบการณ์	358	30.80
สามารถให้หมอดินอาสาเลือกเรียนรู้ในหัวข้อที่ตนเองสนใจ	302	26.00
อยากให้จัดเวทีให้หมอดินอาสาได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์	386	33.20
อยากให้มีทำเนียบรุ่นหมอดินอาสา และมีสวัสดิการให้หมอดินอาสาตามความเหมาะสม	425	36.60

ที่ปรึกษา

นายพชร อริยะสกุล ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

คณะผู้จัดทำ

ส่วนกลาง :

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย

1) นางสาวฉวีวรรณ์ พัฒนพงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนา หมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย
2) นางสาวภรภัทร นพมาลัย	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
3) นางสาวสุภาวดี เกิดบัวทอง	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
4) นางสาวจุฑารัตน์ มนูญโย	นักวิชาการเกษตร
5) นางสาวจิราภรณ์ เดชะ	นักวิชาการเกษตร
6) นางสาวภัทธิรา สุขสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

ส่วนภูมิภาค :

1) สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 - 12
2) สถานีพัฒนาที่ดิน 77 แห่ง และ ศพล.

ภาคผนวก

QR code ที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหมอดินอาสา

รายงานโครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน
ปีงบประมาณ 2569 ของ สพข. 1 – สพข. 12

รายงานโครงการอบรมหมอดินอาสา
ปีงบประมาณ 2569 ของ สพข. 1 - สพข. 12

รายงานการจัดงานวันหมอดินอาสา ประจำปี 2569
ดาวน์โหลดได้ที่ QR code

รายงานวันหมอดินอาสา ปีงบประมาณ 2569

ระเบียบหมอดินอาสาว่าด้วยการบริหารงาน
หมอดินอาสา ปี 2568

ระเบียบหมอดินอาสาว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา ปี 2568

คู่มือการพัฒนาที่ดินสำหรับหมอดินอาสา
และเกษตรกร

ระเบียบหมอดินอาสาว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา ปี 2568

เว็บไซต์หมอดินอาสา
https://lddmordin.ldd.go.th

เว็บไซต์หมอดินอาสา

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสา
และบริหารจัดการเครือข่าย

กรมพัฒนาที่ดิน
2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 19000
โทรสายด่วน 1760 ต่อ 1338
โทร. 02-579-4194